

PIPLERKA

Årgang 23 - Nr. 2 1993

Lista Ornitologiske Stasjon Årsrapport 1992

NORSK ORNITOLOGISK FORENING
avd. VEST-AGDER
- fylkets fuglevernforening

LISTA ORNITOLOGISKE STASJON

Postboks 31, 4563 Borhaug

Tlf. 043-97588

Redaktør: Jan Erik Røer
4484 Øyestranda
Tlf. 043-50908 pr. - 043-51200 arb.

Redaksjon: Runar Jåbekk
Nils Helge Lorentzen

Lista Ornitologiske Stasjon (LOS) er underlagt NOF avd. Vest-Agder, men har eget styre. Styret består av:

Leder: Jan Erik Røer, Øvre Egeland, 4480 Kvinesdal. Tlf. 043-50908

Nestleder: Nils Helge Lorentzen, Boks 107, 4561 Vanse. Tlf. 043-93469

Styremedlem: Runar Jåbekk, Leirvollen 11C, 4500 Mandal. Tlf. 043-61053

Styremedlem: Per Øyvind Grimsby, Austad, 4400 Flekkefjord. Tlf. 043-22409

Medlemskap: Koster kr. 200,- pr. år, og inkluderer årsrapporten. Beløpet kan innbetales til bankkontonr. 6326 05 13798.

Interesserte ringmerkere og/eller observatører ønskes velkommen til å bemanne stasjonen. Ta i så fall kontakt direkte med LOS, eller personer i styret. Medlemmer har fortrinnsrett under ellers like forhold. Opphold på stasjonen er gratis for medlemmer, og koster kr 30,- pr. døgn for ikkemedlemmer.

Da det meste av stasjonens virksomhet foregår på privat eiendom, og der endel områder i tillegg er fredet etter naturvernloven, bes tilfeldig besøkende om å kontakte stasjonspersonalet ved ankomst.

Denne rapporten er trykket ved Hegland Trykkeri A/S, Flekkefjord i et opplag på 500. Rapporten kan bestilles ved å betale kr. 30,- (+ porto kr. 10,-) til LOS bankgironr. 6326 05 13798.

Samtlige tegninger i denne rapporten, unntatt den på side 52, er tegnet av Trond Haugskott. Tegningen på side 52 er tegnet av Rune Roaldkvam.

Forsidetegning: Haveller (Trond Haugskott)

FORORD

For tredje gang har vi gledet av å gi ut en ny årsrapport fra Lista Ornitologiske Stasjon.

Årets rapport er ikke ulik de to foregående. Naturlig nok forandres innholdet etterhvert som materialet vårt blir mer omfattende. Stoffet vil dermed bli mer konsentrert om hva som skilte årets sesong fra de foregående. I 1990 og -91 hadde vi lite sammenlikningsgrunnlag, slik at stoffet var mer rettet mot hva som finnes av fugler i området, og hvorledes LOS har arbeidet. Vi har i årets rapport begynt presentasjonen av resultater fra den delen av ringmerkningsarbeidet som er rettet mot faunaovervåkning. Framover vil vi i større grad kunne sammenstille data fra flere sesonger og lage trekkdigrammer, gjenfunnskart og andre sammenligninger etterhvert som datamengden øker.

Vi har i år endret på den systematiske artsoversikt til en mindre stringent form. Vi har forsøkt å knytte endel kommentarer til teksten for å sette våre observasjoner inn i en videre sammenheng. Vi tror dette blir mer interessant og lesbart. Samtidig mener vi at denne formen bedre får fram hovedtendensen i materialet, i motsetning til tidligere presentasjonsmåte som trakk fram de uvanlige observasjonene.

Acroprosjektet ble gjennomført for andre året. Gjennomgangen av dette er derfor nokså detaljert og tar for seg hele arbeidet. Til neste år vil vi nok bare velge ut enkelte emner fra det unike norske materialet vi etterhvert har samlet.

Det er en svært vanskelig oppgave å lage en "passe" faglig rapport som vil bli likt og lest av flest mulig. LOS ser det som en hovedoppgave å drive registreringer på et høyt faglig nivå, når man først nedlegger et så enormt arbeid som LOS gjør. Imidlertid ønsker vi at det skal være givende også for andre enn de mest "ekstreme" entusiastene å lese rapporten. Vi har derfor lagt oss på et moderat nivå når det gjelder faguttrykk, utregninger og tabeller. Slikt stoff satser vi på å publisere i fagtidsskrifter, noe som kan være med på å øke anseelsen til LOS innen fagmiljøene.

Vi vil benytte anledningen til å takke Fyrets betjening, samt Kystverket for deres vennlighet. Den har vært like strålende i år også. Vi er også meget takknemlig overfor de grunneiere i området som har latt oss få sette opp nett på sin grunn. Til slutt er det naturlig å takke alle som har gjort det mulig for oss å få så gode resultater også i 1992. Uten den entusiasme som en rekke personer har vist, ville vi selvfølgelig ikke gitt ut en så innholdsrik rapport.

1992 var en svært god sesong for LOS. Du er velkommen til å bidra til at 1993 også skal bli det !

Jan Erik Røer

Kvinesdal 10.3.1993.

Innledning og presentasjon

Denne rapporten inneholder resultatene av det arbeidet som er utført ved Lista Ornitologiske Stasjon 1992.

Stasjonen har også i år benyttet Bryggerhuset på Lista Fyr som base. Det meste av observasjonsaktiviteten foregår i området rett rundt Lista Fyr. I tillegg driver LOS merkevirkosomhet i Slevdalsvann på høsten. Observasjonsrutiner og observasjonsområdet er utførlig beskrevet i årsrapportene fra stasjonen for 1990 og 1991.

Det tredje driftsåret ved stasjonen har på mange måter vært det siste året med utprøving av nye rutiner og metoder. Fra og med 1992-sesongen er det klart at hovedsatsingen i feltarbeidet fremover vil være den standardiserte nettfangsten på Fyret, ringmerking (Acroprosjektet) i Slevdalsvannet og tellinger av trekkende sjøfugl vår og høst. I tillegg vil daglige registreringer av rastende og trekkende fugler i Fyrområdet være prioritert, spesielt i trekkseongene.

Stasjonen har i 1992 sesongen konsentrert arbeidet om overvåkningsrunden på Fyret. Det er i svært liten grad merket fugl utenom denne runden. Merkingen i Slevdalsvannet har også funnet sin form, og nettoppsettet fremover vil der bli svært likt det vi hadde i år. Satsingen så langt ved begge lokalitetene har vist at området er utrolig godt egnet for merking. Det er i grunnen mer enn nok fugler, spesielt om høsten. Vår oppgave er bare å velge hva vi vil prøve å fange.

Stasjonens hovedmål fremover er fortsatt at våre resultater i størst mulig grad skal beskrive endringene i fuglenes bestander og opptreden, ikke

endringer i stasjonens aktiviteter.

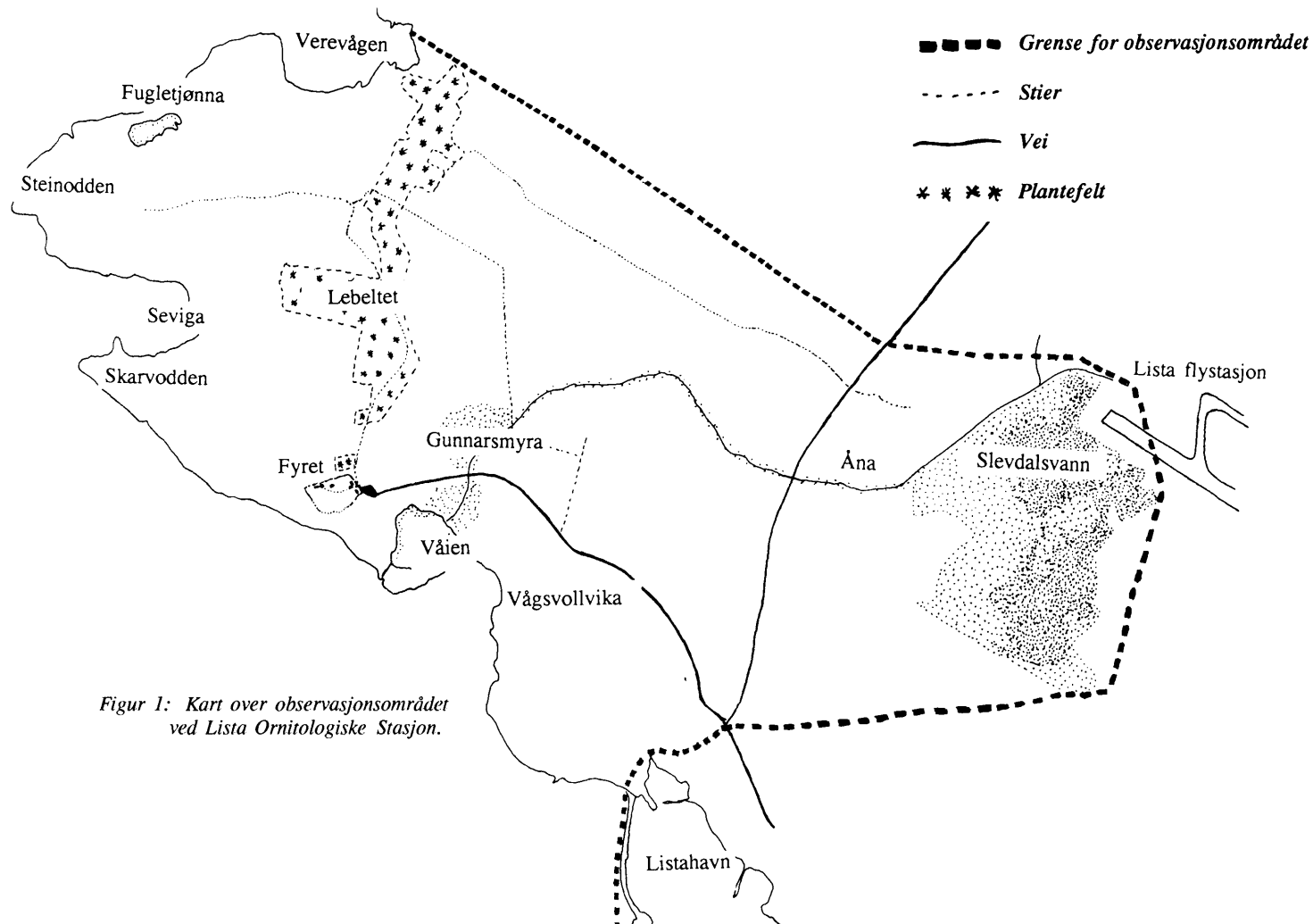
Stasjonen vil etterhvert forsøke å gjøre en del mindre prosjekter og spesialundersøkelser. Samtidig er det viktig at vi ved stadig mer standardiserte rutiner ikke slutter å tenke, men ser nye muligheter og utvikler LOS videre i årene fremover.

Organisering

Arbeidet som drives ved LOS har etterhvert blitt meget omfattende. Med mange personer som kommer og går, uten noen fast daglig leder, har organiseringen vært vanskelig. Spesielt er det en svakhet at LOS ikke har egne medlemmer, da dette svekker kommunikasjonslinjene mellom brukerne og ledelsen. Fra sesongen 1993 vil derfor stasjonen iverksette en medlemskapsordning, og betaling for overnatting for ikke medlemmer. Samtidig er vi nødt til å stille som et krav til de som oppholder seg på stasjonen at de må delta i stasjonsarbeidet. Dette innebærer selvfølgelig at alle som ønsker opplæring ved LOS er velkommen. LOS ser det imidlertid ikke som mulig å ta i mot ornitologer som ikke prioriterer å være med i stasjonsarbeidet.

Bemanning og registreringer

Bemanningen ved LOS var god i 1992. Vi greidde grovt sett å få gjort det vi hadde satt oss fore. Dette innebærer utgivelse av årsrapporten for 1991 og innlegging av alt observasjonsmateriale på data. Videre hadde vi kontinuerlig bemanning på Fyret vår og høst, samt kontinuerlig bemanning i Slevdalsvannet om høsten. Dette betyr at vi har hatt 3-4

Figur 1: Kart over observasjonsområdet ved Lista Ornitologiske Stasjon.

Tabell 1: Bemanning ved LOS 1992. Totalt ble det ført logg 298 dager, 189 av disse dagene ble det ringmerket. I Slevdalsvann ble det merket 93 dager.

O= Logg er ført med god dekning, ingen ringmerking.

o= Logg er ført med svak dekning, ingen ringmerking.

X= God dekning ringmerking, minst 6 timer med alle nett.

x= Redusert dekning ringmerking som følge av værforhold.

BEMANNING VED L.O.S 1992												
Måned Dag	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
1	o		O	X	X	X	o	X	X	X	x	o
2		O		X	X	X	o	X	X	X	O	o
3			o	X	x	X	O	X	X	X	O	o
4			o	X	X	X	O	x	X	X	O	o
5		O	o	X	X	X	o	x	X	X	X	o
6			O	X	X	X	o	x	X	X	o	
7			O	X	x	X	O	x	o	X	O	
8	O	o	O	X	x	X	O	X	o	x	X	O
9	O	o	O	X	X	O	O	X	o	O	X	o
10			o	X	X	o	o	x	X	x	o	O
11				X	X	O		X	X	X	X	o
12		O		x	X	o	o	X	X	X	X	
13	O	o	o	X	X	O	o	X	x	O	O	o
14			o	X	X	o	x	X	X	X	X	o
15			O	x	X		x	x	x	X	X	o
16			o	X	x		X	X	O	X	o	o
17			X	X	X	o	x	X	X	x	o	o
18			x	X	X		X	X	x	X	o	o
19	O	o	x	x	X	o	x	X	X	X	o	
20			x	X	X	O	X	X	X	X	O	O
21			x	x	X	o	x	X	X	X		
22			x	X	x		x	X	x	X	O	
23	o	O	x	X	X		X	x	x	X		
24			X	X	X		x	X	x	x	o	o
25			X	X	X	o	X	X	X	X	o	
26			X	x	X	O	X	x	X	X	O	
27		o	X	X	X	o	X	X	X	x	o	O
28		o	x	X	X	o	O	O	X	o		
29	O	O	X	X	X		X	X	X	o	O	O
30			X	X	X	O	X	X	X	X		
31			X	X	X	X	X	O	X	X		O
Merke- dager	F: Sl:		15	30	31	8	16 20	28 27	26 25	27 19	8 2	
Dager med loggføring		7	11	28	30	31	23	30	31	30	31	20

personer daglig på stasjonen hele høsten, mens vi om våren stort sett bemannet daglig med en til to mann.

Konkret merket vi kontinuerlig i Slevdalsvannet i perioden 8.7.- 12.11., mens Fyret var så å si kontinuerlig bemannet i periodene 15.3.-10.6. og 13.7.- 20.11. I tillegg var stasjonen bemannet flertallet av de resterende dagene. Det ble ført logg på Fyret 298 dager.

Det er mange som har deltatt i Stasjonsarbeidet i 1992, men noen personer bør gjerne trekkes fram. Per Øyvind Grimsby lå på Stasjonen hele våren og sørget for at feltarbeidet gikk tilfredsstillende. Fra 1.7. har David Drangslund vært sivilarbeider ved LOS, og han hadde dermed hovedansvaret for gjennomføringen av arbeidet på Fyret i høst. I tillegg fikk han hjelp av Jan Kristian "Risto" Skjelnes som lå på stasjonen fra 15 aug. til 10 nov. Nils Helge Lorentzen hadde ansvaret for merkingen i Slevdalsvannet i høst, og var på plass med unntak av de dagene han måtte på jobb. I tillegg har spesielt Runar Jåbekk, Jan Erik Røer, Inge Flesjø og Gunnar Gundersen bidratt med sterk innsats. Kåre og Knut S. Olsen har bidratt med det meste av hekkeregistreringene ved stasjonen. Veldig mange andre har vært med. Dere takkes herved alle for god innsats.

Resultater

Det ble i 1992 registrert 243 arter ved LOS. 239 av disse ble registrert ved Fyret, mens 8 arter kun ble registrert i Slevdalsvannet. Den totale artslisten for stasjonen teller nå 293 A-lista arter, men en del av disse er enda ikke behandlet av NSKF/LRSK. Vi har hatt mange nye arter i forbindelse med den sterkt økte ornitologiske aktiviteten i området. Da listen vi hadde i fjorårets rapport manglet

noen arter, er en ny fersk artsliste for LOS presentert i denne rapporten. Artslisten er ment å være basis for kommentarer i senere rapporter.

Nye arter for LOS i 1992 var som følger : Hvitvingesvarterne, markpiplerke, sitronerle, steppebruntnest, starrsanger, elvesanger, busksanger, spottesanger, brunsanger og rosenstær. Av disse er det bare hvitvingesvarterten og elvesangeren som ikke er fotografert. Det ble også merket en tornsanger av den østlige underarten *Sylvia communis icterops* i høst. En rødpelikan ble også sett, men dette var utvilsomt en rømling.

Av disse funnene var spottesangeren også ny art for Norge. Den østlige underarten av tornsanger er ikke tidligere funnet i landet. I tillegg ble det påvist nyutflytne unger av skjeggmeis i Slevdalsvannet. Dette er en art som ikke tidligere er påvist hekkende i Norge, men den hekket i 1992 også i Østfold. Dette understreker kvaliteten ved Slevdalsvannet som hekkbiotop for en rekke sjeldne norske fuglearter.

Observasjonsrutiner 1992

I hovedsak ble observasjonsrutinene gjennomført på samme måte som i fjor.

Hele Fyrområdet ble talt for rastende fugler 1-2 ganger i uken utenom hovedtrekket. På forvinteren var imidlertid været så dårlig at dette i perioder ikke lot seg gjøre. I månedene mars-nov. er hele området dekket gjennomgående 3-6 ganger i uken.

På høsten gjennomførte en observatør morgentellinger fra Fyrbakken fra første halvdel av august og ut oktober. Tellingene er særlig rettet mot storskarv, grågås og rovfugl. Alle bevegelser nedtegnes imidlertid (spurvefugler og vadere). Normalt avsluttes registreringen

hvis eller når trekket avtar.

Sjøfugltrekket ble dekket fra Fyret på våren fra 15.3.-20.5., der trekket ble sjekket ved flere anledninger hver morgen. De dagene med vesentlig trekkbevegelse, ble så fulgt opp, med kontinuerlig telling til trekket ebbet ut, med nye sjekker flere ganger senere på dagen. Således regner vi med at vi har gått glipp av svært lite trekkende sjøfugl på våren 1992. Etter 20.5. var vindene østlige i flere uker, det forekom i denne perioden nesten ikke sjøfugl ved lokaliteten, og tellingene var derfor sporadiske.

Fra midten av juli ble sjøfugltrekket kontrollert fra Fyret, og fulgt opp dersom omfattende bevegelser ble registrert. Fra 23.9. - 8.11. ble trekket dekket fra Steinodden hver morgen, med videre oppfølging avhengig av trekkets intensitet.

Ringmerkingen ved Fyret foregikk omtrent som i 1991, med en fast runde og faste rutiner vår og høst. I Slevdalsvannet ble merkingen i skogen utenfor sivområdet kuttet ut, og nettene satt opp utover i sivskogen. Dette var meget vellykket, og vi vil i fortsettelsen satse på å beholde nettrunden omtrent slik den ble avsluttet i 1992.

Værforholdene var i år også variable, og perioder var det ikke mulig å fange ved noen av lokalitetene.

Hovedtrender 1992

Hovedtendensene for fugleåret 1992 må sees i sammenheng med følgende langvarige værperioder. Vi fikk nok en mild vinter uten langvarige kuldeperioder, en kald og fuktig vår med lave temperaturer helt til 17.5. Østlige vinder og uvanlig varmt og pent vær fra 18.5.- 1.7. Ustabile værforhold i juli-sept. En ny langvarig periode med

nordlige og østlige tildels kalde vinder fra 7.10. og ut oktober.

De fleste sjøfuglartene som telles på nordtrekk om våren hadde pene tall også denne våren. Tidspunktet for trekket var imidlertid for de fleste arter gjennomsnittlig forskyvet 1-2 uker frem. Spesielt lommene, havendene og joene hadde høyere trekk tall en fjoråret. Værskiftet til langvarige østavinder ca. 17.5. ga imidlertid en brå slutt på sjøfugltrekket denne våren.

Den relativt kjølige våren, ga for de fleste arter relativt sen ankomstdato, og små antall med fugl i terrenget. Enkelte varmluftsfremstøt ga tidlig ankomst for noen arter så som hagesanger 1. mai og låvesvale 11.4. Etter væromslaget 16-18. mai var innsiget av både vadere og småfugler brukbart. Mange dager med fint vær resulterte i moderate rastetall. Merketallene for de fleste av afrikatrekkene slik som steinskvett, gulsanger og gråfluenapper var imidlertid høyere enn fjoråret. Varmluftsinnsiget fram til midten av juni resulterte i godt innsig av sjeldne sørlige og østlige arter, og flere nye arter for stasjonen ble registrert. I denne perioden sang det både sumpsanger, elvesanger og busksanger i området.

Ved starten på høstsesongen viste det seg snart at hekkesesongen i området hadde vært relativt vellykket, og arter som f.eks. steinskvett kom raskt opp i samme merketall som for hele fjorårshøsten. I perioden ultimo juli - medio aug. var det pene tall av voksne arktiske vadere i området. Dessverre ble det for nesten alle de arktiske artene senere på høsten knapt sett en eneste ungfugl. Spesielt virket det som f.eks. tundrasnipe, dvergsnipe og polarsnipe har hatt svikt i ungeproduksjonen. Rovfuglene dukket opp i begynnelsen av august. Antallene var for de fleste arter høyere enn de to

foregående år. Spesielt gjaldt dette for smågnagerartene. Det ble sett spesielt mange tårnfalk.

Ettersom trekket av småfuglene kom skikkelig i gang så vi snart at de fleste av artene som gikk så kraftig tilbake i fjor var tilbake på 1990-nivå. Sannsynligvis var 1990 heller ikke noe spesielt godt år for afrikatrekkerne, men disse bestandene kan ikke greie noe særlig mer enn en fordobling i løpet av en årssyklus. Det så det ut til at mange av artene greidde.

Småfuglartene som overvintrer på nordlige(re) breddegrader så ut til å ha dratt nytte av årets milde vinter. Både rødstrupe, gjerdesmett og fuglekonge hadde en pen økning i forekomsten. Til disse artene regnes også skjeggmeisa som har ekspandert kraftig mot nord de siste årene. I Slevdalsvannet fikk arten fram minst et tyvetalls unger. Med noen flere milde vintre kan dette snart være en av våre mest merkede arter ?? I Slevdalsvannet var tilgangen på rørsangere også adskillig bedre enn i fjor.

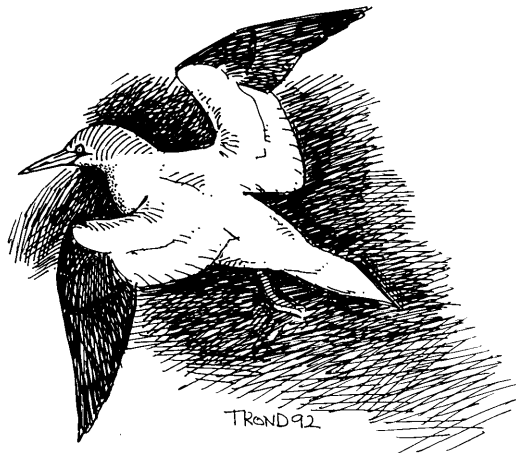
Årets sommer ga en god produksjon av (rogne-)bær og frø. Dette kan muligens sees i sammenheng med svært få invasjonbevegelser. Spettmeis, trekryper og nøtteskrike var sammen med perleugle nok over middels, blåmeisa var også hissig et par ukers tid, men ellers var det rolig på denne fronten. Rognebærspisere som gråtrost og bjørkefink ble igjen i landet i vinter, og sidensvans ble knapt registrert.

Sjøfuglene hadde ingen stor høst. Riktig nok ble det ny høstrekord for storskarv og grågås, men ender, havsfugler og alkefugler var det lite av.

Delvis må nok de østlige vindene i oktober ta noe av skylden for dette. Lave tall på svartand, havelle og sjøorre kan imidlertid kanskje sees i sammenheng med den svikten det var i forekomsten av ungfugler hos de arktiske vaderne. Svært lave tall for alkefuglene er muligens en god nyhet, da dette kan ha sammenheng med god næringstilgang i havet andre steder.

Også høsten ga mange spennende observasjoner av sjeldne arter ved LOS. Generelt sett var det et jevnt sig med rariteter som dukket opp. Mange allerede tidlig på høsten. De fleste ble fanget tilfeldig i nettene, slik som både spottesangeren på Fyret og starrsangeren i Slevdalsvann. Disse var sammen en brunsanger, en østlig tornsanger, og 3 vannsangere fanget samme dag (vannsangerne altså) i Slevdalsvann, blant de virkelig godbitene i 1992. Vi får håpe at det blir flere slike i 1993. Det ville muligens lette på bemanningssituasjonen over tid !

Sesongen ebbet ut med en del sene observasjoner. Hagesanger 22.11. og svartrødstjert 29.12. kan nevnes.

Systematisk artsoversikt

Dette er en oversikt over alle observerte arters forekomst innenfor stasjonsområdet i 1992. Dersom det ikke er spesielt nevnt gjelder observasjonene bare for Fyrområdet med Steinodden. I denne delen av området er registreringene slik at tallene er godt sammenlignbare mellom årene. For Slevdalsvannet er bare mer spesielle observasjoner nevnt. Dette er ofte arter som ikke er sett i Fyrområdet, eller som er mye mer vanlig i Slevdalsvannet.

Vi har spesielt kommentert forandringer i opptreden i forhold til fjoråret og tildels 1990. Dette er for å sette artskommentarene inn i en videre sammenheng. For de fleste vanlige artenes vedkommende har vi sammenlignet trekk tall, merketall eller loggførte individ mellom årene. Spesielt den siste sammenligningsmåten må tas med forbehold, da en her gjerne kan telle samme individ flere dager.

Dekningen har i hovedsak vært litt bedre på alle områder i 1992. Vi gjør derfor oppmerksom på at antydninger om en liten oppgang eller nedgang for en arts vedkommende ikke må trekkes for langt. Dessuten at den eventuelle forandring kun må oppfattes lokalt.

Vi har foretatt en vesentlig forandring i oppsettet i forhold til fjorårets rapport. Alle observerte arter er kommentert. For arter som er observert mindre enn 10 dager, er alle obs. tatt med.

De mer vanlige artene er presentert i tekstform, der vi trekker fram:

- a.) *Hovedtrekkperiode.*
- b.) *Ankomst og siste dato.*
- c.) *Maksimumstall vår og høst.*
- d.) *Årets opptreden sammenlignet med fjoråret.*
- e.) *Hekkebestand.*
- f.) *Spesielle obs. når det gjelder antall eller tid på året.*

Hovedårsaken til at vi har forandret oppsettet er at vi mener den tidligere presentasjonsformen ikke beskrev materialet tilfredstillende. I hovedsak ble de ekstreme observasjoner trukket fram, mens hovedtendensen ble beskrevet med begreper for antall og hyppighet som er diffuse og teoretiske. Dette fører til at mange arter vil bli beskrevet på nøyaktig samme måte i årsrapport etter årsrapport, noe som gir lite ny informasjon. For spesielle og sjeldne arter har vi trukket inn endel stoff som forteller litt mer om disse artene. Hvorledes de opptrer i Norge eller Skandinavia, og hvor de har sin hovedutbredelse.

Vi håper derfor at måten vi nå presenterer artsoversikten er mer leservennlig og gir mer informasjon til de som ikke kjenner området fra før. I tillegg vil vi vise til rapportene for 1990 og 1991 for de som ønsker en annerledes beskrivelse for hvorledes de mer vanlige artene forekommer i området.

Under beskrivelsen hos endel arter forekommer følgende koder/forkortelser:

M (hann/male), *F* (hunn/female), *juv.* (ungfugl), *N* (nord), *Ø* (øst), *S* (sør), *V* (vest), *NØ* (nord-øst) osv. og *x* (ganger).

Videre er gjerne periode forkortet til per., dager til d., individer til ind. og observasjoner til obs.

Loggførte individ, for en art, betyr summen av alle individer som er loggført pr. dag gjennom hele året. Ved bruk av denne metode risikerer man at det samme ind. forekommer flere ganger i materialet.

Generelt gjelder at ingen av observasjonene er behandlet av NSKF (Norsk SjeldenhetsKomité for Fugl) eller LRSK (Lokal Rapport og SjeldenhetsKomité).

Artspresentasjon

LOMMER OG LAPPEDYKKERE

Også i år registrerte vi et omfattende trekk av lommer mot NV på våren. Trekket var tidsmessig forskjøvet fra i fjor.

Hovedtrekket varte fra 13.4.-19.5., med svært få fugler etter dette. Vi registrerte adskillig flere lom i april og svært få etter midten av mai, som hadde mange dager med østlige vinder. Mange av de små lommene er ikke mulig å artsbestemme, men inntrykket er at det er omtrent like mange smålom som storlom. Totalt 1363 små-/storlom ble registrert trekke i april og mai. Dette er 65 % mer enn fjorårets 826 ind.

Det ble som ventet sett adskillig færre lom på høsten. Her falt også trekktoppen tidlig. Trolig har også dette sammenheng med en gjennomgående østlig vindretning i hele oktober. Årets tellinger bekrefter tidligere års tellinger som viser at de to store lommene forekommer fåtallig under vår og høsttrekket, med isom som klart vanligere enn gulnebbloom.

SMÅLOM. *Gavia stellata*

Totalt 515 ind summert. Av disse ble 502 ind. obs. innenfor per. 13.4.-29.5. og 20.9.-15.11. Utenom dette foreligger følgende obs: 4 ind. 8.2., 2 ind. SØ 12.2., 2 ind. 24.3., 1 ind. SØ 3. og

13.4. En sen vårobs. med 3 ind NV 21.6. Se ellers under smålom/storlom.

STORLOM. *Gavia arctica*

Totalt 459 lommer ble bestemt til storlom, av disse bare 33 ind. på høsten. Alle ind. ble sett i trekkperiodene 14.4.-18.5. og 5.9.-31.10. Se forøvrig smålom/storlom.

Smålom/storlom. *G. stellata/arctica*

Totalt 655 små-/storlommer ble ikke artsbestemt. 605 av disse ble registrert på våren. Bare 4 ind. ble registrert utenom hovedper. 13.4.-19.5. og 25.9.-8.11. Dette var 1 ind. hhv. 24.3., 20.8., 8.11. og 20.12. Av disse kan bare obs. 20.8. regnes som uvanlig. Da det ikke kan garanteres at de ubestemte små lommene har samme artsfordeling som de bestemte, er det vanskelig å trekke konklusjoner for den enkelte art. For totalmaterialet bør nevnes tidlig trekktopp både vår og høst, samt en betydelig økning på våren (+65%) og en liten nedgang på høsten (-14 %) i forhold til 91. De beste dager var:

2.5 : 6 små, 85 st., 45 ub. = 136
 3.5 : 3 små, 36 st., 70 ub. = 112
 9.5 : 19 små, 46 st., 52 ub. = 117
 11.5 : 69 små, 32 st., 98 ub. = 199
 13.5 : 88 små, 22 st., 95 ub. = 215
 17.10: 19 små, 2 st., 7 ub. = 28

GULNEBBLOM, *Gavia adamsii*

Totalt 8 obs. av tilsammen 9 ind. 5 enkeltind. trakk NV om våren hhv. 20.4., 2.5., 3.5., 10.5. og 17.5. På høsten trakk 1 ind. NV 7.10. og 20.10., mens 2 ind. trakk SØ 16.10. Forekomsten er noe større enn i 1991, da 7 ind. ble registrert.

ISLOM, *Gavia immer*

Totalt 27 ind. alle trolig forskjellige. Obs 9 d. på våren i perioden 24.3.-19.5. og 10 d. på høsten i perioden 24.9.-5.11. Max 3 ind. NV 11.5. og 4 ind. SØ 16.10. Generelt inntraff trekket tidligere enn i 1991, da hovedtrekket var i ult. mai og nov.

Kjempelom, *G. immer/adamsii*

Obs. 8 dager med tilsammen 9 ind. Enkelt ind. obs. 20.4., 28.4., 2.5., 17.9., 24.9., 4.10., og 26.10. I tillegg 2 ind. SØ 16.10. Denne dagen var spesiell med totalt 8 "kjempelom" mot SØ: 4 islom, 2 gulnebb og 2 ub. gulnebb-/islom.

TOPPDYKKER, *Podiceps cristatus*

Totalt 3 ind. høst: 1 ind. 29.9., 1 ind NV 9.10. og 1 SØ 22.10. 1991 hadde 3 obs. i oktober.

GRÅSTRUPEDYKKER, *Podiceps griseigena*

3 obs. om våren: 1 ind. 12.4., 1 ind. 17.4. og 4 ind. NV 2.5.

På høsten registrert 12 d. i perioden 4.10.-13.11. Stort sett enkeltind. bortsett fra 3 ind. SØ 16.10. Obs. av trekkende ind. om våren er ikke gjort før, høsttrekket var

tidsmessig normalt, men bare 14 ind. ble reg. mot 24 i fjor.

HORNDYKKER, *Podiceps auritus*

3 vårobserverasjoner. 1 ind. 6.3., 3 ind. (2 NV) 17.4. og 1 ind. NV 10.5. Fjoråret ga 4 obs., men disse bles sett høst og vinter.

DVERGDYKKER, *Podiceps ruficollis*

Sjelden. 1 ind. i Seviga 10.-12.4. Dette er 2. obs. i perioden 1990-92.

STORMFUGLER**HAVHEST, *Fulmarus glacialis***

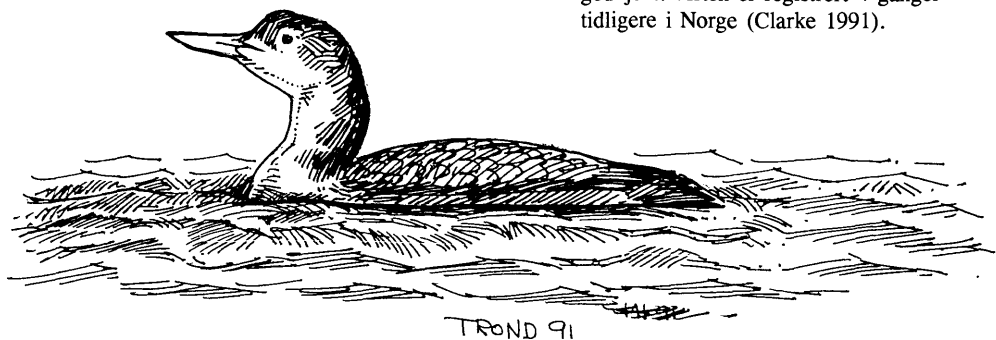
Totalt 450 ind. registrert på våren i per. 7.4.-21.6. Av disse ble mer enn halvdel registrert 7. og 8.5. med hhv. 90 og 170 ind. mot NV. Høsten hadde 517 ind. Bare 1 ind. ble reg. etter 22.9., nemlig den 20.10. Beste dag på høsten var 4.8. med 429 ind. som er mer enn 80 % av høsttotalen. Årets 967 loggførte ind. er bare 14 % av fjorårets tall. Spesielt er det verdt å nevne at vi i år hadde 1 ind. i okt., mens både 90 og 91 hadde mer enn 3000 ind.! Dette skyldes nok vindene som i år kom fra øst.

HAVLIRE, *Puffinus puffinus*

Totalt 4 obs. av 5 ind. 2 ind. 14.4., 1 ind. hhv. 7.5., 17.5., og 20.8.

MIDDELHAVSLIRE, *Puffinus mauretanicus*

Meget sjelden. 1 ind. 18.8. Dette er den 2. obs. ved Lista Fyr, dersom funnet blir godkjent. Arten er registrert 4 ganger tidligere i Norge (Clarke 1991).

TREKKOVERSIKT OVER FOREKOMSTEN AV HAV- OG SJØFUGLER VED LISTA FYR OG STEINODDEN 1991

Del I: Lommer, lappedykkere, stormfugler, pelikanfugler og andefugler.

ART	Periode	j-m	april	mai	juni	juli	aug	sept	okt	n-d	1992	1991
Smålom		3	75	256	3			82	74	11	504	415
Storlom			59	365				13	20		458	339
Små-/storlom		1	115	483	4		1	6	40	1	551	351
Islom			5	6				4	10	1	26	32
Gulnebbloom			1	4					4		9	7
Is-/gulnebbloom			2	1				2	4		9	8
Toppdykker								1			1	4
Gråstrupedykker									6	1	7	24
Horndykker										2	2	0
Havhest			68	353	22	21	484	11	1		967	7061
Grålire											0	2
Havlire			2	2			3				7	4
Lire ub.						1	1				2	6
Havsule		10	113	346	11	433	779	2103	204	22	4021	5773
Storskarv		143	467	566	31	8	355	6961	4861	276	13693	8772
Toppskarv		10	30	48	1	1	23	31	27	4	176	57
Grågås		3	2060	18			4322	589	123		5035	2678
Ringgås			1	1327							1328	3544
Hvitkinngås				35							35	132
Ærfugl		186	809	283	76	3		66	666	401	2480	2035
Havelle		16	704	175		5		64	16	6	986	1265
Svartand		11	367	1195	272	139	29	110	380	36	2539	8851
Sjøorre		14	20	71	1	8	8	82	175	15	394	551

Tabell 2: Direkte trekkende sjøfugler ved Lista Fyr og Steinodden 1992. For grågås og storskarv går trekket delvis over land. For alle artene gjelder tallene i hovedsak NV-trekk om våren, og SØ-trekk om høsten. For havsule forekommer trolig enkelte rastende ind. i tallene.

Lire ub, *Puffinus sp.*

2 observasjoner. 1 ind. 22.7. og 1 ind. 28.8. Fordelingen av ub.lire og havlire er omtrent som i fjor med 7 obs. av 1-2 ind. Disse fordeler seg med 3-4 obs. i april/mai og 2-4 obs. i juli/aug.

HAVSVALE, *Hydrobates pelagicus*

Totalt 3 ind. fanget inn med lyd. 1 ind. natten 21.-22.7., 1 ind. 22.-23.7. og 1 ind. natten 19.8.-20.8. Med fangst alle mulige (værforbehold) netter i 2 måneder må resultatet kalles svakt.

PELIKANFUGLER OG STORKEFUGLER**RØDPELIKAN, *Pelecanus rufescens***

1 ind. ble observert ved Fyret 17.9. Fuglen, som også hadde hatt tilhold i Kristiansand en stund i forveien, er av afrikansk opprinnelse. Nærmere undersøkelse viste imidlertid at fuglen var rømt fra fangenskap i Danmark.

HAVSULE, *Sula bassana*

En vinterobs. av 1 ind. 9.1. Hadde en brukbar vår med 465 ind. mot NV. (425 NV i 1991.) Første obs. på våren ble gjort 8.3. da 2 ind. passerte mot SØ. 95 % trakk imidlertid i per. 13.4.-17.5. Max.tall var 55 ind. 7.5. og 50 ind. både 3. og 13.5. Årets høst var adskillig svakere enn fjorårets, og bare 3541 ind. ble notert mot 5316 i fjor høst. Fordelingen var imidlertid svært annerledes. Årets beste perioder inntraff fra 14.7.-3.8. da hoveddelen trakk NV, og 8.-28.9. da trekket stort sett gikk SØ. Okt. og nov. ga bare 225 fugler mot fjorårets 4300. Igjen var det nok de østlige vindene som må ta skylda. De beste dagene var 268 ind. 4.8., 340 ind. 8.9. og 525 ind. 24.9. Bortsett fra slengere 10.12. og 31.12., var 1 ind. 12.11. siste dato.

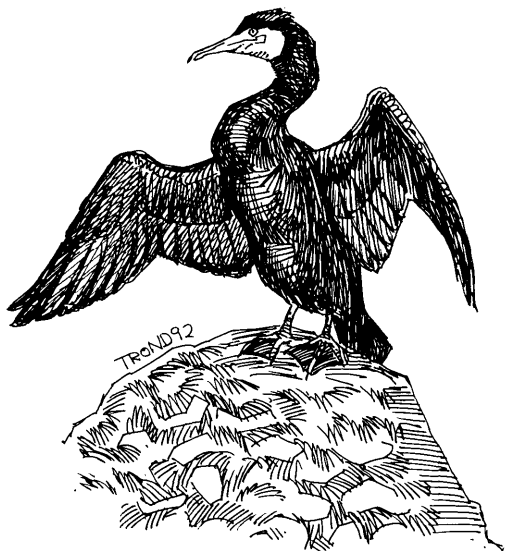
STORSKARV, *Phalacrocorax carbo*

Normal vinterforekomst med 10-20 ind. i

jan./feb. og des. Vårtrekket startet med 22 ind. NV 17.3. Inntil 17.6. trakk totalt 1138 ind. mot NV, men bare noen få etter 28.5. Det var ingen markert trekktopp. Beste dag var 109 ind. 16.4. Storskarv ble på høsten først sett 18.7., men trekket mot SØ varte fra 9.8.-22.11. Totalt 12.435 ind. ble summert mot SØ. Hoveddelen fra 4.9. og ut okt. De beste dagene var som følger 1454 ind. 4.9., 1000 ind. 5.9., 1100 ind. 20.9. og 1000 ind. 3.10. Årets høsttall var en økning på 42 % fra i fjor.

TOPPSKARV, *Phalacrocorax aristotelis*

To vinterobs. fra vårhalvåret med 1 ind. 8.1. og 15.2. Observert 30 dager på våren i perioden 20.3.-6.6. Beste dager var 14 ind. 17.4. og 15 ind. 10.5. To enkelt ind. obs. i juli hhv. 14. og 29. Fra 8.8. og ut året ble arten sett 59 dager. 8 ind. 17.9. og 9 ind. 22.10. var høstens høyeste antall. Sammenlignet med de to foregående årene er 225 loggførte ind. en pen oppgang. I 1991 ble 121 registrert mens 1990 bare ga 73. Det er spesielt på våren at økningen har vært markert.

GRÅHEGRE, *Ardea cinerea*

En observasjon fra jan. med 1 ind. 19.1. Ble fra 29.2. obs. nesten daglig resten av året. Antallet svinger gjennom hele året, og det er vanskelig å angi trekkperioder. På våren var max. tall 10 ind. 4. og 7.3., mens det på høsten ble sett 16 ind. 4.7. og 2.9. Antallet loggførte ind. har økt fra 168 i 1990, til 337 i 1991 og 473 i år.

ANDEFUGLER - Svaner og gjess.**KNOPPSVANE, *Cygnus olor***

1-2 ind. observert 6 dager på våren: 1 ind. 4.4., 2 ind. 19. og 21.4., 1 ind. 30.5. og 2 ind. 6. og 8.6. På høsten 8 dager: 2 ind. 22.8., 1 ind. 30.8., 1-2 ind. 30.9.-4.10., 2 ind. 12.10. og 6 ind. 16.10. Forekomsten er omtrent som i fjor men vanskelig å vurdere pga. mulige gjengangere i materialet.
Slevdalsvann: 4 ad. SØ 11.8.

DVERGSVANE, *Cygnus colombianus*

To observasjoner. 3 ind. trakk mot NV ved Steinodden 20.10. og 3 NV 22.11. Dette er de to eneste obs. av arten i området etter 1989.

SANGSVANE, *Cygnus cygnus*

Bare 3 obs. i vårhalvåret. 3 ind. 29.1., 6 ind. 21.3. og 1 ind. 31.3. På høsten sett 7 dager. Den eneste dagen med godt antall var 9.11. da 35 ind. trakk NV. Ellers følgende obs: 4 ind. 4.10., 2 ind. 20.10., 1 ind. 23.10., 2 ind. 18.11., 5 ind. 22.11. og 4 ind. 13.12. Fra 1990 og 1991 forelå det bare en vårobs., mens høsten med unntak av de 35 ind. 9.11. var "normal".
Slevdalsvann: Maks. 18 ind. i vannet på ettervinteren. 13 ind. ankom i begynnelsen av nov., og holdt seg i det åpne vannet fram til nyttår.

SÆDGÅS, *Anser fabalis*

Kun en observasjon med 2 ind. 29.9. Dette er 3. obs. i perioden 1990-92. Tidligere i perioden 1990-91 bare 1 ind.

sett i sept.-90 og mars-91.

Slevdalsvann: En obs. 9 ind. 29.9.

KORTNEBBGÅS, *Anser brachyrhynchos*

En vårobservasjon. 1 ind 12.4. sammen grågjess. På høsten 7 dager. 3 ind. mot SØ 10.9. og 2 ind. samme vei 20.9. I perioden 29.9.-3.10. ble det sett 10 ind. 30.9 og 1.10. og 11 ind 3.10.
Slevdalsvann: Ett ind. 3.10.

TUNDRAGÅS, *Anser albifrons*

Kun en obs. i fyrområdet. 2 ind. 3.10. Det var 4 funn av arten i 1991 og ingen i 1990.
Slevdalsvann: Ett ind. i en grågåsflokk 2.10.

GRÅGÅS, *Anser anser*

En vinterobs. av 24 rastende ind. 9.1. Første trekkende på våren var 3 ind. 21.3. Trekket kom først i gang senere med 98 % av de 2080 trekkende i perioden 4.4.-25.4. Beste dager var 13.4. med 900 NV og 21.4. med 790 NV. Fra 26.4.-8.6. ble arten sett 7 dager med 1-9 ind. Første høstobservasjon ble gjort 9.8. og allerede 13.8. kom årets trekktopp med 1700 ind. SØ. Nest beste dag var 21.8. med 780 SØ. Siste dag med mer enn 100 ind. på trekk var 5.9. med 110 ind. Trekkende småflokker ble sett ut til 16.10. med dagstall på ca. 50 ind. Arten rastet også i området i hele perioden i antall opptil 100 ind. under hovedtrekket. I okt. var det ca 20 ind. tilstede daglig, men arten forsvant i beg. av nov. Siste dag var 4.11. med 1 ind. Etter dette ble en flokk sett 29.11. på 27 ind. Årets høsttall var 5034 SØ. Årets vårtall var 3 ganger større enn våren 1991, mens høsten ga 2,5 ganger så mange som høsten-91.

KANADAGÅS, *Branta canadensis*

På våren 3 observasjoner i mai. 5 ind 6.5., 2 ind. 10.5. og 1 ind. 27.5. På høsten 4 dager med svært ujevne antall. 7 ind. 13.9., 15 ind. 28.9., 1 ind. 5.10. og

hele 78 ind. NV 15.10. Arten ble ikke sett i 1990. I 1991 var det 2 obs.

Slevdalsvann: 61 ind. trakk SØ 28.9.

HVITKINNGÅS *Branta leucopsis*

På våren 4 observasjoner. 1 ind. 12.4., 5 ind. 1.5., 33 NV 9.5. og 2 ind. 28.5.

Bare 2 dager på høsten med 13 ind. SØ 12.10. og 1 ind. 4.10. Forekomsten var noe svakere enn i fjor som hadde et par større flokker i mai.

Slevdalsvann: 2 ind. sett trekkende SØ 15.10 i en ringgåsflokk.

RINGGÅS *Branta bernicla*

Våren begynte med 1 ind. 13.4.

Vårtrekket av lysbukede fugler kom i perioden 20.-31.5. med 1200 ind. av totalt 1328 trekkende den 26.5. (Beste dag i fjor var også 26.5.) Trolig glapp vi mesteparten i de fine solrike dagene på slutten av mai da det ellers ikke fantes en fugl utover havet, og skådingen ble deretter. På høsten ble det observert to større flokker mot SØ, nemlig 95 ind. 5.9. og 56 ind. 30.9. I hele perioden 29.9.-20.10. rastet 8 (6-9) ind. av den østlige mørkbukede rasen i området. Den 14.10. var det imidlertid hele 20 ind. tilstede. Siste obs. var 2 ind. 25.10. Årets vårtall var bare litt mer enn 1/3 av fjoråret, det var imidlertid usedvanlig mange rastende i okt., noe som vel har sammenheng med de østlige vindene i perioden.

Slevdalsvann: To flokker av den mørkbukede rasen ble loggført. 56 ind. 30.9 og 90 ind. SØ 15.10

ANDEFUGLER - Gravender og gressender.

GRAVAND *Tadorna tadorna*

De 3 første ind. ble sett 19.2. Flere kom til i månedskiftet og 9.3. ble 28 ind. registrert. Resten av vårhalvåret holdt det seg ca. 30 voksne ind. i området. Max 32. ind. 31.3. 16 par ble observert i etableringsfasen. På det meste ble 57 pulli

registrert, 32 vokste opp. Etter dette kom en ny trekktopp i slutten av aug. med max 30 ind. 20.8. Arten var borte mesteparten av sept. men kom igjen i okt. med 13-14 ind. det meste av måneden med siste dag 27.10. Etter dette ble det obs. 2 ind. 29.11. som er en meget sen observasjon. Årsummen var noe høyere enn i fjor mest pga. mange loggførte pullus.

BRUNNAKKE *Anas penelope*

Observert 34 dager på våren fra 6.3. (5 ind.). I området rastet max. 8-10 ind. Det ble sett 140 ind. 13.4. og 138 ind. 11.4. med de fleste av disse trakk SØ. Arten ble sett jevnlig fra 21.4.-7.9. men med max. 9 ind. (Bare 7 dager i juni/juli). Høstrekket hadde toppen fra 9.9.-20.10. med max 94 ind. 9.9. og 90 ind. 5.10. Siste obs. var 1 ind. 10.11. Forekomsten har vært omtrent uforandret i perioden 90-92, med unntak av våren-91 som var svak.

SNADDERAND *Anas strepera*

1 hunn ble sett i Seviga 18. og 19.5. Fra perioden 1990-91 foreligger bare en obs. av 2-4 ind. 15.-17.5.1990.

KRIKKAND *Anas crecca*

Observert nesten daglig fra 7.3.-1.12. Antallene varierer imidlertid endel. Inntil 20 ind. rastet medio mars-medio april. Hadde en topp 25.4. med 110 ind. rastende og 70 ind. 1.5. Fra 2.5.-25.7. ble det max. sett 10 ind. Antallet økte fra slutten av juli, men mer enn 100 ind. ble bare sett i perioden 29.8.-4.10. Beste dager var 300 ind. 10.9. og 260 ind. 23.9.

Arten hadde i år 5350 loggførte ind. mot fjorårets 4780. I 1990 ble bare 2250 loggført. Forholdet krikkan/brunnakke har således økt i perioden 90-92. 1 par forsøkte muligens hekking.

Slevdalsvann: Maks. 60 ind. 21.8. Et par hekket.

Amerikakrikkand, *Anas crecca carolinensis*

1 hann lå i Seviga i perioden 25.4.-2.5. Dette er 1. obs. av denne underarten i Vest-Agder. Fram til 1990 var det bare 4 godkjente funn av underarten i Norge (Clarke 1992).

STOKKAND, *Anas platyrhynchos*

Hadde en brukbar vinterforekomst med 150-200 overvintrende fugler. (200 ind. 9.3.) Antallet gikk ned mot 100 ind. i slutten av mars, og midt i april var rastetallet omkring 10 ind. Fra da av ble det ikke sett mer enn 10 ind. før i beg. av juni, da 38 andrikker rastet på det meste 12.6. Antallet gikk noe ned i juli for så og øke svakt til midt i okt. Fra slutten av okt. lå antallet igjen opp mot 200 ind. med max 170 ind. 17.10. Årets forekomst var ubetydelig høyere enn fjoråret. Muligens ett hekkforsøk i området.

Slevdalsvann: Maks. 30 ind. 21.8. Et par hekket.

STJERTAND, *Anas acuta*

Observert alle måneder f.o.m. april t.o.m. okt., men tilsammen bare 15 dager. På våren 1-2 ind. 5 dager i perioden 13.4.-11.5., samt en hann 13.6. På høsten 9 dager i perioden 16.7.-22.10. med max 3 ind. 19.8. og 4.9. Det ble loggført 23 stjertand i 1990, 33 i 1991 og 24 i 1992.

KNEKKAND, *Anas querquedula*

Det ble i år sett 1 par knekkand den 12. og 18.5. Årets forekomst er den svakeste i perioden 90-92. I 1990 ble max. 9 ind. sett. Alle obs. er fra våren.

SKJEAND, *Anas clypeata*

Sett 16 dager på våren i perioden 11.4.-13.6. med max 4 ind. 13.4. og 29.5. På høsten regelmessig hele 28 dager fra 15.8.-18.10. Max 6 ind. 29.9. og 2.10. Arten har hatt en pen økning i loggførte ind. med 34 i 1990, bare 23 i 1991 mens 1992 ga hele 108.

ANDEFUGLER - Dykkender og fiskender

TOPPAND, *Aythya fuligula*

Sett 14 dager på våren fra 5.4.-7.6. Hovedsaklig trekkende ind. Beste dager var 13 ind. 13.4., 11.5. og 14.5. På høsten 5 obs: 5 ind. 22.7., 1 ind. 25.7., 10.8. og 8.9. samt 6 ind. 23.10. Årets antall var noe høyere enn i fjor, men forskjellen dreier seg bare om et par tilfeldige trekkende flokker.

BERGAND, *Aythya marila*

Sett 6 dager på våren i det snevre tidsrommet 3.-11.5. med 11 ind. 4.5. som beste dag. På høsten bare en obs. av 2 ind. 4.10. Årets forekomst er den svakeste i perioden 90-92. Spesielt høsten var "ille".

ÆRFUGL, *Somateria mollissima*

Artens opptreden er svært uoversiktlig. Arten overvintrer i et antall på 150-160 ind. i jan-feb. med max. 160 ind. 12.2. Arten sees på trekk fra 24.3. (115 ind. NV) - beg. av juni. Imidlertid trekker akkurat like mange fugler NV som SØ., noe som trolig skyldes at flere populasjoner er inne i bildet. Antallet rastende fugler varierer omkring 25-50 ind. fra ultimo april - primo okt. Høsttrekket hadde hovedperiode 4.10.-9.11. med 70 % mot SØ. Beste dag var 220 ind. 9.11. Antallet fugler i des. lå omkring 120-130 ind. Forekomsten var + 10-20 % fra 1991. 1 par hekket.

STELLERAND, *Polysticta stelleri*

Vår kjente og kjære hann var på plass rett før nyttår, og ble sett i perioden 27.12.(91)- 30.3. Dette var 3. vinteren på rad for denne fuglen i Seviga som i 1990 hadde selskap av en hunn. Året ga imidlertid 2 andre overraskende observasjoner i tillegg. 1 hann trakk SØ i en ærfugl-flokk 18.5., mens et hunnfarget ind. ble sett i Seviga 11.8. Det er

fristende å gjøre et unntak fra regelen om ikke å kommentere obs. fra 1993 i denne rapporten. Hannen var nemlig tilbake i Sevinga 7.1.1993. !

HAVELLE, *Clangula hyemalis*

Arten hadde et godt vårhalvår med obs. inntil 28.5. I perioden fram til hovedtrekket 13.4.-7.5. lå antallet på 10-30 ind. Fra 13.-20.4. var det 4 dager med mer enn 100 ind. med 159 ind. 14.4. som beste dag. Totalt trakk 895 ind. på våren. (Ca. 60 % SØ.) Sammenlignet ble bare 325 summert våren 1991. Høstforekomsten var elendig. Arten ble sett fra 9.10. med 12 ind. SØ som max den 9.- og 30.10. Totalt 91 ind. ble sett på høsttrekk mot 940 i fjor. Svakt.

SVARTAND, *Melanitta nigra*

Inntil 10 ind. fram til vårtrekket startet i beg. av april. Hovedtrekket var i mai med 255 ind. 4.5. og 155 ind. 3.5. samt 150 ind. 15.5. og 160 ind. 16.5. som trekktopper. Ca. 2000 ind. ble sett trekke med en liten overvekt mot NV. Årets tall er en god del bedre enn fjorårets 1240 ind. Arten hadde et lite trekk i juli (mytetrekk hanner ?) med max 58 ind. SØ 7.7. Var i aug. svært fåtallig (< 5 ind.) Fra 20.9.-8.11. trakk ca 550 ind. mot fjorårets 7600 ind !! Beste dag var 30.10. med 103 ind. Svartanda følger dermed den samme tendensen som forekomsten til havelle i perioden 91-92.

SIJØORRE, *Melanitta fusca*

Forekommer nesten daglig hele våren fram til 6.6. Max tall imidlertid bare 12 ind. SØ 17.3. og 12 ind. NV 4.5. På våren ble det summert 106 ind. på trekk. 2/3 av disse trakk mot NV fra medio april-ult. mai. Fra 1-5 ind. sett 8 d. fra 19.7.-3.9. Hovedtrekk på høsten mot SØ i perioden 8.9.-30.10. med totalt 270 ind. Max. 30 ind. SØ 16.10. Trekkallene til arten er dobling på våren og en halvering på høsten sammenlignet med 1991. Altså den samme, men en mer moderat, tendens

som de to foregående artene.

KVINAND, *Bucephala clangula*

Overvinter i området med 30-35 ind. i månedene jan.-mars og des. Makstall var 35 ind. 2.2. I april trakk 30 ind. SØ 9.4. og 32 ind. SØ 13.4. Antallet rastende ind. går ned fra ca. 30 i mars, til ca. 10-15 i beg. av april. Fra 23.4. til siste vårobs. 16.5. varierer antallet fra 1-3 ind. Første høstobs. var 17.9., men arten forekommer daglig først fra midten av okt. Høyeste antall i 2. halvår var 34 ind. (26 av disse SØ) 1.11. og 34 ind. 20.12. Det ble loggført 1137 ind. i 1992 mot 863 i 1991.

LAPPFISKAND, *Mergus albellus*

1 hunnfarget ind. trakk mot SØ ved Steinodden 22.10. Dette er faktisk 1 obs. av arten i området siden registreringene ved LOS startet høsten 1989. Arten forekommer årlig med ca. 1-5 ind i vannene på Lista om vinteren, men obs. fra sjøen er unormalt.

SILAND, *Mergus serrator*

Inntil 11 overvintrende ind. (2.2.) ble sett i perioden jan.-mars. Vårtrekk ble registrert fra 10.4.-16.6. med totalt 289 ind. flest mot NV. Beste vårdag var 25 ind. NV 9.5. Noen få ind. sett fra 9.6.-4.9. Fra beg. av sept. ble arten sett daglig ut året, men sjelden mer enn 10-12 ind. Høyeste antall på høsten var 30 ind. SØ 16.10. 670 loggførte ind. er en fordobling av fjorårets forekomst, og skyldes i hovedsak økt vinterforekomst.

LAKSAND, *Mergus merganser*

Observert 9 dager i 1. halvår, med 1-2 ind. pr. obs. dag. Eneste måned uten obs. var april. I 2. halvår observert fra 17.10. 12 dager med 1-5 ind. Forekomsten i 1. halvår var svakere enn i 1991, mens 2.halvår var bedre enn 1991.

ROVFUGLER

VEPSEVÅK, *Pernis apivorus*

Ble observert 6 dager med tilsammen 8 ind. Det var bare en vår obs. nemlig 1 ind. 12.5. På høsten ble det sett enkeltind. 1.8., 19.8., 25.8., og 15.9. Den 20.8. var eneste dag med mer enn 1 ind., da det ble sett 3 ind. mot NV. Forekomsten var svakere enn fjoråret som muligens var et spesielt godt år.

Slevdalsvann: En obs: 3 ind. SØ 25.8.

HAVØRN, *Haliaeetus albicilla*

Det ble sett 1 ind. (1k) på Steinnodden 5, 6 og 20.10. og 1 ind. (2k-3k) samme sted 7.11. De var ganske sikkert 2 forskjellige ind. Observasjonen er gledelig da arten ikke er sett i området siden LOS kom i gang i 1989.

SIVHAUK, *Circus aeruginosus*

Arten ble sett jevnlig i fyrområdet i perioden 17.4.-7.6. og 24.7.-18.9. med tilsammen 26 obs. dager. Max antall var 3 ind. 17.5. og 2 ind. 20.8. Forekomsten i år var temmelig lik med 1990, mens det ble registrert omtrent dobbelt så mange fugler som bunnåret 1991.

Slevdalsvann: Arten ble også her sett jevnlig i fra 21.4 til 30.8 da siste ind., en juv., ble loggført. Fugler med reirmaterialer ble observert ved en anledning.

MYRHAUK, *Circus cyaneus*

Hadde som flere av de andre gnager-spesialistene et godt år. Våren ga 4 enkelt ind. i per. 6.-24.5. Høsten ga 90 loggførte ind. i per. 20.8.-19.10. Etter dette ble 1 ind. sett 16.12. Hovedtrekket på høsten foregikk i per. 5.9.-6.10. med max 8 ind. 6.9. Høsttotalen var 3 ganger så høy som fjoråret.

Slevdalsvann: Totalt ble det loggført 101 ind fra 22.8 - 15.10. De høyeste dagsantallene ble notert følgende dager: 10 ind. 6.9, 5 ind. (1 ad. hann) 11.9, 18 SØ 28.9, 8 SØ 29.9 og 10 SØ 2.10. I tillegg

ble en overvintrende hann sett 5.1., samt 2 ind. 29.11.

ENGHAUK, *Circus pygargus*

To forskjellige individer observert i mai. 1 ung hann (2k) ved Fyret 17.5. og 1 ung hunn (2k) ved Vere/Gunnarsmyra 24.-25.5. Dette er de 2 første funn av arten i området etter LOS kom i gang høsten-89. Enghauken som hekker både i Sverige og Danmark, er bare funnet 11 ganger tidligere i Norge (Bentz & Clarke 1990). Våren (mai) 1992 forekom arten i unormalt store antall i Danmark pga. de varme østlige vindene i perioden, med bl.a. 50+ ind. på Skagen (Fugle 3/92). Våre obs. kan sees i sammenheng med dette.

HØNSEHAUK, *Accipiter gentilis*

Enkeltind. sett på 11 dager i vårhalvåret fra 9.1.-12.5. På høsten obs. fra 10.8. Totalt 79 ind. loggført, men det er trolig en del gjengangere. Max tall var 5 ind. 10.9. Antallet var litt høyere enn i fjor med flere obs. i ultimo aug. og sept. **Slevdalsvann:** Sett jevnlig med 1-2 ind. hele høsten. Men som i fyrområdet dreier det seg nok om individer som har hatt tilhold i området en tid, før de har trukket videre.

SPURVEHAUK, *Accipiter nisus*

Enkeltind. sett 14 dager jevnlig i perioden 13.1.-18.5. på våren. På høsten daglig fra 9.8. med totalt 999 loggførte ind. 2/3 av disse var direkte trekkende. Hovedtrekket var i per. 20.8.-20.9. De beste dager var som følger: 75 NV 20.8., 83 trk.+ 10 5.9., 129 NV 6.9. og 80 SØ 20.9. Siste brukbare dag var 16.10. med 35 ind. NV. Totalsummen var 50 % høyere enn fjoråret.

Slevdalsvann: Daglig hele høsten. Særlig i aug.-sep. ble det sett ind. hele dagen, men det var vanskelig og få noen skikkelig oversikt.

MUSVÅK, *Buteo buteo*

2 vår observasjoner. 1 ind. 1.4. og 2 ind. 17.4. Totalt sett 18 dager på høsten i per. 9.8.-15.10. Totalt loggført 60 ind. med mer enn halvdel på 2 dager: 16 NV 20.8. og 17 NV 6.9. Høstsummen er det dobbelte av fjoråret, men skyldes i hovedsak de 2 gode dagene.
Slevdalsvann: Kun 2 ind. er loggført. 5.9 og 4.10.

FIELLVÅK, *Buteo lagopus*

En vårobserverasjon 28.3. med 1 ind. Dette er faktisk 2. obs. om våren i per. 1990-92. På høsten hadde fjellvåken et godt år på lokaliteten. Totalt 73 ind. ble loggført fra 5.9. De beste dager var 6.9. med 9 NV og 3.10. med 10 ind. Et ind. holdt seg i området fortsatt 20.12. Høsten 92 står i sterk kontrast til høstene 1991 og 1990 med hhv. 13 og 1 ind.

Slevdalsvann: Følgende trekkende ind. er loggført: SØ 6.9, 8.9, 3 SØ 2.10, 5 SØ + 1 3.10, 2 ind. 4.10. Det samme ind. som hodt seg ute ved Fyret, ble jevnlig sett fram til nyttår.

FISKEØRN, *Pandion haliaetus*

Totalt 9 enkeltind. observert. 7 på våren i per. 17.4.-23.5. og 2 på høsten hhv. 25.8. og 4.9. Med bare 2 obs. i 1990 og 1 obs. i 1991. var årets 9 obs. en klar fremgang. Generelt var det mye fiskeørn og se ellers i Vest-Agder også, noe som faktisk resulterte i Vest-Agders 1. hekkefunn øst i Fylket.

Slevdalsvann: Ett ind. trakk mot NV 6.9.

TÅRNFALK, *Falco tinnunculus*

Hele 8 obs. om våren i per. 11.4.-8.6. Høsten ble meget god for denne arten med 328 loggførte ind. i per. fra 9.8. Hovedtrekket varte fra 4.9.-7.10. Etter 17.10. var det bare 1 ind. i området. Denne fuglen var fortsatt til stede 20.12. De beste dagene var 27 ind NV 6.9. og 20 ind 18.9. Tallene var nok tildels mye høyere, men tårnfalkens "uvane" med å stoppe opp midt i trekket for å jakte gjør

telling vanskelig. Årets høstall er mer enn 5 ganger så høyt som fjoråret.

Slevdalsvann: Sett jevnlig men i små antall utover hele høsten. Siste obs. 22.11.

AFTENFALK, *Falco vespertinus*

1 ind. observert på Gunnarsmyra 11.9. Aftenfalk ble sist sett ved Fyret i juni 1990. Totalt 53 funn er gjort i Norge av denne arten (Clarke 1991). Aftenfalken ble sett i usedvanlige høye antall i Danmark i 1992, spesielt på Skagen, Nord Jylland (Fugle 3/92), der minst 425 ind. ble sett i mai/juni med max 85 ind 4.6. Vi så derimot ingen (!) på våren.

DVERGFALK, *Falco columbarius*

Arten ble observert med enkeltind. 9 dager i perioden 26.3.-16.5. Foregående år har det kun vært obs. hhv. 1 og 4 ind. på våren. Høsten ga 49 obs. dager i tidsrommet 8.8.-17.10. Utenom dette hadde vi en spesielt tidlig obs. 19.7. og en sen obs. 29.11. Begge obs. gjaldt enkeltind. Totalt ble det loggført 87 ind. Beste dag var 26.9. med 5 ind. Høstene 1990 og 91 hadde hhv. 62 og 64 loggførte ind.

Slevdalsvann: To obs: 2 ind 6.9 og 1 SØ 4.10.

LERKEFALK, *Falco subbuteo*

En vårobs. av 1 ind 22.5. På høsten ble enkeltind. sett 13 dager spredt jevnt utover i perioden 12.8.-7.10. Noen av disse kan ha vært samme ind. Høsten var den beste hittil ved stasjonen, da de foregående år hadde hhv. 4 (90) og 6 obs. (91).

Tidligere er det gjort 5 vårobs.

Slevdalsvann: En trakk SØ 28.9.

Lerke-/aftenfalk, *Falco subbuteo/vespertinus*

Enkeltind. observert 17. og 28.9.

JAKTFALK, *Falco rusticolus*

Et ind. observert 5 ganger i perioden 19.1.-7.3. Dette er muligens samme ind. På høsten totalt 10 dager fra 5.9. fordelt

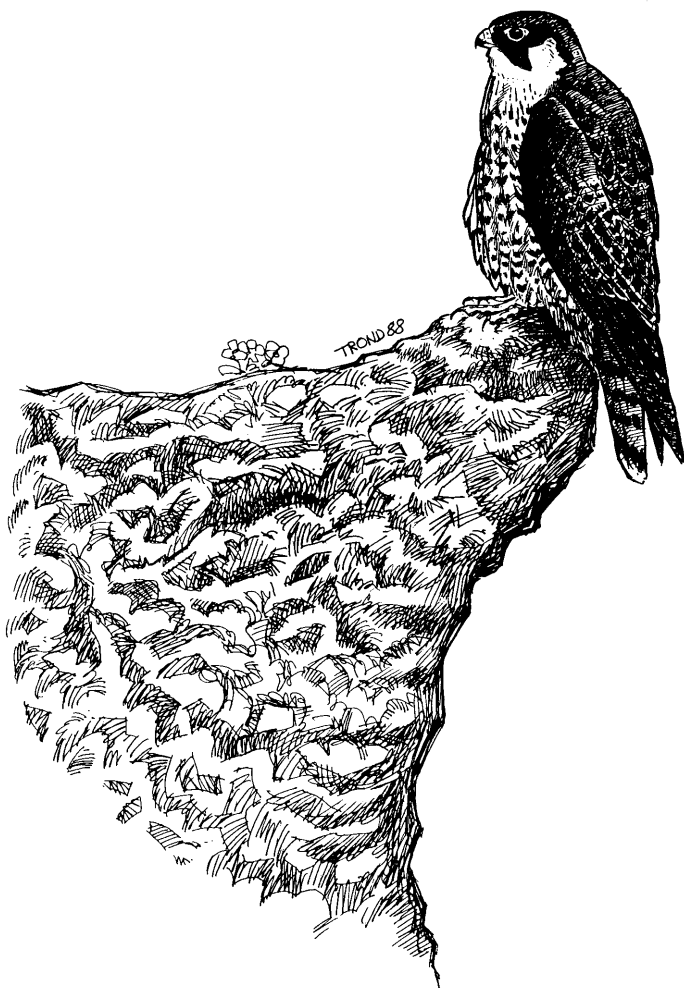
med 3 i sept., 2 okt., 2 nov., og 2 des.
 Alle dager enkeltind. bortsett fra 12.9.
 med 2 ind. Hele 16 loggførte ind. er bra
 mot 4 i 1991 og 7 i 1990.

VANDREFALK, *Falco peregrinus*

Enkeltind. sett 9 dager i perioden 16.4.-
 16.5. I tillegg et sent ind. 6.6. Første ind.
 ble obs. 7.8. på høsten. Etter dette var det

1-3 ind. (minst !) daglig i området helt til
 23.10. 1 ind. ble etter dette sett 3 ganger i
 nov. med siste dato 22.11. Årets totalsum
 på 86 loggførte ind. er bedre enn fjorårets
 59, og står i sterk kontrast til 1990 som
 bare hadde 8 ind.

Slevdalsvann: juv. hann 18.08, 1 ind. på
 bekkasinjakt 29.08, 08.09, 19.09, 30.09.
 og 15.10.

HØNSEFUGLER OG TRANEFUGLER

VAKTEL, *Coturnix coturnix*

Totalt 2 observasjoner. 1 hann "sang" på Gunnarsmyra 22.-23.5. og 2 "syngende" hanner samme sted 4.- og 5.7. Vaktel ble også hørt 2 ganger i 1990, men var fraværende i fjor.

Slevdalsvann: 1 sang 24.5. Et ind. 26.7.

VANNRIKSE, *Rallus aquaticus*

Sjelden på Fyret. 1 ind. Gunnarsmyra 16.10. og 2 ind. 18.10. De foregående år var det også 2-3 obs. på høsten i fyrområdet.

Slevdalsvann: Relativt vanlig, sett jevnlig hele høsten i nettgata ute i sivene. I tillegg hørt jevnlig morgen og kveld hele høsten med opptil 10 ind. om morgenen den 14.09. 1-2 ind. sang 13-17.5.

MYRRIKSE, *Porzana porzana*

Slevdalsvann: Sett jevnlig i nettgata ute i sivene med 1-2 ind. Maks 4 ind. 14.09 og 1 ind. hørt 06.10. 1 sang om våren, bl.a. 11-12.5.

ÅKERRIKSE, *Crex crex*

Slevdalsvann: Et ind. ble fanget tilfeldig 23.08. Dette er det 1. funn av arten i perioden 1989-92. Arten var for ca. 50 år siden en meget vanlig hekkefugl i området (Haftorn 1971).

SIVHØNE, *Fulica gallinula*

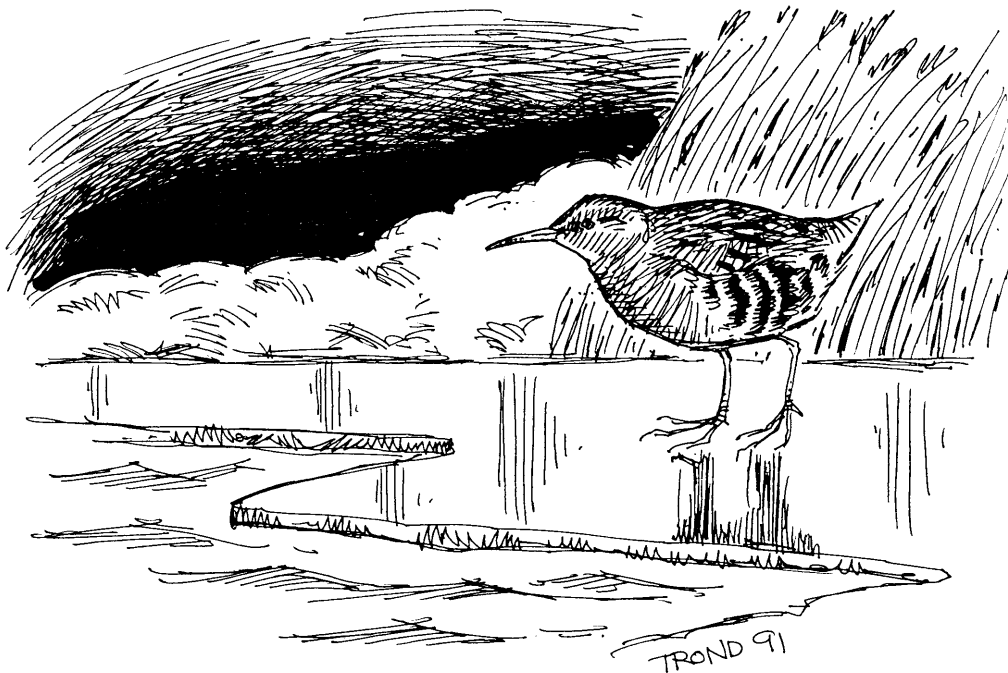
Observert allerede årets første dag (1.1.) da det lå en ungfugl i Våien. Etter dette ble 1 ind. funnet død under høyspentledningen over Våien 3.4. Et funn vi gjerne skulle være foruten. Arten ble ikke obs. i Fyrområdet i 1991, men 1 obs. ble gjort i mai 1990.

SOTHØNE, *Fulica atra*

Et ind. observert 12.10. i Seviga. Dette er 1. funn for stasjonen i perioden 1989-92.

TRANE, *Grus grus*

2 ind. rastet i Fugletjønna på Steinodden 16.-17.5. Trane er bare sett en gang tidligere i perioden 90-92. Nemlig 4 ind. 5.-6.5.1990.

VADEFUGLER - Tjeld-, brakksvale- og lofamilien

TJELD, *Haematopus ostralegus*

Tjelden hadde et bra vårtrekk sammenlignet med fjoråret. 1. obs. var 3 ind. 27.2. Trekket kom for alvor i gang 17.3. da 1150 trakk NV. Dette var årets beste dag. Totalt trakk 3474 ind. mot NV inntil 27.5. Trekket foregikk i hele perioden der 458 NV 21.4. og 180 NV 5.5. var de nest beste dagene. Årets trekktotal er 36 % høyere enn fjoråret. Også i år registrerte vi høye rastetall av tjeld i beg. av juni med bl.a. 105 ind. 6.6. På høsten er det visuelle trekket mer konsentrert. Totalt 2090 trakk SØ, hvorav ca. 90 % i perioden 3.-21.8. Beste dager var 906 SØ 21.8., 230 SØ 10.8. og 225 SØ 3.8. Småflokker holder seg i området lenger utover høsten. Siste obs. var 3 ind. 31.10. Årets høstrekk var bra i forhold til 1991, da bare 324 ble summert. 13 par hekket i fyrområdet.

DVERGLO, *Charadrius dubius*

1 ind. i Våien 19.5. Tidligere foreligger bare 2 funn i perioden 90-91. 2 ind. mai-90 og 2 ind. juli-91.

SANDLO, *Charadrius hiaticula*

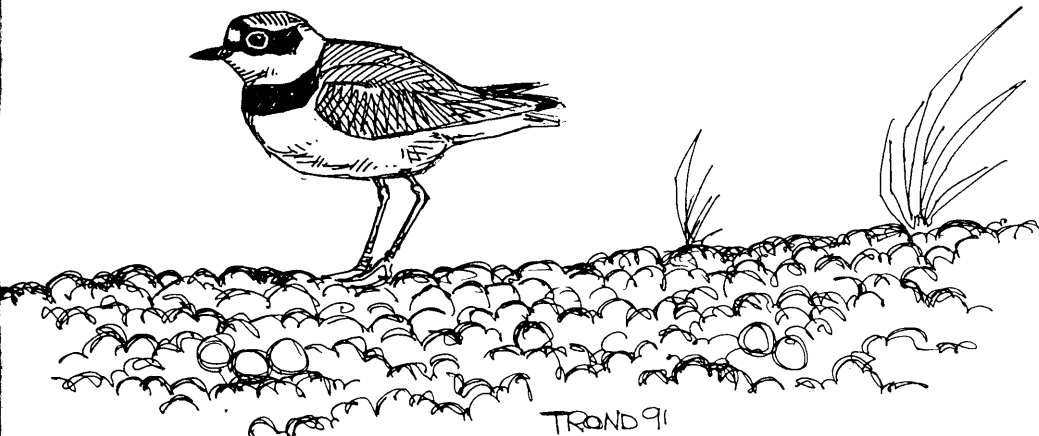
Ankom sent. Første gang registrert 16.4. Etter dette registrert stort sett daglig til 29.9. Høyeste antall vår var 15 ind. 31.5. og på høsten 50 ind. 11.8. Totalt 708 ble loggført, 509 av disse på høsten. Dette er temmelig uforandret fra de to foregående år. 5 par hekket Steinoddenområdet. Slevdalsvann: En flokk på 40+ ind. trakk NV 4.9.

BOLTIT, *Charadrius morinellus*

3 ind. observert på Gunnarsmyra 17.5. Boltit er sjelden i området og i perioden 1990-92 er arten bare sett 3 dager i mai-91.

HEILO, *Pluvialis apricaria*

Ankom sent på våren. Første ind. 16.4. Deretter obs. 30 dager inntil 6.6. Beste dager var 200 ind. 22.4. og 270 ind. 1.5. Få ind. etter 19.5. På høsten obs. i perioden 16.7.-2.10. Forsvant således også veldig tidlig. Beste dag var 125 ind. 19.-20.8. og 102 ind. 15.9. Totalt 2559 loggført i år. Dette er noe mer enn de foregående år som begge hadde ca. 2000.

TUNDRALO, *Pluvialis squatarola*

Observert 7 dager på våren: 1 ind. 12.4., 2 ind. 25.4., 1 ind. 15.5., 6 ind. 16.5., 3 ind. 18.5., 1 ind 28.5. og 2 ind 31.5. Hadde en svak høst. Ble obs. i per. 25.7.-12.10. med totalt 29 obs. dager og 78 loggførte ind. Beste dager var 8 ad. 10.8. og 9 ungfugl 24.9. Det var få ungfugler å se. 12.10. er en svært tidlig siste dato. Årets høst står i sterk kontrast til de to foregående år som begge hadde ca. 330 loggførte ind.

Slevdalsvann: Ett ind. fløy over 29.9.

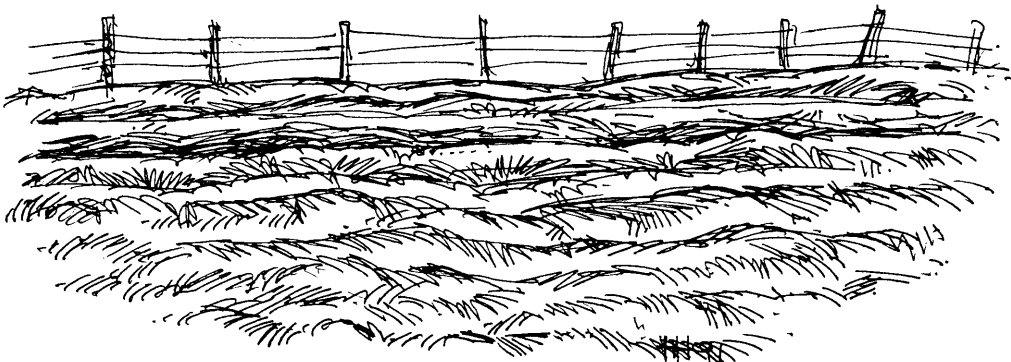
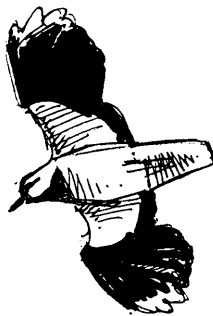
VIPE, *Vanellus vanellus*

To vinterobs. ble gjort: 3 ind. 23.1. og 1 ind. 24.12. Første vårobs. var 23.3. med 5 ind. Etter dette ble arten sett sammenhengende til 26.10. Vårtrekket var meget bra med totalt 8640 loggførte ind. Alle dager med mer enn 100 ind inntraff i per. 4.-27.3. Den desiderte toppen var 22.3. med hele 1750 ind. som er et enestående tall for lokaliteten. 1250 av disse trakk NV. Høsttrekket hadde hovedperioden fra 23.7.-30.9. med beste

dag 26.9. da 260 ind. ble obs. Foruten observasjonen 24.12. ble vipe sett bare 1 gang etter 26.10., nemlig 39 ind. 9.11. Høsten ga 4331 loggførte ind. Årstotalen ble 12970 ind. Til sammenligning hadde både 1990 og -91 ca. 5400 ind. 37 par hekket i fyrområdet.

VADEFUGLER - Småsniper**POLARSNIPE, *Calidris canutus***

Et unormalt år. 2 obs. på våren: 12 ind. 7.5. og 1 ind. 6., 7. og 11.6. På høsten observert regelmessig i per. 9.7.-6.9. Etter dette en obs. av 1 ind. 6.10. Hovedperioden under høsttrekket var 21.7.-12.8. som omfattet ca. 400 av de totalt 437 loggførte ind. Beste dag var 3.8. da minimum 200 ind. trakk SØ. Det ble neppe sett mer enn 10-20 ungfugler i høst. I både 1990 og 1991 var dette tallet ca. 300 ind. For voksne fugler var forholdet imidlertid helt motsatt.

SANDLØPER, *Calidris alba*

Observert 6 dager på høsten med totalt 10 ind. Observasjonene var som følger: 2 ad. 22.7., 3 ind. 7.8., 1 ind. 11.8., 1 ind. 29.8., 1 ind 4.9. og 2 ind 8.9. Årets høst var svak. Fjoråret hadde 30 loggførte ind. Sandløper er normalt mer vanlig på Listas sandstrender.

DVERGSNIPE, *Calidris minuta*

En vårobs. med 2 ind. 28.5. Dette er 2. vårobservasjon i perioden 1990-92. På høsten ble 1 ad. sett 16.-21.7. Fra 7.8.-8.10. ble ungfugler sett 24 dager. Totalsummen ble imidlertid bare 55 ind. Beste dager var 4.9. med 6 ind. og 4.10. med 5 ind. Årets totalsum er svak mot fjorårets 220 ind. og 330 ind. i 1990. **Slevdalsvann:** En trakk NV 4.9.

TEMMINCKSNIPPE, *Calidris temminckii*

Totalt obs. 5 dager i perioden 17.-28.5. og 7 d. i per. 12.-24.8. Makstall var 4 ind. 19.5. og 3 ind. 3 ganger i aug. Det er nok giengangere i materialet, men resultatet på 23 loggførte ind. er allikevel bedre enn de foregående år som begge hadde 11 ind.

TUNDRASNIPE, *Calidris ferruginea*

Har hatt et bunnår med totalt 13 ind. summert. Dette er <5 % av totalsummen for 1990, og også langt mindre enn i fjor. Obs. var som følger: 1 ind. 1.6., 1 ind. 7.8., 2 ind. 8.8., 3 ind 9.8., 2 ind 10.8. og 1 ind. 14.8. Videre enkeltind. 4.9., 6.10. og 10.10. Bare de 3 siste ind. var trolig ungfugler. Vårobs. den 1.6. er den eneste vårobs. i perioden 1990-92.

FLJÆREPLYTT, *Calidris maritima*

Obs. 8 dager med totalt 13 ind. Fordelt på 4 d. vår og 4 d. høst. Fljæreplytten er normalt sjelden på våren. På høsten er den mer regelmessig og ble f.eks sett 15 d. i 1991. Årets obs. var: 1 ind. 1.3., 2.5. og 19.5. 3 ind. 7.5. Videre 3 ind. 6.9. og 1 ind. hhv. 30.9., 2.10. og 9.10.

MYRSNIPE, *Calidris alpina*

Myrsnipa hadde som de andre småvaderene en svak sesong. Årets 4178 summerte ind. fra per. 5.4.-27.10. er bare såvidt over fjorårets beste dag med 3500 ind. Våren var bra med 252 ind. der 70 ind. 28.5. var max. På høsten var det lite ungfugler, selvom det kan være vanskelig å sammenligne med fjoråret som hadde svært store tall i okt. I forhold til høsten-90 var årets sum ca 45 % . Beste dag i høst var 250 ind. så sent som 2.10. Hovedtrekket foregikk i per. 10.8.-8.10. I begynnelsen av okt. var alle ind. som ble fanget inn svært langvingede, og de tilhørte trolig en annen populasjon en den som normalt opptrer i området.

BRUSHANE, *Philomachus pugnax*

Hadde som eneste art i gruppen et brukbart år. Observert sammenhengende fra 6.5.-19.9. Hadde i dette tidsrommet 2 hovedtrekkperioder. "Vårtrekk" fra 8.-26.6. med max 22 ind. 19.6. og høsttrekk (ungfugl) fra 9.8.-6.9. Høyeste antall på høsten var 75 ind. 15.8. Det var en obs. etter 19.9. nemlig 3 ind. 10.10. Årets totaltall på 592 ind. er høyere enn fjorårets 401 ind., men lavere 667 ind. i 1990.

VADEFUGLER - Bekkasiner, rugder og spover.**KVARTBEKKASIN, *Lymnocyrtus minimus***

Totalt 4 obs. på våren: 1 ind. 8.3., 31.3. og 16.4., samt 2 ind. 15.5. Bare observert 20 dager på høsten fra 8.9.-13.11. Beste dag var 15.10. med 6 ind. Ellers var det stort sett enkeltind. som ble observert. Høstens 29 ind. kan sammenlignes med 112 i 1991 og 115 i 1990. En svak høst. **Slevdalsvann:** Vanlig under trekket i sep.-okt. 30 ind. ringmerket. Overvintrer, bl.a. et ind. 10.1. og 13.12.

ENKELTBEEKKASIN, *Gallinago****gallinago***

Noen få (1-3) ind. overvintret vinteren 1991-92. Ble således sett sammenhengende fram til 29.11. Hadde en svak trekktopp i april med bl.a. 15 ind. 12.- og 25.4. En økning i antallet ble igjen registrert fra 23.7. med 19 ind. Forekom etter dette i variable antall helt til 1.11. da 34 ind. ble registrert. Den mest markerte trekktopp på høsten var rundt 12.8. som var beste dag med 73 ind. I nov. forekom stort sett bare enkeltind. 1 overvintrende ind. ble registrert 27. og 31.12. Årets høst med 1326 loggførte ind. var ca. halvparten av de to foregående år. 3 par hekket i fyrområdet.

Slevdalsvann: Tallrik om høsten, både rastende og på trekk. Maks. 120 S 14.9. 4 par hekket i selve Slevdalsvannet, i tillegg til flere par i områdene rundt.

DOBBELTBEEKKASIN, *Gallinago****media***

Arten ble sett 5 dager i Fyrområdet i år. Alle dager enkeltind. hhv. 19.5., 26.- og 27.7. (samme), 3.8. og 4.10. Fjoråret hadde 1 obs. i april, 2 i juli og 2 i okt. Det ser altså ut til å være et visst mønster i materialet.

Slevdalsvann: Ett ind. skremt opp 15.10.

RUGDE, *Scolopax rusticola*

Observert 5 dager i 1992. Fra våren foreligger følgende obs: 2 ind. 9.3. og enkeltind. 21.3., 26.3. og 20.4. På høsten bare 1 ind. 1.11. Fjoråret hadde også 5 obs. i mars og okt/nov.

Slevdalsvann: 1 "trekkende" Groda om våren. Et ind. 5.11.

SVARTHALESPOVE, *Limosa limosa*

Observert 8 dager på våren og 6 dager på høsten. Vårfunnene er spredt over en lang periode med 1 funn av 1 ind. den 26.3. Videre 1 ind. i perioden 18.-23.4., 1 ind. 22.5. og 1 ind. 13.6. På høsten ble det sett 2 ind. 15.7, 1 ind. 16. og 19.7., 1 ind. 19.8. og 1 ind. 2.-3.10. Fra 1990

og -91 foreligger bare 1 høstfunn fra aug. og 10 vårfunn fra mars-mai. Funnene fra juni, juli og okt. er således spesielle.

LAPPSPOVE, *Limosa lapponica*

Ble observert hele 19 dager på våren i per. 10.4.-2.6. Makstall var 8 ind. 12.4. og 6 ind. 21.-22.5. Dette er uvanlig bra sammenlignet med fjorårets 2 vår obs. av 3 ind. Arten ble på høsten obs. 33 dager i perioden 13.7.-4.10. beste dag var 7 ad. 18.7. og 7 ind. 12.-13.8. Det ble bare loggført 86 ind. i høst mot 503 i 1991. 1990 var omtrent som i år med 112 ind.

SMÅSPOVE, *Numenius phaeopus*

Observert sammenhengende i periodene 14.4.-30.5. og 19.6.-17.9. Hadde på våren en trekktopp primo mai med max 56 ind. 11.5. På høsten svært fåtallig med max 10 ind. 30.7. Totalt ble det loggført 218 ind. på 25 dager i vårperioden, mens 108 ind. ble summert på 44 dager fra 19.6. Høstforekomsten er ubetydelig lavere enn 1990 og 1991. Vårtallene derimot er bare 1/3 av forekomsten i 1990 og 1/2-delen av fjorårets tall.

STORSPOVE, *Numenius arquata*

Observert fra 5.3. (1 ind.). Hovedtrekket om våren foregikk imidlertid i perioden 17.3. -24.4. der 20.4. var beste dag med 208 ind. Startet høsttrekket 25.6. med 30 ind. Dagen etter 26.6. trakk 130 ind. NV. Trekket av voksne fugler dabbet etter 23.7. Beste dag ble 1.7. med minimum 400 ind. NV. En sekundær trekktopp (ungfugl ?) ble registrert i midten av aug. med max 66 ind. 19.8. Arten forekom vanlig med 1-10 ind. til medio sept. Deretter 1-5 ind. inntil 9.11. (1 ind.) som var siste dato. Med totalt 4022 loggførte ind. hadde storspoven et godt år. De to foregående år har hatt ca. 2000 loggførte ind. Totaltallene for storspoven er imidlertid temmelig avhengig av i hvilken grad trekket i ultimo juni og primo juli telles. 6 par hekket i fyrområdet, og 1 par i selve Slevdalsvannet.

**VADEFUGLER - Storsniper,
steinvendere og svømmesniper.**

SOTSNIPE, *Tringa erythropus*

Arten ble observert 6 dager i begynnelsen av juni. Beste dag var 13.6. med 10 ind. Ellers ble det sett 6 ind. 11.6., 2 ind. 7.6. og 1 ind. 2. og 8.-9.6. På høsten sett jevnlig med 1-3 ind. 28 dager i perioden 27.7.-18.9. Kun en dag ble 4 ind. obs., dette var 2.9. Årets forekomst med 69 loggførte ind. er noe høyere enn 1991 med 44 og 1990 med 51 ind.

RØDSTILK, *Tringa totanus*

Ankom relativt tidlig med 1 ind. 19.3. Observert daglig fra primo april. Med unntak av 150 ind. 1.5. er tellene moderate med 30 ind. 16.5. og 35 ind. 19.5. som de eneste andre dager med mer enn 20 ind. På høsten steg antallet fra 14.7. (31 ind.). Trekket kulminerte i perioden 10.-19.8., da alle høstens 6 dager med mer enn 100 ind. ble registrert. Beste dag var 10.8. med 235 ind. Siste dato var 1 ind. 29.11. I hele perioden fra 14.9.-29.11. ble det ikke reg. mer enn 3 ind. noen dag. Totaltallet på 2680 var identisk med fjoråret. 9 par hekket i fyrområdet.

GLUTTSNIPE, *Tringa nebularia*

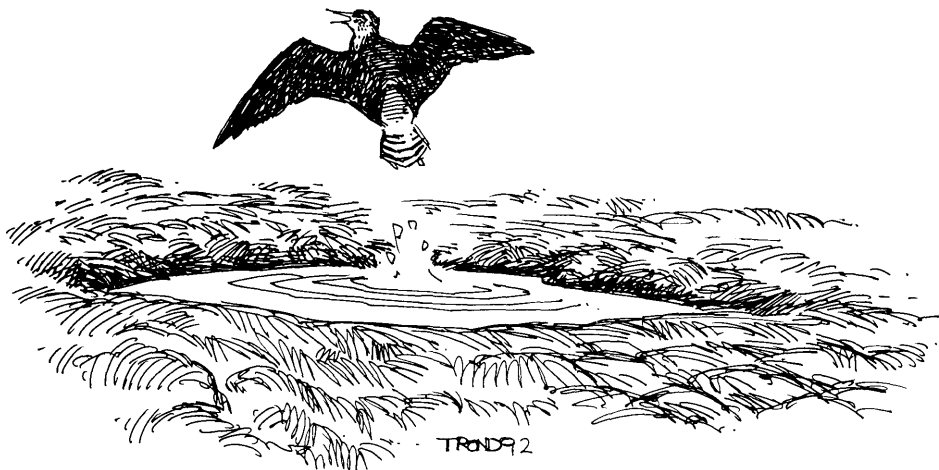
Observert 14 dager på våren i perioden 11.4.-28.5. med 1-2 ind. pr. dag bortsett fra 19.5. med 3 ind. og 4 ind. 28.5. På "høsten" observert sammenhengende 46 dager fra 30.6.-6.9. Mellom disse to periodene hadde vi 1 ind. 9.6. som muligens "hører til vårobservasjonene". Alle 7 dager med mer enn 10 ind. inntraff i perioden 3.-15.8. Beste dager var 14.8. med 25 ind. og 12.8. med 23 ind. Årets forekomst med totalt 266 ind. loggført er litt lavere enn fjorårets 295 ind., men klart svakere enn 433 ind. i 1990.

SKOGSNIPE, *Tringa ochropus*

Arten observert følgende 4 dager på våren: 1 ind. 30.4., 19.5. og 22.5. 3 ind. 22.5. På høsten obs. 41 dager i perioden 14.7.-10.9. De beste dager var hhv. 12 ind. 23.7., 10 ind. 3.8., 15 ind. 10.8. og 16 ind. 12.8. En meget sen observasjon ble gjort av 1 ind. 2.-3.11. Årets totalsum på 183 loggførte ind. er ubetydelig lavere enn 199 i 1991.

GRØNNSTILK, *Tringa glareola*

Observert 5 dager i perioden 19.5.-1.6. med 3 ind. 19.5 som eneste dag med mer

enn 1 ind. På høsten obs. 31 dager i perioden 21.7.-17.9. med 1-5 ind. De to beste dager var 14. og 25.8. med 5 ind. Bare 66 loggførte ind. i 1992 er svakt mot hhv. 181 (90) og 200 (91) de to foregående år.

STRANDSNIPE, *Actitis hypoleucos*

Totalt observert 22 dager på våren 28.4.-9.6. Antallene er moderate med 8 ind. ind. 17.5. og 7 ind. 15.5. som de to beste dager. På høsten daglig i hele observasjonsperioden 3.7.-17.9. Alle dager med mer enn 20 ind. falt innenfor perioden 3.-29.8. Trekktoppen lå rundt de to beste dagene 11.8. og 15.8. med hhv. 70 og 60 ind. Årets 808 loggførte ind. er forbausende likt de to foregående med hhv. 835 (90) og 793 ind.(91).

STEINVENDER, *Arenaria interpres*

Ble observert 3 dager tidlig på våren med 6 ind 28.2., 2 ind. 1.3. og 5 ind. 15.3. Deretter 1-4 ind. 8 dager i perioden 3.5.-2.6. På høsten observert 28 dager i perioden 14.7.-6.9. Etter dette bare obs. 2 dager med 1 ind. hhv. 25.9. og 9.10. Observasjonsforløpet var veldig likt de andre småsnipene med pene tall av adulte fugler tidlig i trekket, mens ungfuglen i aug./sept. uteble. Beste dager var 24 ind. 18.7. og 17 ind. 17.8. Totalt ble det loggført 177 ind. som bare er litt lavere enn de to foregående år med hhv. 241 (90) og 208 (91).

SVØMMESNIPE, *Phalaropus lobatus*

Arten ble observert 2 ganger. 1 ind. i stranden nedenfor Fyret 15.8. og 1 ad. i Sevia 31.8.-1.9. Fra perioden 1990-91 foreligger bare en obs. av 2 ind 26.7.1990.

JOER

TYVJO, *Stercorarius parasiticus*

Sett om våren 8 dager i perioden 28.4.-13.5. med 21 ind. 17 av disse trakk NV

Max. tall var 4 ind. 28.4., 2.5. og 7.5. Utenom dette kun tre sikre obs. 1 SØ 21.6., 1 NV 21.7. og 2 NV 16.9. I tillegg ble det sett enkeltind. av ub. små joer 3 dager 21.-28.7. og 3 dager 8.-22.9. (Utenom den periode polarjo normalt forekommer).

FIJELLJO, *Stercorarius longicaudus*

1 ind. mot NV 18.5. Fra perioden 1990-91 forekommer bare 1 obs. av 1 ad. 20.5.91.

POLARJO, *Stercorarius pomarinus*

Totalt 53 ind. mot NV i perioden 7.5.-13.5. da arten ble sett daglig med følgende tall: 9 NV 7.5., 3 NV 8.5., 4 NV 9.5., 5 NV 10.5., 6 NV 11. og 12.5 og hele 20 NV 13.5. Den 16.5. trakk 1 ind. SØ. I tillegg ble 5 ub. tyv-/polarjo sett 20.5. Polarjo trakk også i fjor mot NV i mai, da ble 28 ind. summert. men trekket foregikk ca. 2 uker senere. Under årets trekk hadde vi ikke slike kraftige NV-vinder som våren 1991. Det virker derfor ikke som en forutsetning at vindene må være så harde om våren for at polarjo skal komme opp under land ved Lista Fyr.

STORJO, *Stercorarius skua*

En vårobs. med 2 ind. NV 13.5. På høsten totalt 9 dager i per. 17.7.-24.9. 1 ind. ble sett 17.7., mens årets beste dag var 6 ind. 24.7. Fra 3.-8.8. ble arten sett daglig med 1-2 ind. Etter dette var det 2 obs. av 1 ind. hhv. 2.- og 24.9. Året ga totalt 17 loggførte ind. mot 23 i 1991.

MÅKEFUGLER - Måkefamilien

DVERGMÅKE, *Larus minutus*

Totalt 4. funn av 5 ind. 1 ind. på våren 19.5. På høsten 2 ad. i Sevig 7.8. 1 ungfugl (1k) sett 31.8. og 1.9., da den trakk SØ. Siste obs. var 1 ad. SØ 15.9. Fra perioden 1990-91 foreligger bare 1. funn fra primo nov. 1991.

TREKKOVERSIKT OVER FOREKOMSTEN AV HAV- OG SJØFUGLER VED LISTA FYR OG STEINODDEN 1991

Del II: Måke- og alkefugler

ART	Periode	j-m	april	mai	juni	juli	aug	sept	okt	n-d	1991	1990
Tyvjo			4	17	1	1		2			25	18
Polarjo				54							54	28
Fjelljo				1							1	1
"Småjo"				7		3		3			13	21
Storjo				2		6	12	1	2		23	2
Dvergmåke												1
Krykkje			178	351	12	3	70	13	142	60	829	1940
Splitterne			2	2		1	3	1			9	28
Makrellterne			2	7	2	11	5				27	293
Rødnebbterne			10	91	1	27	23	9	1		162	334
Makrell-/Rødnebb			11	639	4	40	115	10			817	962
Hvitvingesvartterne						1					1	0
Lomvi			1		1			1	254	18	275	130
Alke			17	6	3	1		12	764	72	876	3138
Alkefugl ub		2	18	32	1		1	36	310	45	445	1416
Teist				2			9		5		16	17
Alkekonge				2					832	589	1423	6175
Lunde					2		1		11	1	15	49

Tabell 3: Direkte trekkende joer, måker, terner og alkefugler ved Lista Fyr og Steinodden 1992. Tallene gjelder hovedsaklig fugler på direkte trekk mot NV om våren talt på fyrbakken, og SØ om høsten talt fra Fyrbakken og Steinodden.

HETTEMÅKE, *Larus ridibundus*

En vinterobs. med 3 ind. 19.1. Neste obs. 23.3. Økte i antall fra 17.3. med max. 650 ind. 22.3. En koloni hekket og antallet lå fram til 24.7. på mer enn 100 ind. Fram til siste obs. 26.11. lå dagsantall på 2-20 ind. Det ble loggført dobbelt så mange ind. i 1992 som de to foregående år. 125 par hekket, og ca. 210 unger vokste opp.

FISKEMÅKE, *Larus canus*

Sett mer eller mindre daglig fra 8.2.-22.11. Antallet kom over 100 ind. fra 5.4., mens beste trekkdag på våren var 1100 NV 20.4. Fra ca. 1.6. og ut nov. holdt antallet seg stort sett under 100 ind. Det var meget variabelt fra dag til dag. Også for fiskemåke var det loggført dobbelt så mange ind. i 1992 som i 1991. 40 par hekket i fyrområdet.

SILDEMÅKE, *Larus fuscus*

Ble obs. fra 13.3. men det gjaldt stort sett enkeltind. fram til 8.4. Først 12.4. kom antallet over 100 ind. Beste dag på våren var 500 ind. 25.5. Høstrekket tok seg opp fra 9.8. Beste dag var 12.8. med 700 ind. SØ., men trekket var brukbart til 9.9. (300 SØ 8.9). I okt. stort sett bare 1-4 ind. fram til 22.10. Etter dette 1 ind. 19.11. Loggførte ind. var ubetydelig høyere enn 1991.

GRÅMÅKE, *Larus argentatus*

Observeres hele året. Normaltall er 100-200 ind. Høyeste antall på våren var imidlertid 1000 ind. 24.5. På høsten noe mer tallrik i månedskiftet okt./nov. med 1000 ind. NV 1.11. som beste dag. Årets sum var faktisk bare 1/2-delen av fjoråret, noe som delvis nok skyldes svakere oppfølging av høsttrekket.

GRØNLANDSMÅKE, *Larus glaucoideus*

2 observasjoner. 1 ind. (2k) observert 11.4. mens 1 ind. (3k) ble sett i Våien 8.5. Fra perioden 1990-91 foreligger 2 funn fra juni og nov. 1991.

POLARMÅKE, *Larus hypolaucus*

3 observasjoner på våren. 1 ind. 3.4., 1 ind. 13.4. og 1 ind. 10-13.5. På høsten 1 ind. 24.9. I perioden 1990-91 ble arten bare sett høsten 91 med tilsammen 2-4 ind.

SVARTBAK, *Larus marinus*

Observeres hele året i variable antall, men i hovedsak mindre enn 100 ind. Høyeste antall var 300 ind. på våren den 23.5. På høsten 290 SØ 24.9. Årets totalsum var bare 1/3 av 1991. (se gråmåke).

KRYKKJE, *Rissa tridactyla*

Bare 3 dager på vinteren med 1-2 ind. På våren 513 NV hovedsaklig i perioden 18.4.-13.5. Beste dag var 140 NV 7.5. På sommeren 12 ind. 21.6. og endel obs. av 1-3 ind. i juli. På høsten var det bare 7 dager med mer enn 10 ind. spredt i perioden 4.8.-6.11. med 60 ind. NV 20.10. som beste dag. 290 ind. ble talt på trekk på høsten. Trekkretningen varierte. Kun 2 ind. i ble sett i des. nemlig den 31.12. Årets høsttrekk var ubetydelig mot fjorårets 1720 ind. På våren var forholdet omvendt med mer dobbelt så mange ind. som i 1991.

MÅKEFUGLER - terner**SPLITTERNE, *Sterna sandvicensis***

Totalt observert 8 dager likt fordelt på vår og høst. Følgende obs. foreligger. 1 ind. 26. og 28.4., 2 ind. 23. og 29.5., 1 ind. 16.7., 1 ind. 2.8., 2 ind. 3.8. og 1 ind. 2.9. De to ind. 23.5. satt på en stein i Seviga og kurtiserte. Årets 11 loggførte ind. var skuffende mot fjorårets 23.

MAKRELLTERNE, *Sterna hirundo*

Observert med sikkerhet 12 dager på våren fra 30.4. og 18 dager på høsten til 10.8. Vår max 5 ind. 19.5. og høst max 30 ind. 23. og 26.7. Se forøvrig under makrell-/rødnebbterne.

RØDNEBBTERNE, *Sterna paradisea*

Observert med sikkerhet 20 dager på våren fra 26.4. og 38 dager på høsten til 9.10. Antallene er ubetydelige i forhold til alle ternene som ikke blir artsbestemt. Max tall på høsten var 30 ind. 18. og 22.7.

Makrell-/Rødnebbterne *Sterna hirundo/paradeisea*

Totalt ble det registrert noe over 1900 terner i 1992. 1140 av disse ble ikke bestemt, mens 412 ble bestemt til rødnebbterne og 200 til makrellterne. De første ble sett 26.4., mens hoveddelen av vårtrekket gikk mot NV 2.-19.5. med 290 NV 13.5. som beste dag. Årets trekktotal av terner på våren mot NV var bare 670 ind. mot 1460 ind. i fjor vår. På høsten var det en tydelig topp i forekomsten i månedskiftet juli/aug.

HVITVINGESVARTTERNE,***Chlidonias leucopterus***

1 ad. ble observert på sjøen utenfor Fyret 28.7., der den holdt seg ca. 10 min. Dette er 1. obs. av arten ved LOS, men arten er obs. en gang tidligere på Lista. I Norge er arten registrert med 8 funn fram til 1990 (Clarke 1992). Hekkeområdet til denne rariteten finner vi nærmest i Øst-Europa.

ALKEFUGLER**LOMVI, *Uria aalge***

Bare 2 sikre obs. på våren med 1 ind. 19.4. og 21.6. Sett fra 24.9.-16.11. på høsten. Forekomsten svært liten med beste dager på rundt 20 ind. Forveksling med alke gjør tallene noe usikre men totaltallet mot SØ var neppe høyere enn 300 ind. Se forøvrig alke/lomvi.

ALKE, *Alca torda*

Sett med sikkerhet 14 dager i perioden 28.3.-21.6. med max 8 ind. 14.4. En observasjon av 1 ind. 24.7. På høsten daglig fra 25.9.-22.11. Etter dette bare en

obs. av 1 ind. 10.12. Beste dager var 160 ind. SØ 7.10. og 129 SØ 9.10. Årets høsttotal var på 842 ind. mot SØ. Inkluderer vi de fleste av de ubestemte i tallet får vi 1200-1300 ind. Dette er i nærheten av 1/3 av fjorårets høsttrekk.

Alke/Lomvi *U. aalge/A. torda*

En obs. av 1 ind. 2.2. ellers 19 dager i per. 25.3.-8.6. med totalt 55 ind. Inkluderer vi alke- og lomvitaltene på våren får vi 100 ind., der alke nok er i overvekt. På høsten 1 ind. 8.8. deretter 9 ind. 8.9. Fra slutten av sept. daglig til 22.11. I des. 2 ganger 1 ind. Totalt 383 trakk SØ, inkluderer vi her også tallene av de bestemte individene får vi 1493 SØ. Tilsvarende tall i fjor var 4470 SØ.

TEIST, *Cephus grylle*

Bare observert 3 dager på våren. 1 ind. 16.4., 1 ind. 16.5. og 2 ind. 17.5. På høsten 3 dager i aug., 5 i okt. og 1 i nov. Beste dag var overraskende nok 8 ind. NV 2.8. Ellers bare enkeltind. bortsett fra siste observasjonsdag 8.11. som hadde 2 ind. Årets 21 loggførte ind., er ubetydelig høyere enn 18 i 1991. I 1991 ble flesteparten registrert på våren.

ALKEKONGE, *Alca alle*

3 observasjoner i første halvår. 1 ind. 8.1. samt 2 ind. NV 13.4. og 1 ind. 14.4. På høsten sett daglig fra 7.10-16.11. med totalt 1216 ind. SØ av totalt 1430 ind. Beste dager var 26.10. med 280 ind. SØ og 8.11. med 224 ind. SØ. Tallene er betydelig lavere enn fjorårets 6500 ind., og de er også svakere enn 1990 som hadde betydelig dårligere dekning.

LUNDE, *Fratericula arctica*

Enkeltindiver observert 3 dager på våren, nemlig 30.3. og 17.-18.5. På høsten 15 ind. på 11 dager. 2 ind. ble obs. midtsommers den 16.7., og 1 ind. tidlig på høsten 15.8. Resten ble reg. i perioden 8.10.-8.11. med max 3 ind. 9.10. Årets

18 loggførte ind. var en betydelig nedgang fra 49 ind. i 1990 og 51 ind. i 1991.

DUE OG GJØKEFAMILIEN

BYDUE, *Columba livia var domesticus*

Slippes i området på enkelte dager da mange trekker ut Steinodden. Forekommer ellers daglig hele året.

SKOGDUE, *Columba oenas*

Totalt observert 8 dager på våren og 14 dager på høsten. Vårobservasjonene falt i perioden 8.4.-1.5. med max 7 ind. 17.4. På høsten falt alle obs. unntatt en inn i per. 19.8.-18.10. Unntaket var 1 ind. 22.7. Også i fjor ble det gjort en obs. i juli. Beste dag på høsten var 27.9. med 8 ind. I år ble det loggført 45 ind. mot hhv. 46 i 1991 og 50 i 1990. Temmelig stabilt med andre ord.

RINGDUE, *Columba palumbus*

Årets første observasjon av 5 ind. 9.2. må regnes til overvintrende fugler (?). Etter dette obs. neste gang 29.2. med 1 ind. Trekket kom tydelig i gang 8.3. som med 200 ind var vårens beste dag. Hadde også 2 gode dager noe senere med 120 ind. 28.4. og 100 ind. 7.5. Forekom daglig helt til 22.11., dog ikke så hyppig i nov. Antallene varierte mye hele høsten. Beste dager var 120 ind. 20.8., 100 ind. 4. og 6.9. samt 90 ind. 27.10. Årsummen på 3176 loggførte ind. var mer enn det dobbelte av årsummene i 1990 og -91. (1430 og 1550).

TYRKERDUE, *Streptopelia decaocto*

Observert på våren i per. 16.4.-27.6. Markert trekkbevegelse 13.-24.5. De beste dagene var 35 ind. 21.5., 31 ind. 19.5. og 30 ind. 24.5. Registrert 14 dager på høsten 2.9.-4.10. I tillegg to obs. med hhv. 8 ind. 29.7. og 1 ind. 1.8. Beste høstdag var 10 ind. 2.10. På høsten holdt duene seg stort sett i bebyggelsen på Vågsvoll. Vårtallet på 219 loggførte ind.

er litt lavere enn de to forrige år med snitt på 260 ind.

TURTELDUE, *Streptopelia turtur*

Observert totalt 7 dager med enkeltind. 12.7., 16.7., 25.9., 5.-6.10., 9.10. og 15.10. Trolig dreier det seg om 2-3 (4) forskjellige ind. Forekomsten er omtrent som i 1990 og 1991. Usikkerheten om det er gjengangere i materialet gjør dette vanskelig å vurdere.

GJØK, *Cuculus canorus*

1-2 ind. sett og hørt 19 dager i perioden 13.5.-8.6. 1 ind. sett 8. og 9.8. Forekomsten omtrent som foregående år.

UGLEFAMILIEN

HAUKUGLE, *Surnia ulula*

1 ind. observert ved lebeltet inne på Steinodden 19.9. var en av høstens godbiter. Forrige ind. ble sett omtrent samme sted i sept.-89.

HORNUGLE, *Asio otus*

En vårobservasjon med 1 ind. som satt i dagskjul i Fyrhagen 4.4. På høsten ble det funnet et dødt (hel og fersk) ind. på Gunnarsmyra 3.10. Fra 1990-91 foreligger 3 funn okt./nov. 1991.

Slevdalsvann: Ett ind. hadde tilhold i Groda i ca. en uke fra 26.10.

JORDUGLE, *Asio flammeus*

Ingen tegn til hekking med bare 2 obs. på våren. Dette var 1 ind. 13. og 15.4. samt 1 ind. 19.5. På høsten ble det sett 1 ind. 16 dager og 2 ind. 1 dag (19.9.). Alle obs. ble gjort i perioden 19.9.-22.11. Som for mange andre gnager-spesialister var årets høst med 17 obs. dager klart bedre enn de to forrige med hhv. 7 (91) og 2 (90) obs.dager.

Slevdalsvann: Et ind. 4.6.

PERLEUGLE, *Aegolius funerus*

Hadde invasjonstendenser i høst med totalt 25 innfangede ind. i perioden 1.-25.10. Beste dag var natten 11-12.10. med 4 ind. Et av ind. som ble fanget var langveisfarende og hadde finsk ring om foten. Alle årets obs. kom som følge av nattfangst ved hjelp av perleuglelyd.
Slevdalsvann: Ett ind. fanget så tidlig som 23.8.

SEILER-, BIETER-, OG SPETTEFAMILIEN**TÅRNSEILER, *Apus apus***

Observert i perioden 12.5.-23.9. Vanskelig å finne trekkperioder i materialet, men første dag med mer enn 10 ind. var 30 ind. 29.5. Max tall før 1.7. var 100 ind. 27.6. Beste periode på høsten var 12.-24.8. med årets beste dag 300 ind. 13.8. Siste dag med høye antall var 14.9. med 100 ind. Det ble i år summert 2850 loggførte ind. mot 4750 i 1991. Hekker i bebyggelsen på Borhaug.

BIETER, *Merops apiaster*

Et individ ble sett over Fyret 1.6. Fuglen jaktet insekter sammen en flokk tårnseilere. Etter ca. 1/2 time forsvant den fortsatt jaktende mot sør. Det ble også sett bieter ved Fyret og Slevdalsvann i 1990. Arten er ellers funnet 22 ganger i Norge (Clarke 1992). I det varme maiværet ble det sett usedvanlig mange i Danmark i månedskiftet mai/juni (Fugle 3/92) med bla. 14+ ind. ved Skagen i Nord-Jylland 24.5.

VENDEHALS, *Jynx torquilla*

Slevdalsvann: Kun en obs: Et ind. fanget 25.8.

GRÅSPETT, *Picus canus*

Kun 1 ind. 16.10. Hadde mer markerte invasjonstendens i 1991 med 7 obs. dager. I 1990 observert 3 dager.

GRØNNSPETT, *Picus viridis*

1 ind. observert 6 dager i perioden 28.7.-24.8. Muligens samme ind. Arten uteble i 1991, mens 1-2 ind. ble sett i 1990.
Slevdalsvann: Et ind. sett 26.7.

SVARTSPETT, *Dryocopus martius*

Et enkeltindivid ble sett 6.9. og 7 dager i perioden 20.9.-3.10. Dette var trolig det samme ind. men det kunne muligens ha vært 2 forskjellige. Fra tidligere er det bare kjent en observasjon fra området. Fuglen ble ringmerket.

FLAGGSPETT, *Dendrocopos major*

Bare en vårobservasjon. 1 ind. 17.4. Arten opptretr invasjonsartet enkelte høster, sist gang høsten 1990.

DVERGSPETT, *Dendrocopos minor*

Bare 1 ind. 20.10. Enkeltindivider ble sett 4 dager i 1990 og 2 dager i 1991. 5 av de 6 dagene var i okt., én i aug.

LERKEFAMILIEN**TRELERKE, *Lullula arborea***

Arten ble sett 3 dager i oktober. 1 ind. 6.10., 4 ind. 18.10., og 2 ind. 21.10. I fjor ble det summert 10 ind. i okt. I 1990 1 ind. i mai og 1 ind. okt.

SANGLERKE, *Alauda arvensis*

Observert fra 12.2. med 4 ind. Beste dager på våren var 80 ind. 10.3., og 70 ind. hhv. 4. og 21.3. Økte i antall på høsten fra medio sept. Hovedperioden var fra 29.9.-21.10., da alle årets 15 dager med mer enn 100 ind. forekom. Beste dag var 7.10. med 350 ind. Endel fugl var igjen i området i nov. og des., som eks. ble 22 ind. sett 27.12. Totalt 6.500 loggførte ind. er betydelig flere enn 3846 i 1991. Minimum 30 par hekket i området, max 100 par.

FJELLERKE, *Eremophila alpestris*

En obs. fra våren med 1 ind. 10.5. På

høsten 2-3 observasjoner. 4-5 ind. ble sett i Steinoddenområdet 3.-5.10. Videre ble 1 ind. registrert 6.10. og 2 ind. obs. 14.11. Vårobservasjonen er den første i perioden 1990-92. Arten ble sett 7 dager i 1991 med max 11 ind., mens 1990 kun ga 2 enkeltind.

SVALEFAMILIEN

SANDSVALE, *Riparia riparia*

Observert 1. gang med 1 ind. 16.4. Etter dette sammenhengende fra 27.4.-13.6. Beste dag på våren var 16.5. med 30 ind. På ny obs. fra 14.7.-24.9. Arten sees daglig fra slutten av juli og hele aug. I sept. bare 4 dager. Max tall på høsten var 25 ind. 19.8. Totalt 414 ble loggført i 1992., dette er litt mindre enn fjorårets 450 ind. 1990 hadde 680 ind.

LÅVESVALE, *Hirundo rustica*

Ankom meget tidlig med 4 ind. allerede 11.4. og 2 ind. 14.4. Hovedper. på våren var 29.4.-27.5. med 150 ind. hhv. 5., 19. og 23.5. som beste dager. Økte i antall på høsten fra 20.7. De største overnattingsflokkene ble sett fra 30.7.-19.8. Max var 300 ind. 3. og 19.8. Forsvant tidlig med bare en obs. etter 4.10. Dette var 3 ind. 14.10. Totalsum 7200 loggførte ind. er likt med 1991. 1990 hadde 7880. Noen få par hekker i området rundt fyret, flere i bebyggelsen på Borhaug.

TAKSVALE, *Delichon urbica*

Observert i perioden 29.4.-30.9. Eneste dag med mer enn 10 ind. på våren var 16.5. med 30 ind. Høstens 6 beste dager var alle i perioden 30.7.-14.8. Bare obs. 6 dager i sept. Årets totalsum var 458 ind. Dette er ca. halvdelen av fjoråret (930), men ubetydelig mindre enn 1990 (580). Hekker trolig i bebyggelsen.

ERLEFAMILIEN

TARTARPIPLERKE, *Anthus novaseelandiae*

Et ind. hadde tilhold på Steinodden fra 3.-11.10. Det ble gjort 2 funn av tils. 3 ind. i 1991, ingen funn i 1990 og 2 funn av tils. 2 ind. 1989.

MARKPIPLERKE, *Anthus campestris*

To obs. ble gjort på våren. Det første ind. ble sett ved Fyret 2.5., mens det andre ble fanget tilfeldig 5.6. Muligens kan dette være samme ind. Dette er de første obs. av arten siden stasjonsvirksomheten kom i gang i 1989. Totalt 31 funn er gjort av denne arten i Norge (Clarke 1992). Bare 8 av disse funnene er fra våren, og ingen er fra juni. Se forøvrig under.

Tartar-/Markpiplerke, *A. novasee./campestris*

1 ind. observert på veien inne i lebeltet 24.5. og 1 ind. den 29.9. Fuglen som ble sett 24.5. kan være den samme som markpiplerka 2.5. eller 5.6. Muligens er alle 3 obs. den samme fuglen. Storpiplerker i månedskiftet sept./okt. er som oftest tartarpiplerke. Denne forble imidlertid ubestemt.

TREPIPLERKE, *Anthus trivialis*

Ble på våren obs. i per. 17.4.-7.6. Daglig fra 27.4. Beste dag var 5.5. med 23 ind. På høsten enkeltind. fra 17.7. Trekket kom igang 8.8. og dabbet raskt etter 15.9. Det var kun 2 dager med betydelig NV trekk: 19.8. med 1150 ind. og 25.8. med min. 6000 ind. Siste dag var 17.10. med 4 ind. Den standardiserte ringmerkingen på høsten 1990-92 har gitt svært liten variasjon med fangstall innenfor intervallet 279-292 ind.

HEIPIPLERKE, *Anthus pratensis*

Observeres daglig hele året. Kan sees i brukbare antall vinterstid med bl.a. 40 ind. 9.1. og 110 ind. 20.12. Gjennomtrekk i april da høyeste antall var

350 ind. 26.4. og 300 ind. 22.4. På høsten direkte trekk 17.9. med 2500 ind. og 20.9. med 3000 ind. Antallet rastende ind. var < 50 etter 16.10. med unntak av 22.11. med 250 ind. Antallet loggførte ind. var ned ubetydelige 10 % fra i fjor. Meget tett hekkebestand i området, med minimum 100 par.

LAPPIPLERKE, *Anthus cervinus*

Observert 8 dager på høsten. Enkeltind. ble registrert 31.8., 14., 23., 28., og 30.9., samt 1. og 9.10. Den 23.9. og 2.10. ble 2 ind. registrert. Svakere enn fjoråret som hadde 12 obs. dager og 18 loggførte ind.

Slevdalsvann: En ad. satt i nettgata ute i sivene 30.9.

SKJÆRPIPLERKE, *Anthus spinoletta*

Observert hele året. Flere pene vintertall med 53 ind. 19.1. og 35 ind. 13.12. som det beste. På våren var det bare 2 dager som skilte seg ut. Begge hadde 90 ind. hhv. 9. og 15.3. På høsten en liten topp i månedskiftet sept./okt. med 65 ind. 4.10. og 150 ind 5.10. som beste dager. Antallet loggførte ind. var 1/3 lavere enn 1991. 15 par hekket i fyrområdet.

GULERLE, *Motacilla flava*

Observert sammenhengende fra 30.4.-13.6. og 19.7.-5.10. Makstall på våren var 10 ind. 28.5. Hovedtrekk på høsten i perioden 9.8.-26.8. Beste dager var 130 ind. 9.8., 170 ind. 14.8. og 250 ind. 25.8. Etter dette var 17 ind. 8.9. eneste dag med mer enn 10 ind. Årets høst ga nesten dobbelt så mange loggførte ind. som fjoråret.

Sørlig gulerle, *Motacilla flava flava*

Sikre obs. av denne underarten ble gjort i perioden 12.5.-13.6. I tillegg ble 1 ind. sett 1.7. og 2 ind. 19.7. Arten gjorde nok hekkforsøk i området da 1 par ble sett jevnlig i perioden 18.5.-13.6. Siste gang med mat i nebbet (?). Det ble imidlertid ikke registrert noen utflytende unger, eller

andre gulerle kull i området i juli/aug. Følgende obs. foreligger fra våren: En hann sett 12.,15.,16.og 19.5, samt 2.,7. og 8.6. M+F obs. 18.,22. og 26.5. samt 1.,10. og 13.6. 2 M obs. 23.5. Største antall var 3 ind. 28.5. 1 par hekket i Vågsvollvåien.

Sårle, *Motacilla flava thunbergi*

Sikre vårobservasjoner av arten ble gjort med 1 ind. 2., 17. og 27.5. samt 6 ind. 28.5., 8 M 30.5. og 5 M 31.5. Flesteparten av de 1350 ind. obs. på høsten tilhører meget sannsynlig denne underarten.

Engelsk gulerle, *Motacilla flava flavissima*

Hadde et bekymringsfullt svakt år med bare 3 obs: 1 M 14.5., 1 par i Sevig 22.5. og 1 ind. 28.5. Engelsk gulerle hekket med 2 par i området i 1991., men den har desverre godt mye tilbake på Lista de siste 10-20 årene. Lista er nå det eneste sikre hekkeområde for arten i Norge. Vår ringmerking har påvist at flere av fuglene i bestanden har kommet tilbake 2 år på rad. Dette indikerer at området har en egen populasjon, og ikke (bare) består av fugler som har trukket for langt. Dette gjør årets svake sesong enda mer betenkelig. Underarten hekker nomalt på De Britiske øyer.

SITRONERLE, *Motacilla citreola*

Som den siste godbiten på våren dukket det opp en ung hann (2k) av sitronerle den 11.6. i Sevig. Her holdt den seg i flere timer før den fløy mot SØ. Arten er ny for stasjonen. Fra Lista foreligger en obs. i aug 1990. Sitronerle har siden 1990 blitt funnet 20 ganger i Norge. Bare 5 av disse funnene er fra våren (Clarke 1992).

VINTERERLE, *Motacilla cinerea*

En vinterobs. fra 1. halvår ble gjort av 1 ind. 19.1. Neste obs. ble gjort av 1 ind. 5.7. Høstrekket kom i gang med 2 ind. 13.9., så gikk det en uke uten nye obs.

før 4 ind. ble reg. 20.9. Totalt ble arten sett 29 dager i per. 13.9.-29.11. med tilsammen 55 loggførte ind. Etter 29.11. hadde vi også en vinterobs. med 1 ind. 16.-17.12. Beste dag var 6 ind. 28.9. Arten ble også sett i fjor sommer i 2 dager juli/aug. Årets total på 59 ind. antyder en økning fra 40 i 1991 og 36 i 1990.
Slevdalsvann: 24 ind. loggført fra 20.9 - 22.11.

LINERLE, *Motacilla alba*

Det ble sett "ubestemt" linerler med 1 ind. 28.2., 2 ind. 16. og 21.3. før 1. sikre vanlige linerle (grå) dukket opp 25.3. Arten ble sett mer eller mindre sammenhengende etter dette. Svært få ind. registreres på gjennomtrekk på våren. Max tall var 40 ind. 1.5. På høsten er trekket også anonymt. Antallet fugl ble sterkt redusert fra 8.9. Etter dette 1-5 ind. Siste obs. fyrområdet 1 ind. 19.10. Den standardiserte ringmerkingen på høsten viser rel. liten variasjon for årene 1990-92. Det hekker kun 2-3 par i nærheten av fyret, og heller ikke mange i Steinodden området.

Svartryggerle, *Motacilla alba yarrelli*

Etter 2 år med 1-2 hekkende ind. var årets sesong svak. Bare reg. sikkert 5 dager. 1 ind. på våren 22.3. og 25.-27.4. Etter dette bare sett da 1 ad. hann ble merket på overnattingsplass (Bekken) 16.7. og 1 ind. ble fanget i Slevdalsvann 1.11. Den siste obs. er uvanlig., mens sommer obs. kan tyde på at 1 ind. kan ha hekket et sted i området.

SIDENSVANS-, GJERDESMETT- OG JERNSPURVFAMILIEN

SIDENSVANS, *Bombycilla garrulus*

En vår obs. og en høst obs. 1 ind. Vågsvoll 12.4. og 2-3 ind. hørt Fyret 30.10. Store mengder rognebær i hele landet i høst var nok hovedårsaken til fuglene aldri dukket opp.

Vårobservasjonen er den første i perioden 1990-92.

FOSSEKALL, *Cinclus cinclus*

1 ind. ytterst på Steinodden 22.10. Her ble også den forrige obs. gjort, nemlig 1 ind. 4.11.1990. Lokaliteten er jo ikke nettopp optimal. I tillegg til stasjonens observasjoner i 1992, ble 1 ind. sett "sent på høsten" i Vågsvollvika der den oppholdt seg 2-3 dager.

GJERDESMETT, *Troglodytes troglodytes*

Nok en mild vinter ble godt mottatt av denne arten. Minst 5 ind. overvintret vellykket i området. Max tall på våren var 8 ind. 9., 17. og 21.3. I april max 3 ind. med siste dag 29.4. Ett ind. obs. 17.7. Dette er 3. år på rad med 1 obs. midt på sommeren. Høsttrekket startet 21.8. Ble obs. daglig fra 2.9. Trekktoppen ble notert med 100 ind. 1. og 4.10. 5-10 ind. hadde tilhold i området i des. Årets standardiserte fangst ga 247 ind. som er ubetydelig lavere enn toppåret 1990 som hadde 268 ind. Dette er pen oppgang fra fjorårets 124 ind.

JERNSPURV, *Prunella modularis*

Vårtrekket startet momentant om ettermiddagen 31.3. da vårens 10 første ind. seg inn i løpet av kvelden. Hadde generelt et svakt år, med max tall på 10 ind. 9.4. og 20 ind. 6. og 18.9. på høsten. Obs. daglig til 15.11. som hadde hele 10 ind. Etter dette 1 obs. (2 ind.) 22.11. og 1 ind. 4.12. 5-10 par hekker i lebeltet. Årets høst ga 99 ind. merket i overvåkningsprogrammet. Dette er en halvering fra 1991, og også lavere enn 1990.

SMÅTROSTER

NATTERGAL, *Luscinia luscinia*

1 ind. hørt 26.5. Arten er bare registrert tidligere i 1990 da totalt 4 ind. ble ringmerket på Fyret i mai/juni.

RØDSTRUPE, *Erithacus rubicula*

Obs. 1. gang på våren 1. mars. Neste gang med 3 ind. 9.3. Obs. sammenhengende fra 30.3. Alle dager på våren med mer enn 10 ind. falt i per. 31.3.-26.4. Beste dag var 40 ind. 8.4. Ikke obs. i per. 9.6.-6.7. På høsten var trekket konsentrert til perioden 27.9.-7.10. Max 80 ind. 27.9. Etter 7.10. ble 1-5 ind. sett jevnlig inntil siste dag 10.12. Noen få par hekker i lebeltet. Utviklingen i årene 1990-92 er i følge den standardiserte merkingen identisk med gjerdesmet. Årets total var ubetydelig mindre enn 1990, men mer enn det dobbelte av 1991.

BLÅSTRUPE, *Luscinia svecica*

Bare en vårobs. med 1 ind. merket 26.5. På høsten 1 ind. 2.-10.8. Etter dette 1-2 ind. 17 dager i perioden 14.8.-18.9. Trolig bare 5-6 forskjellige ind. **Slevdalsvann:** 16 ind. loggført fra 17.8.-17.9. hvorav 10 ble fanget.

SVARTRØDSTJERT, *Phoenicurus ochruros*

Begynte et unormalt år med en vinterobs 19.1. av 1 ind. To nye ind. dukket opp ultimo mars med en hunnfarget 24.3. og 1 ad. M 30.3. Neste obs. ble gjort 12.-13.5. av et hunnfarget ind. 28.5 dukket en ny ad. hann opp, mens vårens siste ind. ble sett 8.6. På høsten ble 1 hunnfarget ind. fanget 8.8. Så måtte vi vente helt til 15.11. da 2 ind. ble obs. Året sluttet med 2 forskjellige ind. i des. med en ad M 4.12. og et hunnfarget ind. 31.12. Dette gir trolig 9-11 ind. Fjoråret hadde 3-5 ind. og 1990 6-7 ind. I perioden 1990-92 er svartrødstjert sett alle måneder bortsett fra feb. og sept.

RØDSTJERT, *Phoenicurus phoenicurus*

Observert 17 dager på våren i perioden 27.4.-1.6. Beste dag var 15.5. med 10 ind., ellers 1-4 ind. pr. dag. På høsten registrert 19 dager 12.8.-4.10. Beste dager var 10 ind. 21.8. og 7 ind. 3.9. Årets standardiserte fangst ga 20 ind. på høsten,

mot 22 ind i 1990. Dette er et fint "comeback" etter fjorårets miserable 7 ind.

BUSKSKVETT, *Saxicola rubetra*

Observert daglig fra 5.5.-3.10. Høyeste antall på våren var 10 ind. hele 7 dager fra 12.5. Hovedtrekk på høsten fra 3.8.-10.9. Etter dette 1-3 ind. pr. dag. Høyeste noterte antall var 40 ind. 10.8. 5-10 par hekker i området. Buskskvetten hentet seg noe inn fra den svake høstsesongen 1991, men antallet merkede ind. i standardprogrammet var bare 50 % av 1990-tallet.

STEINSKVETT, *Oenanthe oenanthe*
 Observerert fra 2.4. (1 ind.) Antallet økte vesentlig fra 27.4. med 25 ind. Beste dag på våren var 60 ind. 12.5. Bildet av høsttrekket blir noe uoversiktlig pga. mange lokale ungfugl fra midten av juli. Høstens høyeste antall var 60 ind. 26.7. og 50 ind. 10.-12.8. og 3.9. Etter 13.9. var antallet lavt i området (1-5 ind.). 119 merket i standardprogrammet 1992. Dette er en betydelig økning fra fjorårets 47 ind., men det er fortsatt under 1990 nivået på 149 ind.
 Antall hekkende par er neppe flere enn 10.

Grønlandssteinskvett, *Oenanthe leucorhoa*

På våren påvist fra 22.4.-24.5. med i alt 13 ringmerkede ind. Med max. 3 merket 11.5. På høsten 1 ind. merket 7.9.
 Forekomsten på høsten er uvanlig svak, men dette kan ha sammenheng lite vestlige vinder. Som vanlig sees mange ind. som sannsynligvis tilhører underarten.

TROSTER

RINGTROST, *Turdus torquatus*

Observerert 7 dager på våren med følgende obs. 1 ind. 22.4., 5 ind. 25.4., 3 ind. 27.4., 1 ind. 28.4., 8 ind. 1.5., 1 ind. 2.5. og 1 ind. 21.5. På høsten ble 9 ind. hørt trekkende mot SØ på kvelden/natten 30.9., ellers ble arten ikke sett. Årets vår med 20 loggførte ind. (de fleste forskjellige.) er bra i forhold til de foregående som begge hadde 5.

Slevdalsvann: En hann fløy ut av nettet 12.10.

SVARTTROST, *Turdus merula*

Minimum 1 ind. overvintret. Økte i antall fra beg. av mars. Hovedtrekk fra 9.-23.3. med 100 ind. 21.3., 55 ind. 23.3. og 50 ind. 9.3. som de beste dager. Innsiget fortsatte med mindre antall til midt i april. Høsten var meget svak med 20 ind. 30.

og 31.10. som beste dager. 2-3 ind. var fortsatt til stede ut des. Fangstallene indikerer en god vår og en svak høst. Noen få par hekker i lebeltet.

STEPPEBRUNTROST, *Turdus naumanni eunomus*

En ung hann (2k) hadde tilhold på et jorde øst i området (Groda) fra den ble oppdaget 15.4. til 22.4. Denne asiatiske (under)arten som hekker øst i Russland, er funnet 5 ganger tidligere i Norge (Alström mfl. 1991). Bare 1 funn er imidlertid gjort etter 1908, nemlig ved Arendal i mars 1959 (Haftorn 1971). Arten er meget sjelden i Vest-Europa og er f.eks. ikke funnet i Sverige. De fleste funn er fra vinterhalvåret. Det er godt mulig at "vår" fugl hadde vært i området i hele vinter, men at den først ble oppdaget uka før den dro. Bra Inge ! Arten er ny for Vest-Agder, Lista osv.

GRÅTROST, *Turdus pilaris*

En del mindre flokker overvintret. Bl.a. kan nevnes 50 ind. 1.1. 30 ind. 29.1. og 90 ind. 15.3. Beste dag på våren 150 ind. 25.4. Uteble nærmest helt på høsten. 700 ind 31.10. utgjorde 70 % av høsttotalen. Ikke obs. etter 15.11., men store gråtrostflokker ble sett i innlandet lenge etter dette. Store mengder rognebær antas å være årsaken til dette.
 Hekker kolonivis i området. Mange reir får mislykket resultat.

MÅLTROST, *Turdus philomelos*

1 ind. obs. så tidlig som 6., 9. og 10.3. Neste obs. var 26.3. og arten ble sett sammenhengende etter dette. Beste dag på våren var 22.4. med 25 ind. Arten opptrer meget sparsomt på høsten med 10 ind. 1.10. som høyeste antall utenom nattetrekk. Siste dato 1 ind. 10.12., men bare sett 5 dager i nov./des. Årets standard merketall på høsten ga 24 ind. litt færre enn 1990 og -91. Noen få par hekker i lebeltet.

RØD Vingetrost, *Turdus iliacus*

Obs. om våren fra 29.2.-27.5., men bare 19 dager i perioden med 10 ind. 18. og 22.4. som beste dager. På høsten ble 1 ind. sett 9.8. og 12.8. Etter dette sammenhengende fra 19.9.-10.11. Beste dag var 27.10. med 50 ind. Tar man ikke hensyn til nattetrekk hadde rødvingetrosten et utrolig svakt år med bare 207 ind. loggført på dagtid. Tilsvarende tall i 1990 var 2900.

Duetrost, *Turdus viscivorus*

Bare 3 vårobservasjoner. 1 ind. 7.3., 1 ind. 1.4. og 2 ind. 16.4. Dette er svakt sammenlignet med fjorårets 51 loggførte ind.

Slevdalsvann: En fløy over 5.10.

GRESSHOPPESANGERE OG KJERRSANGERE**Gresshoppesanger, *Locustella naevia***

På våren 2 syngende ind. 6.6. og 1 ind. 8. og 12.6. På høsten enkeltind. 31.7., 30.8. og 18.9.

Slevdalsvann: 29 ind. fanget. fra 7.7.-15.9. Hekking: min. 3 syngende hanner. Dessuten en hunn med 3-4 tiggende unger rundt nettene i slutten av juli. I tillegg sang 5 hanner til i områdene rundt vannet.

Elvesanger, *Locustella fluviatilis*

1 syngende i Slevdalsvann 3.6.-11.6. Arten er funnet 19 ganger i Norge. Hoveddelen av funnene er syngende ind. fra juni (Clarke 1992). Våren 1992 er det meldt om minst 4-5 syngende ind. i Norge (Jåbekk 1992), noe som er usedvanlig mange. Elvesangeren er relativt vanlig i Sverige med mer enn 1700 funn (Clarke 1992).

Sumpsanger, *Locustella luscinioides*

En hann holdt til i Slevdalsvannet i perioden 28.5.-11.6, der den ble hørt syngende daglig i timevis. Fuglen ble og

sett ved et par anledninger. Sumpsangeren som er funnet en gang tidligere ved Slevdalsvannet er meget sjelden i Norge, med kun 3 tidligere funn. Nærmest oss hekker arten i Danmark der det f.eks. i 1990 ble gjort 30 funn (Skov mfl. 1992).

Starrsanger, *Locustella certhiola*

1 ungfugl ble ringmerket 14.9. og kontrollert dagen etter i Slevdalsvann. Arten som hekker i det Sentrale og sørlige Sibir er funnet 3 ganger tidligere i Norge (Clarke 1991), men den er ny for Lista og LOS. Det er bare ca 18. funn (12 på de Br. Øyer) av arten i Vest-Europa (Alström mfl. 1991), så funnet er virkelig høstens STORE overraskelse. Vi kan f.eks. nevne at arten hverken er sett i Sverige eller Danmark.

Vannsanger, *Acrocephalus paludicola*

Slevdalsvann: 1 ind. 3.8. og 3 ind. 29.8. Hele 3 ind. på samme dag er utrolig strek kost. Denne arten er nå merket i området for 5. år på rad, med tilsammen 9 ind. I Norge er det gjort tilsammen 6 godkjente funn t.o.m. 1990 (Bentz og Clarke 1990), et antall som vil bli doblet med funnene fra Lista i perioden 1989-92. Lokaliteten står dermed i en særstilling når det gjelder forekomsten av denne arten i Norge. Vannsangeren hekker bl.a. i Polen. Høstrekket går fra Polen mot vest til bl.a. Nederland og Belgia. Vi antar det er i denne delen av trekket at noen kommer for langt nord og havner hos oss. Fra Nordsjøkysten trekker fuglene rett sør til Afrika.

Sivsanger, *Acrocephalus schoenobaenus*

Observert daglig i perioden 11.5.-5.10. Max tall 30 ind. mange dager på våren og 40 ind. 30.7. på høsten. Fra. 5.9. ble det bare sett 1-5 ind. pr. dag. Se forøvrig under acroprosjektet. Standard merkeprogrammet ga en nedgang på drøye 25 % fra 1991 på Fyret. 19 syngende

hanner registrert i området Gunnarsmyra-Vågsvoll.

Slevdalsvann: Meget stor og tett hekkebestand.

BUSKSANGER, *Acrocephalus dumetorum*

Ett ind. ble sett og hørt syngende i Sørensen av lebeltet ved Fyret 5.6. Dagen etter ble noen få strofer hørt samme sted. Den 26.9. ble en voksen (2k+) fugl fanget i Bekken på Gunnarsmyra. Arten som tidligere bare er funnet 6 ganger i Norge (Alström mfl. 1991), ble obs. ved minimum 3-4 lokaliteter i Norge i juni 1992 (Jåbekk 1992). Den har i de siste 10 årene stadig utvidet utbredelsesområdet mot vest, og den er nå relativt vanlig Øst i Sverige. "Sene høstobservasjoner" er imidlertid meget uvanlig, og er ikke kjent fra Sverige (Risberg 1990).

MYRSANGER, *Acrocephalus palustris*

Hele 8 ind. merket ved Fyret. På våren 1 ind. 29.5. og 1 ind 8.6. På høsten 1 ad. 16.7., 1 ad 18.7., 1 ad. 23.7., 1 lk 3.8., 1 lk 10.8. og 1 lk 13.8. Arten ble ikke sett ved Fyret i 1990 og bare 2 ind. ble merket 1991.

Slevdalsvann: 1 ind. sang 13.6. 13 ind. fanget i perioden 8.7.-20.8.

RØRSANGER, *Acrocephalus scirpaceus*

Observert fra 21.5. Beste dag på våren var 1.6. med 5. ind merket. Arten har tydelig vårtrekk med topp i månedskiftet mai/juni. Obs. inntil 13.10. med 20 ind. 18.8. som beste dag. Se forøvrig under acroprosjektet. Årets 135 ind. merket på Fyret var en oppgang på 42 %.

Slevdalsvann: Stor framgang, da det ble fanget nesten like mange rør- som sivsanger, men få voksne fugl tyder på en beskjedne hekkebestand. Ca. 10 syngende hanner registrert.

TROSTESANGER, *Acrocephalus arundinaceus*

Slevdalsvann: En ad. fugl ble fanget

13.8. og kontrollert 4.9. (Fuglen hadde i mellomtiden lagt på seg 6,4 g.). Funnet er det 2. for Slevdalsvannet og LOS. Første funn var fra juli-90. Det er gjort 29 funn av arten i Norge t.o.m. 1990 (Clarke 1992). Bare 2 av disse er høstfunn (aug./sept.).

GULSANGERE, HAGESANGERE, BLADSANGERE og FUGLEKONGER

GULSANGER, *Hippolais icterina*

Observert med 1-3 ind. på våren i perioden 23.5.-4.6. 3 ind. ble registrert 3 dager. På høsten følgende enkeltindivider: 3.8., 8.8., 13.8., 14.8. og 3.9. Vi merket i år 12 ind. på Fyret, mot 4 i 1991 og 9 i 1990.

SPOTTESANGER, *Hippolais polyglotta*

1 ad. ble fanget tilfeldig i Fyrhagen 14.8. Dette er det første funnet av arten i Norge. De nærmeste hekkeområder finner vi i Frankrike. I motsetning til mange andre småfuglarter som hekker såpass nærme, trekker sjelden spottesangeren særlig langt utenfor sin hekkeutbredelse. I Danmark og Sverige er det således bare gjort 2-3 (Risberg 1990) funn i hvert land.

HAUKSANGER, *Sylvia nisoria*

5 ungfugler merket på fyret med 1 ind. 17.8., 2 ind. 20.8. og 2 ind. 23.9. Totalt 17 ind., da vi merket hele 12 ind. i Slevdalsvannet på høsten. Tallet er bemerkelsesverdig høyt, og resultatet står nærmest i en særstilling i Nord-Vest Europa. Arten hekker meget sparsomt i Norge og Skandinavia med de nærmeste kjente hekelokaliteter på Mølen (VF) og Jomfruland (Telemark). Arten er kjent for at en god del ungfugler tydelig trekker mot NV om høsten. "Våre" fugler kan derfor gjerne komme langveis fra. På Fyret ble det merket 6 ind. høsten 1990, 1 ind. 1991 og altså 5 ind. i 1992.

MØLLER, *Sylvia curruca*

Et ind. ankom tidlig den 20.4. To uker senere 5.5. kom de 2 neste. Ble etter dette sett daglig til 18.8. Beste dag på våren var 12 ind. 19.5. og 7 ind. 14.5. På høsten 2 dager med 5 ind. hhv. 9. og 12.8. Et sent ind. ble fanget 5.10., men da merkeren (ja da, det var meg !) glapp fuglen fikk man ikke bragt på det rene om dette var underarten sibirmøller. (Det så sånn ut !). Årets høst med 21 merkede i standardprog. var en nedgang fra 1991 (29 ind.) og 1992 (34 ind.). Ca. 5 par hekker i området.

TORNSANGER, *Sylvia communis*

Ankom 9.5. med 2 ind. Deretter nesten daglig til 26.9. Beste dager på våren var 28.5. og 6.6. da det ble obs. 10 ind. På høsten var det 2 gode dager med 27 ind. 30.7. og 25 ind. 8.8. Fra 10.8. gikk antallet ned i 1-5 ind. ut perioden. For tornsanger er det også slik at årets merke resultat er litt lavere enn 1990, men en økning fra 1991. (Tornsangeren gikk mindre tilbake i 1991 enn mange andre afrikatrekkere.). 5-10 par hekker i området.

Østlig tornsanger, *Sylvia communis icterops*

Slevdalsvann: 1 ind. som hadde karakterene til denne østlige underarten av tornsanger ble fanget tilfeldig 21.10. Underarten som hekker nærmest i Russland, er noe mørkere og mindre nøttebrun i fjærdrakten en nominatformen som forekommer hos oss. Det er ikke kjent funn av denne underarten i Norge (Skandinavia ?) fra tidligere. Sammenlignet med siste dato for tornsanger over, er obs. meget sen. Underarten er en vanlig hekkefugl fra Ukraina og det Sør-østlige Russland og videre østover (Svensson 1992).

HAGESANGER, *Sylvia borin*

Hadde meget tidlig ankomst med 1 ind. merket 1.5. Denne fuglen var helt utkjørt

og var totalt uten kroppsfett. Etter dette 10 dager på våren fra 15.5.-7.6. Beste dag var 28.5. med 5 ind. På høsten daglig i perioden 16.7.-1.10. De 3 beste dager hadde 10 ind. Dette var 8.8., 25.8. og 3.9. Hadde 2 sene observasjoner med 1 ind. 18.10. og 1. ekstremt sent ind. 22.11.! Årets 111 ind. i standardprogrammet er fortsatt noe under 1990 nivået på 150 ind., men det er en nærmest maksimal økning fra fjorårets svake 49 ind.

MUNK, *Sylvia atricapilla*

På våren registrert 11 dager spredt i perioden 26.4.-27.5. 17.5. hadde 5 ind. og 26.5. 3 ind., ellers forekom bare enkeltind. 1 ind. ble sett 20. og 22.7. Første virkelige høstobs. var 8.8. (3 ind.). Deretter ble arten sett daglig til 11.11. Hovedtrekket var fra 26.9.-1.10. med 26.9. som beste dag med 15 ind. En etternøler ble sett 4.12. Munken har en parallell utvikling til hagesangeren i årene 1990-92.

ØSTSANGER, *Phylloscopus trochiloides*

1 ind. ringmerket i **Slevdalsvann** 4.9. Dette er 3. funn for Lista. Arten er fanget 2 ganger før: På Fyret i aug.-90, og ved Nesheimsanden mai-87. Det er gjort 26 funn av arten i Norge inntil 1990. 8 av disse i aug./sept.

GULBRYNSANGER, *Phylloscopus inornatus*

1 ind. ringmerket på Fyret 30.9. og 1 ind. merket i Slevdalsvann 27.9. Fra perioden 1990-91 foreligger bare 1. funn fra Fryområdet. (sept. 1990).

BRUNSANGER, *Phylloscopus fuscatus*

Slevdalsvann: 1 ind. fanget tilfeldig 7.10. Denne arten er bare registrert 2 ganger tidligere i Norge. Forrige obs. var 1 ind. på Utsira i Okt.-84. Arten som hekker i Asia sees årlig i Vest-Europa under høsttrekket, men antallet varierer rel. mye fra år til år.

BØKSANGER, *Phylloscopus sibilatrix*

2 ind. merket 19.5. på Fyret og 1 ind. (1k) samme sted 21.8. På Fyret er det tidligere 3 funn av 1 ind. fra 1990. Ingen i 1991.

Slevdalsvann: To obs: Et ind. fanget 9.8. og 20.8.

GRANSANGER, *Phylloscopus collybita*

Et par overvintrende ind. 8.1. og 21.1.(tristis). Vårtrekket kom i gang med 1 ind. 26.3. etter dette jevnlig i 35 dager til 8.6. med tilførsel av nye ind. gjennom hele perioden. Max tall 8.4. og 5.5. med 5 ind. 1 ind. 30.7. Høstrekket kom igang 15.9. Obs. daglig fram til 15.11. Etter dette obs. 3 dager. 1 ind. 22.11., 2 ind. 29.12. og 1 ind. 4.12. Beste dager 6 ind. 6.10. og 9 ind. 8.11. Fuglene på våren er jevnt fordelt mellom *abietinus*- og *collybita*-karakterer. På høsten er innslaget av østlige fugler større. Og alle tre underartene forekommer. Årets 46 merkede ind. i standard programmet på høsten er en framgang fra 32 ind. begge de to foregående år. For gransangeren er nok de østlige vindene avgjørende for forekomsten.

Sibirgransanger, *Phylloscopus collybita tristis*

Et ind. ble merket på fóringplassen 21.1. Dette er en klar indikasjon på at overvintrende gransangere sannsynligvis kommer langt øst fra. På våren ble 1 ind. merket på fyret 28.4. På høsten totalt 9 innfangede ind. med 1 ind. 12.10, 3 ind 5.11., 1 ind. 8.11., 3 ind. 9.11. og 1 ind. 27.11.

Slevdalsvann: 14 ind. merket i okt./nov. Disse var som følger: 5 ind. 2.-10.10., 1 ind. 21.-26. og 27.10., 1 ind. 5.11. og hele 5 ind. 11.11. Generelt dominerer gransangere med *tristis*-karakter fra midten av okt. Individene varierer endel i drakttegninger og skillelinjene er diffuse med glidene overgang til *abietinus*-karakter med minimale gule tegninger. (Her er kun tatt med innfangede ind.).

LØVSANGER, *Phylloscopus trochilus*

Observert fra 16.4. da 2 syngende ind. ble hørt. Beste dager på våren var 40 ind. 5. og 12.5. Trekket kom for alvor i gang på høsten fra 17.7. og kuliminerte i perioden 1.-10.8. Årets 2 beste dager inntraff i denne perioden med 200 ind. 8. og 9.8. Fra 8.9. ble 1-5 ind. sett daglig til 2.10. Totalt 994 merket på høsten i standardprogrammet. I forhold til mange andre afrikatrekkere er dette en svak framgang fra i fjor på 12 %. Årets tall er dermed betydelig under 1990 nivået på 1787 ind. Beskjeden hekkebestand i lebeltet.

FUGLEKONGE, *Regulus regulus*

Overvintret. Hadde et markert trekk i beg. av april med 100 ind. 4.4. og 85 ind. 8.4. På høsten trekktopp i månedskiftet sept./okt. med 250 ind. 1.10. og 100 ind. 27.9. Utviklingen i perioden 1990-92 er helt parallell til gjerdesmett, der årets fangstall fra det standardiserte opplegget indikerer en dobling fra fjoråret, mens fangstallet er litt svakere enn 1990. 4-5 faste syngende hanner i lebeltet.

FLUESNAPPERFAMILIEN**GRÅFLUESNAPPER, *Muscicapa striata***

Vårtrekk i perioden 19.5.-10.6., da arten ble obs. 15 dager. Beste dager var 28.5. med 40 ind. og 24.5. med 10 ind. Utenom dette fra 1-4 ind. pr. dag. På høsten først sett med 1 ind. 18.7., deretter 12 dager i perioden 11.8.-19.9. med 1-2 ind. Det ble fanget tilsammen 15 ind. på Fyret i 1992, mot 11 i 1991 og 23 i 1990.

SVART-HVIT FLUESNAPPER,***Ficedula hypoleuca***

1 obs. av en hann 26.4. Ble sett neste gang 1.5. da 15 ind. ble registrert. Totalt sett 11 dager inntil 3.6. med 5 ind. 17.5. og ellers 1-3 ind. På høsten registrert 24 dager fra 21.7.-27.9. De beste dagene hadde hhv. 7 ind. 10.8. 8 ind. 14.8. og 6

ind. 3.9. Høstens 35 merkede ind. er faktisk litt flere enn de 32 i 1990. Dette er spesielt gledelig da bare 5 ind. ble merket høsten 1991.

TIMALIE- , MEISE- , STJERTMEIS-, SPETTMEIS- og TREKRYPERFAM.

SKJEGGMEIS, *Panurus biarmicus*

Slevdalsvann: Observert i mai, allerede 24.7. ble den første lite flyvedyktige ungfuglen fanget inn. Av minimum 30 ind. ble totalt 24 merket i vannet, de fleste av disse ungfugler. Dette er første gang hekking av denne arten er dokumentert i Norge. Skjeggmeisen som kun hekker i takrøskoger har økt enormt i antall i Sverige og Danmark de siste årene. Økningen skyldes de mange milde vinterene på rad. Arten er kjent for å gå mye tilbake i vinter med mye snø og kulde, men det er trolig at Lista som har et mildt vinterklima kan få en livskraftig bestand. Arten som bare var funnet 5 ganger i landet før 1990, hadde en kraftig invasjon høsten 1990 (Clarke 1992), der bl.a. 2 småflokker ble sett ved Fyret. Ingen hekkefunn ble gjort i 1991, men arten skal i år også ha hekket i Østfold.

STJERTMEIS, *Aegithalos caudatus*

En svak invasjon i høst der arten ble sett på Fyret 6 dager i perioden 2.10.-11.11. Største flokken ble sett 11.11. med 13 ind. **Slevdalsvann:** 5-6 ind. 24.12.

LØVMEIS, *Parus palustris*

En sommerobservasjon. 1 ind. var ute og kikket på havet 26., 27. og 30.6., samt 7.7. Fra tidligere er bare kjent 1 ind. 4.7.1991.

GRANMEIS, *Parus montanus*

På våren sett med 2-5 ind. i perioden 13.2.-22.3. Videre 2 ind. 30.6. På høsten obs. mer eller mindre sammenhengende fra 16.7. og ut året. Normalt 1-5 ind. Bare 16.10. og 26.10. ble det loggført så

mange som 10 ind.

TOPPMEIS, *Parus cristatus*

1 ind. obs. 7.7., 23.7. og 26.-27.9. De foregående år foreligger relativt mange obs. fra høsten, men aldri mer enn 1 ind. **Slevdalsvann:** Ett ind. merket Fyret ble kontrollert 26.7. og 27.7.

SVARTMEIS, *Parus ater*

6 obs. fra våren av 1-3 ind. fordelt på 1 obs. i hver måned. På høsten 1-3 ind. fra 25.7.-24.9. og etter 4.11. En beskjedent trekkbevegelse fant sted fra 26.9.-1.11. med 50 ind. 16. og 19.10. som høydepunkt. Årets standardiserte fangst ga 57 ind. på høsten mot 299 i 1991.

BLÅMEIS, *Parus caeruleus*

Opptil 10-15 ind. på fôringsplass fram til 4.3. Etter dette 1-5 ind. fram til 6.4. På høsten 3 funn i juli-aug. av 1-2 ind. Sett daglig fra 10.9. Invasjonsarten opptreden i perioden 17.9.-3.10. med max 500 ind. 27.9. og 350 ind. 19.9. og 1130 ringmerkede ungfugler på 14 dager. Småflokker på 20-30 ind. ble sett på trekk inntil 8.11. Etter dette ca. 10 ind. på fôring. Høstens 1357 ind. i standard merkeprogrammet indikerer at dette er den kraftigste invasjonen i perioden 1990-92. 1991 og 1990 ga hhv. 707 og 932 ind.

KJØTTMEIS, *Parus major*

1-5 ind. på fôringsplass fram til 18.4. 1 ind. 11.5., 17.5. og 8.6. På høsten regelmessig med 1-10 ind. fra 26.6.-16.9. En mindre høstinvasjon startet 17.9. (25 ind.) og ebbet ut midt i nov. Beste dager var 100 ind. 27.9. og 200 ind. 14.10. I des. ca. 10 ind. på fôringsplass. Invasjonen var i følge merketallene omtrent som i 1990, men bare drøyt halvparten så sterk som i 1991.

SPETTMEIS, *Sitta europaea*

En for arten betydelig invasjon i perioden 14.8.-11.10., da arten ble sett på fyret 16 dager. Antallet var lavt med 3 ind. 6. og

10.9. som beste dager. Høsten ga 13 merkede ind. mot 5 i 1991 og 3 i 1990.

TREKRYPER, *Certhia familiaris*

Også denne arten hadde en betydelig invasjonsoptreden. 1 ind. dukket opp allerede 3.8. Det varte imidlertid en måned til neste obs. Trekryper ble sett 23 dager i perioden 4.9.-2.11. med 10 ind. 5.10. som beste dag. Den standardiserte fangsten på høsten ga 46 ind. noe som er betydelig mer enn de to foregående år, som begge hadde 15.

VARSLERFAMILIEN

TORNSKATE, *Lanius collurio*

2 obs. svært sent på våren med enkeltind 29.5. og 7.-8.6 På høsten 1 ind. 19. og 23.7. Videre 2 ind. 10.-17.8., 1 ind. 29.8. og 1 ind. 3.9. 2-3 vårobs. ser ut til å være normalt. Årets høst var imidlertid brukbar da fjoråret bare hadde 1 obs. og 1990 2 obs.

Slevdalsvann: Tre enkeltind. fanget: ad. hann 8.7, 30.7. og 2.8.

VARSLER, *Lanius excubitor*

Ble sett på vinteren med 1 ind. 13.2. På høsten 6 dager med 1 ind. i perioden 19.10.-25.11. Varsler ble sett 5 dager høsten 1991, men bare 1 dag høsten-90. **Slevdalsvann:** Et ind. 4.1., 8.11. og 31.12.

KRÅKEFAMILIEN

NØTTESKRIKE, *Garrulus glandarius*

Invasjonsarten opptreden i perioden 14.9.-21.10. da arten ble sett 13 dager. 8 av disse dagene bare 1-5 ind. Større flokker ble sett 15.9. med 64 ind., 17.9. med 76 ind. og 29.9. med 33 ind. Fuglene som kom fra lebeltet virket lite interessert i å trekke ut mot fyret, og snudde raskt når de forstod de var kommet til veis ende i lebeltet (kjente lukten av ramsalt hav !).

Slevdalsvann: Følgende obs. er loggført: 15 ind 17.9, 18.9, 8 ind ØSØ 28.9, 1+ hørt 29.9, 2 ind. 1.10, 3.10 og 10 ind. 4.10.

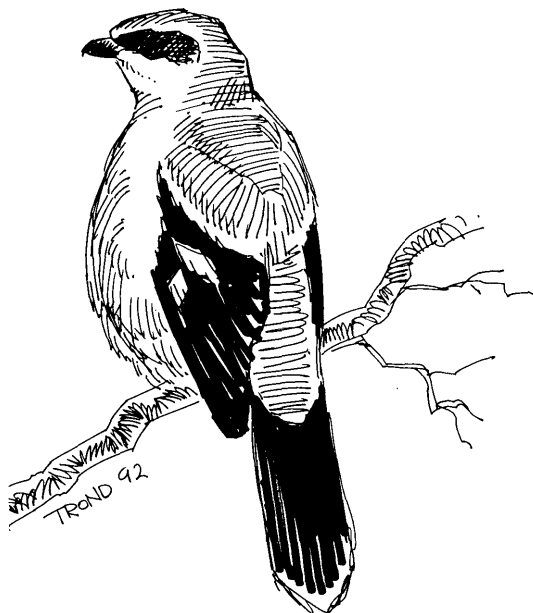
SKIÆRE, *Pica pica*

Opptre hele året med 2-6 ind. i området. Hadde på høsten fra 9.9.-18.10. trekkbevegelse mot vest. Max tall var 15 ind. 9. og 29.9. Årets totalsum er omtrent identisk med de foregående 2 år. Hekker i området.

NØTTEKRÅKE, *Nucifraga caryocatactes*

Observert 7 dager i perioden 23.8.-15.10. Følgende obs. ble gjort: 7 ind. 23.8., 2 ind. 30.8., 7 ind. 5.9., og 1 ind. hhv. 15.9., 18.9., 2.10. og 15.10. Årets lille invasjon var større enn fjorårets da max 3 ind. ble sett. I 1990 ble 1 ind. sett 2 dager.

Slevdalsvann: 3 obs. 2.9, 2 ind. 5.9. og 14.9.

KAIE, *Corvus monedula*

Inntil 30 ind. i jan og feb. Fra beg. av mars var inntil 70 ind. i området. I perioden 23.4.-13.5. ble 100 ind. sett 4 dager. I slutten av mai minket antallet jevnt fram til siste vår obs. 10.6. På høsten obs. fra 19.8. og ut året. Kom først opp i 100 ind. 8.9. Trekktoppen lå i midten av okt. med 1300 ind. 11.10. og 1000 ind. 16.10. Siste gode dag var 8.11. med 250 ind. Midt i des. var det fortsatt 30-40 ind. i området. Med 13.200 loggførte ind. ble totaltallet 30 % høyere enn fjoråret.

KORNKRÅKE, *Corvus frugilegus*

Observert daglig i perioden 20.3.-20.5. Toppen ble nådd i slutten av april, da ble det sett 10 ind. 13.4., 11 ind. 17.4. og 10 ind. 30.4. På høsten ble det totalt summert 19 ind. i løpet av 10 obsdager i perioden 28.9.-8.11. Max. 5 ind. 17.10. Arten har hatt en pen økning fra 74 loggførte ind. i 1990 og 105 i 1991 til 155 i 1992.

KRÅKE, *Corvus corone cornix*

Observert hele året. I første halvår var beste dag allerede 23.1. med 150 ind. En liten topp i beg. av mars med 100 ind. 9.-15.3. Etter dette synkende antall til ca. 10 ind i mai-juni. Høsttrekket ga max tall på bare 150 ind. 11. og 18.10. Synkende antall fra 27.10., men fortsatt ca 50 ind. i des. Årets totalsum var 8250 ind. mot 5780 i 1991.
Hekker.

Svartkråke, *Corvus corone corone*

Observert 3 dager på våren med enkeltindivid 24.3., 10.4. og 14.5. På høsten 1 ind. i perioden 16.9.-20.10. Muligens 2 ind. 14.10. Underarten er observert jevnlig de tre siste årene, men det er usikkert hvor mange ind. det egentlig dreier seg om.

RAVN, *Corvus corax*

Observert hele året med totalt 9 dager på våren og 15 om høsten med et snitt på ca.

2 ind. pr. observasjonsdag. Sett alle måneder med unntak av juni og nov. Flest obs. var det i okt. med 5 dager. Max 7 ind. 16.4. på våren og 7 ind. 12.8. på høsten. Arten har hatt en jevn økning fra 19 loggførte ind. i 1990 og 35 ind. i 1991 til 55 ind. i 1992.

STÆR OG SPURVEFAMILIEN**STÆR, *Sturnus vulgaris***

Overvintret. 100 ind. sett allerede 9.1. og den 13.2. var hele 300 ind. tilstede. Hovedtrekket om våren i perioden rundt de beste dagene 22.3. og 7.4. med hhv. 1000 og 2000 ind. Antallet var stort sett under 100 ind. i mai, men økte på nytt i beg. av juni da ungene kom på vingene. Antallet lå jevnt over 1000 ind. på de bedre dagene fra 12.8.-4.11. med max. 5.000 ind. 25. og 30.8., men også pene tall senere med bl.a. 4.000 ind. 16.10. Antallet sank utover i nov. og lå rundt 10 ind. i des. Årets 119.000 loggførte ind. var betydelig over fjorårets 73.000. Vi finner den samme økningen i merkeprogrammet på høsten fra 189 ind. 1991 til 272 ind. i 1992. Hekker i betydelig antall i bebyggelsen.
Slevdalsvann: Fra 10.000 - 15.000 ind. overnattet i sivene 24.8.

ROSENSTÆR, *Sturnus roseus*

En ungfugl ble fanget tilfeldig 4.10. Siden ble det sett en ungfugl 5. og 10.10., høyst sannsynlig det samme ind. Dette er 1. obs. av arten på Lista og den er dermed også ny for LOS. Arten er imidlertid funnet hele 44 ganger i Norge, 14 av disse etter 1979 (Clarke 1991).

GRÅSPURV, *Passer domesticus*

Observeres hele året. På våren normalt 10-20 ind. som regel i hovedsak rundt husene på Vågsvoll. Noe mer tallrik på høsten, og da spesielt i juli og beg. av aug. da arten holder seg i området rundt fyret. Beste dag var 13.8. med 150 ind. Følgende

antall loggførte ind. er summert: 2040 i 1990, 1610 i 1991 og hele 2950 i 1992. Dette er samme tendens som i merkeprogrammet. Hekker i bebyggelsen.

PILFINK, *Passer montanus*

Observeres hele året. Antallet ligger i vårhalvåret omkring 10-30 ind. men 60 ind. ble sett beste dag den 31.3. På høsten er antallet fra juli-nov. fra 30-100 ind. I okt. gjør arten trekkforsøk, men fuglene kommer tilsynelatende alltid tilbake. Max var 140 ind. 17.9. Totalt ble det loggført 4470 ind. i 1992, dette er betydelig mer enn fjorårets 2790 og 1590 i 1990. Vi finner den samme tendensen i merkeprogrammet. Hekker på Fyret og i bebyggelsen.

FINKEFAMILIEN

BOKFINK, *Fringilla coelebs*

Overvintret med max 15 ind. 9.1. Ikke sett i februar. De første ankom på våren fra 17.3. men inntil 9.4. var antallet under 20 ind. Fra 9.4.-10.5. var det tydelig gjennomtrekk med 250 ind. 13.4. som beste dag. Antallet fugler som samlet seg i fyrområdet i beg. av aug. for å beite havre på åkrene var betydelig lavere enn de forgående årene med max 200 ind. 10.8. Høsttrekket var labert og konsentrert til sept. En god dag den 15.9. med 6.200 NV utgjorde 50 % av hele høstens totalt loggførte ind. Arten ble sett siste gang 8.12. Etter 16.10. var det bare få (1-5) ind. til stede. Årets total var ca. 20 % høyere enn i fjor. For høstmerkingen var det i 1992 en nedgang på 20 % fra 1991. Hekker.

BJØRKEFINK, *Fringilla montifringilla*

Observert jevnlig på våren i per. 5.4.-7.5. men bare 90 ind. summert med max 25 ind. 28.4. Et par slengere også med 1 ind. 19.2. og 5 ind. 19.3. Noen få ind. holdt til i området fra 23.7., men det virkelige høsttrekket kom først i gang i slutten av

sept. De 2 beste dagene var 7.500 NV 10.10. og 3.500 NV 7.10. Fra 15.10. dabbet antallet raskt. 1 ind. ble sett flere ganger i des. Også bjørkefinken hadde ca 20 % flere loggførte ind. i 1992 enn i 1991 (Gode enkeltdager har stor innflytelse !).

GRØNNFINK, *Carduelis chloris*

Observeres hele året. Høyeste antall i 1. halvår ble gjort på egen fôringsplass med 100 ind. 23.1. og 9.2. Fra medio mars sjelden over 20 ind. En ytterligere reduksjon i mai. Er nesten fraværende fra juni-medio sept. Hadde en meget svak høst og mer enn 25 ind. ble bare sett 6 dager ! 100 ind. 7.10. ble årsbeste. Spesielt høsten med bare 1120 loggførte ind. var svak mot fjorårets ca. 3000 ind. og 2250 høsten 1990. Noen få par hekker.

STILLITS, *Carduelis carduelis*

Observert 4 dager på våren med 2 ind. 20.4. 1 ind. 19.5., 5 ind. 20.5. og 2 ind. 21.5. På høsten jevnlig fra 17.9.-22.11. Hovedtrekket kom i perioden 15.-30.10. da alle 9 dager med mer enn 14 ind. var samlet. Beste dag ble 18.10. med 23 ind. Årets total ble 233 loggførte ind. I 1990 hadde vi til sammenligning 126 ind. og i 1991 174 ind.

Slevdalsvann: En obs. 5 ind 7.10.

GRØNNISISIK, *Carduelis spinus*

Observert fra 1.4.-10.12. På våren stort sett under 10 ind. med unntak av 16.4. med 40 ind. Kun noen få obs. dager fra medio juni-medio sept. med 1-5 ind. Trekkaktivitet ble registrert fra 17.9.-31.10. med 1500 ind. allerede 17.9. som beste dag. Etter siste gode dag den 31.10. med 800 ind. ble det bare sett tilsammen 100 ind. resten av perioden. Årets total på 8600 ind. var nesten det dobbelte av fjoråret. 1990 med 6970 ind. var trolig et minst like godt år da dekingen da var svakere.

TORNIRISK, *Carduelis cannabina*

2 ind. ble observert allerede 9.3. Fra 3.4. ble arten sett daglig helt til 27.10. Antallet på våren var høyest fra 12.4.-22.5. med 100 ind. 1.5. på det meste. I juni og juli lå antallet rundt 10-20 ind. med en økning fra slutten av juli. Høstallene var unormalt lave med en topp i månedskiftet sept./okt. 200 ind. 26. og 28.9. var høyeste antall. En sein obs. med 2 ind. 14.11. I 1992 ble det loggført bare 4.268 ind. noe som er svært lite mot fjorårets 8250 og også lavere enn 4810 i 1990 som nok hadde svakere dekning. Tendensen er også nedadgående så langt i merkeprogrammet. Vanlig hekkefugl i området.

BERGIRISK, *Carduelis flavirostris*

En obs. i mars av hele 110 ind. 9.3. var uvanlig. Først 12.4. dukket arten opp på nytt, og ble da sett sammenhengende til 1.6. Høyeste antall i denne perioden var imidlertid bare 13 ind. 7.5. På høsten ble arten sett fra 16.7.-4.12. med to topper. Første topp kom i ultimo juli med max 85 ind. 23.7. og andre topp i ult. sept.-medio okt. med max 175 ind. 16.10. Årets 1616 loggførte ind. var brukbart sammenlignet med fjorårets 745 ind. I 1990 ble det imidlertid loggført 1810 ind.

GRÅSISIK, *Carduelis flammea*

Sett fram til 29.1. på vinteren. Registrert på ny fra 6.4. Etter dette ble arten sett helt til 10.12. Foruten 35 ind. 9.1. kom vårtallene ikke opp i mer enn 20 ind. som ble notert 27.5. I andre halvår var antallet lavt, og med et helt ubetydelig trekk. Arten ble sett nesten daglig, men høyeste antall var bare 40 ind. 26.7. (lokal hekkebestand). Senere på høsten var de bedre dagene på 10-20 ind. 860 loggførte ind. er lavere enn 1991 som hadde 1100, men som heller ikke var noe invasjonår. Til sammenligning ble over 3600 reg. i 1990.

Nominatrasen *flammea* ble knappt registrert 1992 med unntak av jan. Noen

få ind. ble registrert i april og fra beg. av okt.

Liten gråsisik, *Carduelis flammea cabaret*

Hekket også i år i området, men bestanden var muligens mindre enn de seinere år. Først 17.5. var antallet nådd 10 ind. Vanskelig å si noe sikkert om når underarten forsvinner fra området, da svært få blir fanget på høsten. Hekker i området.

Slevdalsvann: Vanlig, også som hekkefugl. Forholdet i merketallene er 187 cabaret og 1 flammea.

GRANKORSNEBB, *Loxia curvirostra*

Spredte observasjoner i alle årets måneder unntatt feb. og des. På våren 22 dager, med max. 8 ind. 12.6. På høsten 13 dager, beste dager ble 18.10. og 15.11. med 20 ind. Kun 164 ind. ble loggført i 1992. Vi ser da lett at dette er et bunnår sammenlignet med 1650 i 1991 og 4580 i toppåret 1990. Sannsynlig hekking av 1 par.

FURUKORSNEBB, *Loxia pytyopsittacus*

1 ind. ble observert 23.9. Arten ble sett 3 dager høsten 1991 men i 1990 var det ingen funn.

Slevdalsvann: Et ind. 25.1.

ROSENFINK, *Carpodacus erythrurus*

Arten ble registrert 13 dager på våren og 11 dager på høsten i intervallene 22.5.-8.6. og 23.7.-13.8. Beste dager på våren var 7. og 8.6. med 4 ind. Det tilsvarende på høsten ble 5 ind. 29.7. og 1.8. 46 ind. ble loggført, fordelt likt på vår og høst. I 1991 hadde vi 44 ind. og 1990 bare 25 ind.

Slevdalsvann: Min. ett par hekker i området. 37 ind fanget.

DOMPAP, *Pyrrhula pyrrhula*

Ble sett på våren 4 dager med enkeltind. 19.2., 21.4. og 10.5. Den nye vårrrekorden lyder på 2 ind. 18.4. Arten

ble ikke registrert i 1. halvår i 1990 eller 1991. På høsten ble 1 ind. sett 17. og 18.9. og siden 12 dager i perioden 16.10.-15.11. Den beste dagen 21.10. ble 30 ind. notert. En des. obs. med 2 ind. 5.12. Det ble loggført 103 ind. som er på samme nivå som de to foregående år.

KJERNEBITER, *Coccothraustes coccothraustes*

2 ind. sett på våren den 20.4. langt øst i området. På høsten ble 1 ind. notert 17.9. og 5.11. Arten er sjelden i området. 2 enkeltind. (april og sept.). Ble obs. i 1991, mens arten ikke ble registrert i 1990.

BUSKSPURVFAMILIEN

LAPSPURV, *Calcarius lapponicus*

På våren ble arten registrert daglig i perioden 10.4.-13.5. hovedsaklig på Gunnarsmyra. Beste notering var 20 ind. 24.4. Et meget sent ind. satt på Skarvodden i tropevarmen den 6. juni ! På høsten jevnlig fra 4.9.-18.10. men bare 5 ind. 29.9. som høyeste antall. 160 ind. ble loggført. Tallet for 1991 var 187.
Slevdalsvann: En obs. 2 ind. mot NV 17.9.

SNØSPURV, *Plectrophenax nivalis*

På våren 1-2 ind. 6 dager fra 8.3.-20.4. Mer vanlig på seinhøsten med 19 observasjonsdager fra 4.10.-20.12. Høyeste antall var 15 ind. 15.11. 78 ind. ble loggført. Dette er lavere enn 1991 som hadde 134 ind. Da ble imidlertid en flokk på 65 ind. registrert og den utgjorde dermed hele forskjellen.

GULSPURV, *Emberiza citrinella*

Overvintret. Arten forekommer stort sett i antall fra 1-10 ind. fra jan- ultimo sept. To små topper i beg. av mars og medio april ble imidlertid registrert. Max var 60 ind. 9.3. Høstrekket foregikk stort sett i okt. med 31.10. som beste dag med 250 ind.

Brukbare antall holdt seg imidlertid i området på forvinteren med 200 ind. 22.11. og 100 ind. 29.12. 4050 ind. ble loggført. Dette var litt svakere enn fjorårets 5080 ind. I merkeprogrammet var høstallene i 1992 bare litt over det halve, i forhold til de to foregående år. Noen få par hekker i området.

HORTULAN, *Emberiza hortulana*

Hele 4 funn i fyrområdet. Ett på våren den 26.5. da 1 ind. ble fanget inn. På høsten ble 3 enkeltind. merket 23., 25. og 30.8. Fra perioden 90-91 har vi et maifunn (90) på fyret og 2 funn i sept.-91 i Slevdalsvann.

DVERGSPURV, *Emberiza pusilla*

Tre funn. 1 ind. ble obs. den 17.9. på Fyret. Mens 1 ind. ble merket to dager tidligere den 15.9. i Slevdalsvann, samt 1 ind. sett 11.11. Fra før foreligger 3 funn fra høsten-91. Av disse var 1 funn i Slevdalsvann.

SIVSPURV, *Emberiza schoeniclus*

Begynte våren med 3 obs. i mars. Det første ind. allerede 10.3. Fra 4.4.-15.11. sett daglig. Antallene på våren er svært moderate med max 10-15 ind. flere dager i midten av mai. På høsten ble 50 ind. eller mer notert 7 dager i perioden 4.9.-18.10. som da kan kalles hovedtrekkperioden. 70 ind. 7.10. var høyeste antall som ble notert. Fra 23.10. lå antallet på 1-5 ind. inntil 24.11. Til slutt ble en sen obs. gjort den 17.12. med 1 ind. Årets totalsum på 1560 loggførte ind. er mindre enn fjorårets 2160 ind. Merkeprogrammet viser nokså stabile sifre i perioden 1990-1992. 7 hanner sang i fyrområdet.

Slevdalsvann: En sen observasjon: 4 ind. 4.12. Stor hekkebestand.

Litteratur

- Alström P., Colston P. og Lewington I. 1991:** *A field guide to the rare birds of Britain and Europe*. HarperCollins.
- Bentz, P.-G. & Clarke A. W. 1990:** *Sjeldne fugler i Norge i 1988*. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. Vår Fuglefauna 13: 131-143.
- Clarke A.W. 1991:** *Sjeldne fugler i Norge i 1989*. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. Vår Fuglefauna 14: 135-150.
- Clarke A.W. 1992:** *Sjeldne fugler i Norge i 1990*. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. Vår Fuglefauna 15: 139-155.
- Cleve A., Solvang R. & Sommer T. 1991:** *Årsrapport 1990*. Rapportkomitéen for Jomfruland Fuglestasjon.
- Haftorn S. 1971:** *Norges Fugler*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Johannsen W. Red. 1992:** *Siden sist. DOF-Nytt 1992-3*. Bilag til Fugle 3/92.
- Jåbekk R. 1992:** *Siste nytt*. Vår Fuglefauna 15: 104-107.
- Karlsson L., Ehnbohm S. & Walinder G. 1991:** *Ringmärkningen vid Falsterbo fågelstation 1990*. Anser 30: 141-166.
- Karlsson L., Ehnbohm S. & Walinder G. 1992:** *Ringmärkningen vid Falsterbo fågelstation 1991*. Anser 30: 109-120.
- Risberg L. m.fl. 1990:** *Sveriges Fåglar*. Vår fågelvärd, supplement nr.14. SOF.
- Skov H., Munk M., Christensen R., Lindballe P. og Smidt J. 1992:** *Fugle i Danmark 1990*. Årsrapport over observationer. Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 86: 209-242

Solvang R., Cleve A. & Lifjeld J. 1992:

Årsrapport 1991. Rapportkomitéen for Jomfruland Fuglestasjon.

Svensson L. 1992:

Identification Guide to European Passerines. Stockholm.

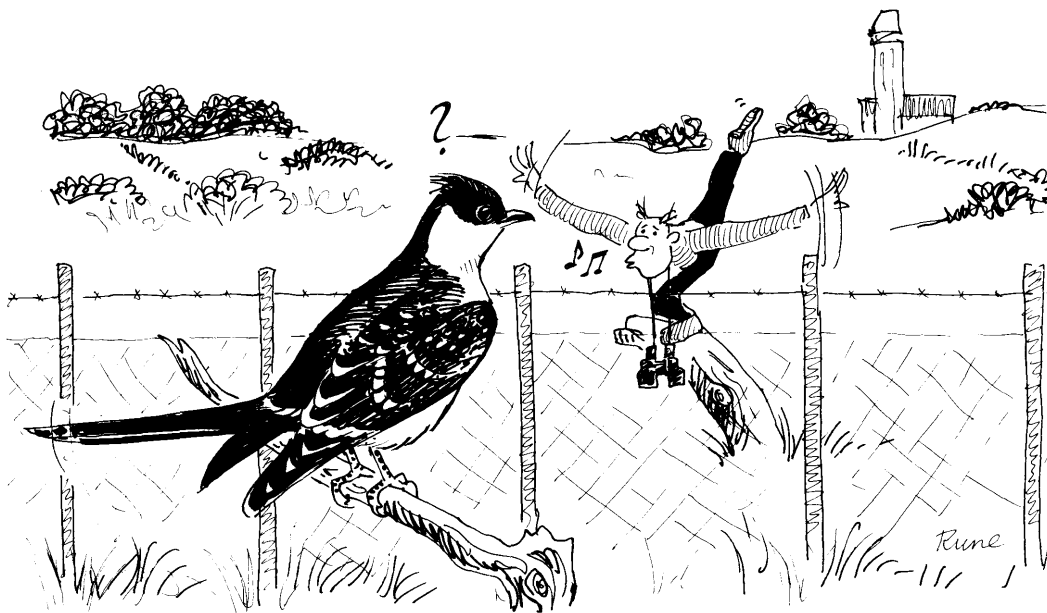

Spesielle observasjoner fra resten av Lista

Artene i Systematisk artsoversikt dekker som sagt kun stasjonsområdet ved LOS. I løpet av året blir det selvsagt gjort en hel del interessante observasjoner andre steder på Lista. Disse skal kort nevnes her. Arter skrevet med **uthevet skrift** er ikke observert innenfor stasjonsområdet til LOS i 1992. Totalt i Farsund kommune ble det observert **262** arter i 1992. Dette er vel et tall de fleste kommuner vil ha problemer med å kopiere.

Mellomskarv <i>P.c.sisensis</i> :	En rekke observasjoner fra Listastrendene.
Mandarinand:	1 ind. observert Brastadvann 31.3. - 5.4.
Taffeland:	Overvintret i rekordstore antall, de fleste i Hanangervannet. På det meste ble 112 ind. registrert.
Brilleand:	1 hann observert på diverse lokaliteter i tiden 1.1. - 10.5. og 20.11. - 31.12.
Praktærugl:	1 hunn lå i Steinsvika fra årsskiftet til 1.5.
Glente:	1 Lista flystasjon i mai, og 1 Østhasselstrand 8.6.
Kongørn:	Enkelte spredte obs. i vinterhalvåret, av opptil 3 ind.
Aftenfalk:	I Kviljo 10.9.
Storfugl:	Kull observert 14.6. i Herad.
Orrfugl:	Noen få spillende hanner hørt rundt om på Lista.
Fasan:	1 ind. hadde tilhold i Bryneheia fra 8.11-31.12.
Avosett:	2 trakk NW Ø.Hauge 21.5.
Fjellmyrløper:	Bl.a. 1 Nordhasselbukta 26.8.
Svømmesnipe:	1 Borshavn 19.8.
Hubro:	Flere fugler skutt ulovlig.
Hvitryggspett:	Enkelte observasjoner fra indre deler av Lista.
Skjæregjøk:	1 ind. Tjørvehavn 19.9., kun få meter utenfor stasjonsområdet!
Isfugl:	1 ind. sett Straumen 10.8.

- Kafferseiler:** 1 ind. sett ved Nesheimvann 19.6.
- Nattergal:** Inntil 5 syngende hanner diverse steder på Lista.
- Svartstrupe:** 1 Kviljo 14.3.
- Sibirjernspurv:** 1 ind. ble oppdaget inne i smeltehallene på Lista Aluminiumsverk 5.10. Det er vel heller tvilsomt om den kom seg levende ut derfra. Funnet er det første i Norge om det godkjennes.
- Polarsisik:** 4-5 ind. Fuglevika 26.1.

Skjæregjøglen i Tjørvehavn 19.9. var lite interessert i å hjelpe LOS i å nå 294 stasjonsarter!

(Tegning: Rune Roaldkvam)

Slevdalsvann 1992

Etter å ha vurdert tidligere erfaringer ble det før sesongen 1992 besluttet å kutte ut vårfangsten i Slevdalsvann. Den viktigste årsaken til dette er at området huser en rekke sjeldne og tildels sky hekkearter. I tillegg har det vist seg at fangsttallene blir lave om våren.

På høsten ble det fanget fra midten av juli til ut i november. Det ble så og si fanget kontinuerlig så lenge værforholdene tillot det. Det ble heller ikke i år kjørt noe opplegg med faste nettoppsett. Nettene i skogen utenfor militærområdet ble nesten ikke benyttet, mens nettrekken utover i takrørskogen ble utvidet betraktelig. Fra og med neste sesong er meningen å kjøre et fast nettoppsett også i Slevdalsvann, omtrent slik nettene sto ved avslutningen av årets sesong.

En "fast runde" også i Slevdalsvann vil være et godt supplement til fangsten på Fyret, da artssammensetningen er endel forskjellig på de to lokalitetene. Også når det gjelder lydbruk vil vi "stramme inn", og kjøre et fast opplegg. De nærmeste årene vil likevel kjerrangerfangsten ha høyeste prioritet, noe dagens nettplassering tilsier.

Vi fikk også i år låne et telt av forsvaret. Dette gjør det meget komfortabelt å arbeide i området, og er nesten en forutsetning for å holde så høy dekningsgrad som vi gjør. Som vanlig vil vi takke Lista Flystasjon for stor velvilje overfor det arbeidet vi gjør.

Resultater

Mye av det som er gjort i Slevdalsvann i 1992 er referert annet sted i rapporten, slik at dette kun blir en kort presentasjon. Både under Systematisk

artsoversikt, Ringmerkingsarbeidet ved LOS, og Acroprosjektet finnes mye stoff fra Slevdalsvannet.

Ringmerking

Totalt ble det ringmerket 7.707 fugler i Slevdalsvann i 1992. Dette er 45 færre enn i 1991. Den mestmerkede arten var rørsanger, der vi merket 1.199 individer. dette er en betydelig framgang fra fjoråret, da kun 387 rørsangere ble merket. Sivsanger fulgte som en god nummer to, med 1.057 individer, mot 695 i 1991. Disse artene vil som nevnt bli grundig behandlet under Acroprosjektet. Av mere spesielle merkinger kan nevnes at både vannrikse (1), myrrikse (2) og åkerrikse ble merket. Hele 28 kvartbekkasiner var også uventet bra. Foruten de vanlige kjerrangerne ble det "som vanlig" fanget en rekke sjeldnere arter: Starrsanger (1), Gresshoppesanger (28), Vannsanger (4, hvorav 3 på en dag!), Myrsanger (13) og Trostesanger (1). Ikke nok med dette, både østsanger, gulbrynsanger og brunsanger ble fanget, hver med ett ind. Skjeggmeisa dukket opp i vannet høsten 1991, og dette resulterte i en god del ungfugler utover sommeren 1992. Hele 24 ind. ble merket. Også i år ble det merket bra med gråsisik av underarten *C.f.cabaret*, nemlig 187 ind. Til slutt nevner vi 37 rosenfink og 1 dvergspurv.

Observasjoner

Det er ikke noen faste rutiner på telling og registrering i Slevdalsvann. De forskjellige merkerne har daglig notert de observasjoner de har ansett som interessante. Disse er stort sett nevnt under Systematisk artsoversikt. Her skal kort nevnes/kommenteres de mest

interessante. Heller ikke i år ble det hekking på lokaliteten, selv om det var fugl til stede hele sesongen, og fugl med reirmaterialer ble sett ved en anledning. Sivhauken tåler svært lite forstyrrelse i etableringsfasen, og for framtiden vil vi være ennå mere forsiktige med ferdsel i området om våren. I begynnelsen av september var det bra tall på myrhauk som overnattet i takrørene, med 10 ind. 6.9. som mest. 1 vaktel ble hørt 24.5. og 26.7. Det ble sett bra med rikser i høst, spesielt i den lange nettgata utover i takrørene. På det meste ble det hørt/sett 10 vannrikser og 4 myrrikser. 15.10. ble det skremt opp en dobbeltbekkasin i området.

Som nevnt dukket det opp skjeggmeis i vannet senhøsten 1991 (de ble ihvertfall ikke oppdaget før!). Det var derfor med spenning vi så fram til sommeren 1992. Ville det bli hekking? Fugler ble hørt i mai, og like etter at fangsten startet i juli ble de første lite flyvedyktige ungfuglene fanget. Antallet økte stadig på utover høsten, da stadig nye ungfugler dukket opp. Totalt ble det observert minimum 30 ind. Teoretisk kan alle disse ha sitt opphav i det ene paret som ble sett høsten 1991. Det skal bli spennende å se hva årets hekkesesong vil bringe.

Skjeggmeis ad. hann fanget i Slevdalsvann sommeren 1992. Var dette "stamfaren" til de ca 30 ungfuglene som ble sett utover høsten?

(Foto: Nils H. Lorentzen)

Billedsnadder!

Her presenteres noen fotos av enkelte av årets godbiter!

Vi starter med spottesangeren som tilfeldig hang i nettet i fyrhagen 14.8. Dette er første funn av arten i Norge om den godkjennes, og må vel sies å være årets fugl ved stasjonen. (Foto: Tor Oddvar Hansen).

Brunsanger fanget i Slevdalsvann 7.10. Fra tidligere er arten kun registrert 2 ganger i Norge.

(Foto: Nils Helge Lorentzen)

Øverst: Denne steppebruntrutrosten ble oppdaget ved en tilfeldighet på et jorde ved Slevdalsvann 15.4. Den var meget samarbeidsvillig, og ble sett daglig på samme sted fram til 22.4.

(Foto: Gunnar Gundersen)

Nederst: Markpiplerke fanget ved fyret 5.6.

(Foto: Nils Helge Lorentzen)

*Starrsangeren ble fanget i Slevdalsvann 14.9., og kontrollert dagen etter. Arten er registrert 3 ganger tidligere i Norge.
(Foto: Nils Helge Lorentzen)*

Total artsliste LOS

Her følger en total liste over alle arter som er påtruffet innenfor stasjonsområdet til og med 1992. Underarter er tatt med der disse forholdsvis enkelt kan skilles ut i felt eller i hånden. Totalt teller listen 293 A-liste arter. Vi vil presisere at denne listen kun omfatter stasjonsområdet til LOS. En rekke andre arter er i tillegg påtruffet andre steder på Lista.

Følgende observasjoner fra tidligere år er nå underkjent av NSKF:

Fuglekongesanger: 1 IK+ 6.10.89, 1 IK+ 12.10.89 og 2 IK+ 2.11.91.

Aftenfalk/Lerkefalk: 1-3 ind. 27.8.89.

Møller, underart S.c.blythi: 1 IK 28.9.91.

Arter (og underarter) merket med * er ennå ikke behandlet av NSKF.

Smålom	Dvergsvane	Havelle
Storlom	Sangsvane	Svartand
Islom	Sædgås	Sjørørre
Gulnebbblom	Kortnebbgås	Kvinand
Dvergdykker	Tundragås	Lappfiskand
Toppdykker	Grågås	Siland
Gråstrupedykker	Kanadagås	Laksand
Horndykker	Hvitkinngås	Vepsevåk
Albatross sp.	Ringgås	Glente
Havhest	-B.b.bernicla	Havørn
Grålire	-B.b.hrota	Sivhauk
Havlire	-B.b.nigicans *	Myrhauk
-P.p.puffinus	Rustand	Steppehauk
-P.p.mauretanicus	Gravand	Enghauk
Havsvale	Brunnakke	Hønsenhauk
Stormsvale	Snadderand	-A.g.gentiles
Havsule	Krikkand	-A.g.buteoides *
Storskarv	-A.c.carolinensis	Spurvehauk
-P.c.carbo	Stokkand	Musvåk
-P.c.sinensis *	Stjertand	Fjellvåk
Toppskarv	Knekkand	Kongeørn
Rørdrum	Skjeand	Fiskeørn
Nattheigre	Taffeland	Tårnfalk
Egrettheigre	Toppand	Aftenfalk
Gråheigre	Bergand	Dvergfalk
Stork	Ærfugl	Lerkefalk
Skjestork	Praktærfugl	Jaktfalk
Knoppsvane	Stellersand	Vandrefalk

Orrfugl	Storjo	Flaggspett
Rapphøne	Svartehavsmåke	Hvitryggspett
Vaktel	Dvergmaåke	Dvergspett
Fasan	Sabinemaåke	Tretåspett
Vannrikse	Hettemåke	Dverglerke
Myrrikse	Fiskemaåke	Topplerke
Åkerrikse	Sildemaåke	Trelerke
Sivhøne	-L. f. fuscus	Sanglerke
Sothøne	-L. f. intermedius	Fjellerke
Trane	-L. f. graellsii	Sandsvale
Tjeld	Gråmaåke	Låvesvale
Avosett	Grønlandsmåke	Taksvale
Dverglo	Polarmåke	Tartarpiplerke
Sandlo	Svartbak	Markpiplerke
Boltit	Krykkje	Trepiplerke
Heilo	Splitterne	Tundrapiplerke
Tundralo	Makrellterne	Heipiplerke
Vipe	Rødnebbterne	Lappiplerke
Polarsnipe	Dvergterne	Skjærpiplerke
Sandløper	Hvitkinnsvarterterne	Gulerle
Dvergsnipe	Svartterne *	-M. f. flava
Temmincksnipe	Lomvi	-M. f. flavissima
Tundrasnipe	Alke	-M. f. thunbergi
Fjæreplytt	Teist	Sitronerle *
Myrsnipe	Alkekonge	Vintererle
-C. a. alpina	Lunde	Linerle
-C. a. schinzii	Steppehøne	-M. a. alba
Fjellmyrløper	Bydue	-M. a. yarrellii
Brushane	Skogdue	Sidensvans
Kvartbekkasin	Ringdue	Fossekall
Enkeltebekkasin	Tyrkerdue	Gjerdsmett
Dobbeltbekkasin	Turteldue	Jernspurv
Rugde	Gjøk	Rødstrupe
Svarthalespove	Hubro	Nattergal
Lappspove	Snøugle	Blåstrupe
Småspove	Haukugle	Svartørødstjert
Storspove	Spurveugle	Rødstjert
Sotsnipe	Hornugle	Buskskvett
Rødstilk	Jordugle	Svartstrupe
Gluttsnipe	Perleugle	-S. t. hibernans/rubicola
Skogsnipe	Kattugle	-S. t. maura *
Grønnstilk	Nattravn	Steinskvett
Strandsnipe	Tårnseiler	-O. o. oenanthe
Steinvender	Bieter	-O. o. leucorhoa
Svømmesnipe	Hærfugl	Ørkensteinskvett
Polarsvømmesnipe	Vendehals	Ringtrost
Polarjo	Gråspett	Steppebruntnrost
Tyvjo	Grønnspepp	Svarttrost
Fjelljo	Svartspett	Gråtrost

Måltrost
 Rødvingetrost
 Duetrost
 Starrsanger
 Gresshoppesanger
 Elvesanger *
 Sumpsanger
 Vannsanger
 Sivsanger
 Åkersanger
 Busksanger *
 Myrsanger
 Rørsanger
 Trostesanger
 Gulsanger
 Spottesanger *
 Hauksanger
 Møller
 -S.c.curruca
 -S.c.blythi
 Tornsanger
 -S.c.communis
 -S.c.icterops *
 Hagesanger
 Munk
 Østsanger
 Fuglekongesanger
 Gulbrynsanger
 Bøksanger
 Gransanger
 -P.c.collybita
 -P.c.abietinus
 -P.c.tristis

Løvsanger
 Fuglekonge
 Gråfluesnapper
 Dvergfluesnapper
 Svarthvit fluesnapper
 Skjeggmeis
 Stjertmeis
 Løvmeis
 Granmeis
 Toppmeis
 Svartmeis
 Blåmeis
 Kjøttmeis
 Pungmeis
 Spettmeis
 Trekryper
 Pirol
 Tornskate
 Varsler
 Rødhodevarsler
 Nøtteskrike
 Skjære
 Nøttekråke
 Kaie
 Kornkråke
 Kråke
 -C.c.corone
 -C.c.cornix
 Ravn
 Stær
 Gråspurv
 Middelhavsspurv
 Pilfink

Bokfink
 Bjørkefink
 Grønnfink
 Stillits
 Grønnsisik
 Tornirisk
 Bergirisk
 Gråsisik
 -C.f.flammea
 -C.f.cabaret
 Polarsisik
 Båndkorsnebb
 Grankorsnebb
 Furukorsnebb
 Rosenfink
 Konglebit
 Dompap
 Kjernebiter
 Lappspurv
 Snøspurv
 Gulspurv
 Hortulan
 Vierspurv
 Dvergspurv
 Sivspurv
 Kornspurv

B-liste arter

Rødpelikan *
 Sørblesand
 Halsbåndparakitt
 Tartarfalk

Ringmerkingsarbeidet ved LOS

Denne delen tar i hovedsak for seg merkearbeidet ved Fyret under vår og høsts sesongen. Aktivitetene i Slevdalsvannet er gjengitt i et eget kapittel. Dessuten har vi laget en egen del som tar for seg metodene og resultatene fra LOS hovedsatsingsområde; standardisert nettfangst ved Lista Fyr. I denne delen vil vi i tillegg til en oversikt over alle årets merkinger fordelt på arter, også liste opp alle gjenfunnene som har kommet inn siden forrige rapport gikk i trykken.

FYRET

Aktiviteter på våren.

Vi satte opp alle nettene i labyrinten og fyrhagen 15. mars. Den 31.3. kom også nettrekka i Fyrmarka (FO) opp som planlagt. Alle disse nettene ble stående t.o.m. 8.6. da trekket helt stoppet opp. I tillegg til dette fanget vi sivsangere i Bekken på Gunnarsmyra fra 12.-31.mai. På ettervinteren hadde vi også fanget inn i overkant 100 fugler på fôringsplassen vår i Fyrhagen.

Aktiviteter høst.

På høsten startet vi fangsten 15.7. som planlagt. Utenom havsvalenettet fanget vi bare med vår faste nettrunde og fast lyd (se merkerutiner). I hele perioden fanget vi alle døgnets lyse timer dersom værforholdene tillot det t.o.m. 15.11.

Noen fugler ble merket også utenom den faste runden. Ca. 100 stør ble fanget med klappnett og ca. 80 fugler ble hentet ned fra fyrlykten i okt. Dette var hovedsaklig fuglekonger. Vi forsøkte også et ekstra nett i fyrmarka sent på

høsten, som fanget ca. 200 fugler. På fôringsplassen fanget vi etter at standardfangsten var avsluttet ca. 100 fugler. Alle disse fuglene er trukket fra i vårt standard materiale (se eget kapittel).

På nattestid forsøkte vi å fange havsvaler med lyd fra midten av juli til medio sept. I vår faste runde spilte vi også lyd i perioder om natten. Strandsnipe ble spilt fra 10.-25. aug. med godt resultat. Myrsnipe periodevis i aug. og sept. Perleugle og spurveugle ble spilt i granplantefeltet fra 30.sept.- 1.nov. med godt resultat for førstnevnte.

Tillatelser.

LOS benyttet ringer fra Stavanger Museum og tillatelse til fangst ble gitt herfra. Alle ringmerkerne på stasjonen har en egen personlig nettlisens fra Stavanger Museum. Det er gitt klarsignal fra Fylkesmannens Miljøvernavdeling i Vest-Agder til å fange i verneområdet rett i nærheten av Fyret. På alle nettplasser er tillatelse til fangst gitt av grunneier eller en representant for en av de aktuelle fellesarealene.

Stasjonen har i 1992 heller ikke hatt episoder med hærverk eller formelle klager.

RESULTATER

Resultatene for 1992-sesongen viste for tredje året på rad at vårt fangstområde er unikt, med mange arter og store antall, spesielt på høsten. Målt opp mot de to foregående årene var årets resultater bedre enn 1991, og muligens litt svakere enn 1990. De insektetende langtrekkerne og de mindre hardføre småfuglene økte i antall fra i fjor.

Invasjonsfugler var det heller lite av.

Værforholdene var varierende. Det var ikke så mange og lange perioder med harde NV-vinder, men mye ustabil vær på våren til midten av mai, mens høsten hadde variable vinder og relativt mye nedbør inntil midten av sept. Siste halvdel av sept. hadde SØ-vinder, mens oktober hadde mest NØ- og nordlige vinder. Flertallet av dagene ble nettene stengt perioder av dagen på grunn av vind og/eller regn, men dette er i grunn normalt for lokaliteten.

Det ble satt ring på hele 16.824 (16.331 i 1991) fugler av 96 (111) arter ved LOS i 1992. Dette innebærer at vi i stasjonens 3. år passerte 50.000 merkede fugler. 9117 (8857) ble merket på Fyret. Dette er fordelt på 1393 (766) i vårhalvåret og 7724 (7780) på høsten. I Slevdalsvannet ble det merket 7707 (7752) fugler. Vi ser av tallene i parentes at høstsifrene avviker ubetydelig fra fjoråret, til tross for at vi i år "satsset mer på kvalitet enn kvantitet". Dette gir seg også utslag i artsantall da vi ikke gjorde noen anstrengelser for å fange fugler utenom vårt faste opplegg (f.eks. vadere).

Beste måned på Fyret ble i år september med 2468 (2060) merkede fugler, fulgt av aug. 2047 (2423) og oktober 1596 (1794). Det ble merket 81 (99) arter på Fyret og 71 arter i Slevdalsvann. Antallet merkede arter totalt økte betydelig også i 1992 med 13 arter til 148 arter. Dette skjedde uten at et eneste fugl ble fanget inn med dette som formål. Vi viser til oversiktstabellen for alle disse artene. Spesielle arter i Slevdalsvannet står nevnt i eget kapittel, mens de mest spennende merkinger på Fyret var svartspett (1), markpiplerke (1), busksanger (1), spottesanger (1), gulbrynsanger (1), rosenstær (1) og hortulan (3).

De mest tallrike merkearter (>250 ind.) på Fyret i 1992 (fjorårstallet i parentes) var blåmeis 1397 (745), løvsanger 1188 (1114), fuglekonge 589 (317), stør 420 (591), rødstrupe 357 (174), sivsanger 342 (436), heipiplerke 338 (360), gjerdsmett 296 (149), trepiplerke 284 (306) og kjøttmeis 252 (481) Dette betyr at de 10 mestmerkede artene "bare" utgjør 59,9 % av materialet. Tilsvarende tall var i fjor 58,0 %. Dette er oppsiktsvekkende lave tall og viser god fangstdiversitet.

Vårsesongen

Våren ble nokså rolig med 1399 merkede fugler, hvorav 1200 ind. i det faste programmet og resten på føringsplass. Dette tilsvarer 14 fugler pr. dag i den perioden alle nettene var oppe. Da er det jo forståelig at man får kikket litt på sjøfugl innimellom. Vi merket 120 fugler i mars, 524 i april 556 i mai og 87 i juni. Mars fangsten bestod hovedsaklig av svarttrøst (58), mens ca. halvdel av fuglene i april var fuglekonge (132) eller rødstrupe (118). I mai var den eneste arten som skilte seg ut løvsanger (172) som utgjorde 30,9 % av fangsten.

De 4 nevnte artene over var også de eneste som greidde å kroke seg over 100 merkede ind. i løpet av våren i det standardiserte fangstopplegget. Løvsanger med 190 var på toppen av listen, fulgt av fuglekonge 144, rødstrupe 139 og svarttrøst 108. I tillegg merket vi 157 grønnfink der minst 95 % ble tatt på føringsplassen. Som vi ser av månedsfordelingen var fuglene jevnt fordelt i april og mai, og det er vanskelig å snakke om noen store topper i trekket. Vi gleder oss over at omtrent alle arter som overvintrer fra middelhavet og sørover hadde betydelig bedre fangsttall enn i 1991, og at fuglekongen hadde sin beste vår så langt ved lokaliteten.

Høstsesongen

Resultatene for de enkelte arter er i tillegg til at de er vist i tabellene i kapitlet for overvåkningsarbeidet og i tallet for ringmerkingen, også kommentert i den systematiske oversikten. Vi har derfor en meget summarisk gjennomgang her.

Høstsesongen fikk en god start og allerede 16. juli kom merketallet opp i 138 ind. Juli domineres normalt av løvsanger som utgjorde 26 % av materialet. Foruten gråspurv 128, pilfink 75 og stær 62 som vi fanger relativt mye av i denne perioden, var det afrikatrekkerne med låvesvale 99, linerle 52, sivsanger 174 og tornsanger 73 som dominerte måneden. Ut i august er det i hovedsak de samme artene som dominerer. Andelen løvsanger i aug. var omtrent som i juli med 28 %. Allerede midt i måneden begynner antallet og avta for løvsanger og flere av de andre

langtrekkerne. Det var derfor nokså rolig ved stasjonen i perioden fra 20 aug. til 17 sept. med et daglig snitt på bare 38,5 fugler. Dette skyldes i sterk grad at fuglene som har trekktopp i denne perioden ikke er så tallrike som f.eks. løvsanger og blåmeis.

Den 17 sept. kom de første blåmeisene. 5 dager senere hadde vi merket 652 ind. I perioden fram t.o.m. 7. okt. hadde vi trekktoppen for flere av artene som forekommer i gode antall slik som fuglekonge, gjerdesmett, rødstrupe og kjøttmeis. Gjennomsnittet for disse 22 dagene var 126 ind. som var høstens "beste" periode. Få invasjonarter utenom blåmeisene dukket opp i høst, og resten av oktober og november ble temmelig rolig, der største dagsantall var beskjedene 73 ind. 30.10. Nordøstlig, kjølig, vær var nok hovedårsaken til dette, sammen med at gulspurv og svartmeis forekom i mer moderate antall senhøstes enn de to foregående år.

Hele 17 hauksangere ble merket ved LOS høsten -93.

(Foto: Runar Jåbekk)

Ringmerkingsoversikt LOS 1992

A: Fyret 1.1.-30.6. B: Fyret 1.7.-31.12. C: Slevdalsvann 1992.

D: Årssum LOS 1992. Siste kolonne er totalsummen for perioden 1988-92.

ART	A	B	C	D	1988-92
Havhest <i>Fulmarus glacialis</i>	-	-	-	-	1
Havsvale <i>Hydrobates pelagicus</i>	-	2	-	2	10
Stormsvale <i>Oceanodroma leucorhoa</i>	-	-	-	-	1
Krikkand <i>Anas crecca</i>	-	-	3	3	3
Havelle <i>Clangula hyemalis</i>	-	-	-	-	1
Hønsenhauk <i>Accipiter gentilis</i>	-	-	3	3	4
Spurvehauk <i>Accipiter nisus</i>	1	15	5	21	38
Musvåk <i>Buteo buteo</i>	-	-	-	-	1
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-	3	-	3	4
Dvergalk <i>Falco columbarius</i>	-	-	-	-	3
Vannrikse <i>Rallus aquaticus</i>	-	-	1	1	2
Myrrikse <i>Porzana porzana</i>	-	-	2	2	2
Åkerrikse <i>Crex crex</i>	-	-	1	1	1
Sivhøne <i>Gallinula chloropus</i>	-	-	-	-	1
Tjeld <i>Haematopus ostraelgus</i>	-	-	-	-	10
Sandlo <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	-	47
Heilo <i>Pluvialis apricaria</i>	-	-	-	-	4
Tundralo <i>Pluvialis squatarola</i>	-	-	-	-	3
Vipe <i>Vanellus vanellus</i>	2	-	-	2	4
Polarsnipe <i>Calidris canutus</i>	-	-	-	-	29
Sandløper <i>Calidris alba</i>	-	-	-	-	1
Dvergsnipe <i>Calidris minuta</i>	-	-	-	-	34
Temmincksnipe <i>Calidris temminckii</i>	-	-	-	-	1
Tundrasnipe <i>Calidris ferruginea</i>	-	-	-	-	73
Myrsnipe <i>Calidris alpina</i>	-	58	-	58	1161
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	-	-	-	-	3
Kvartbekkasin <i>Lymnocyrtus minimus</i>	-	2	28	30	76
Enkeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	-	2	14	16	57
Rugde <i>Scolopax rusticola</i>	-	-	-	-	2
Lappspove <i>Limosa lapponica</i>	-	-	-	-	1
Småspove <i>Numenius phaeopus</i>	-	-	-	-	1
Rødstilk <i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	17
Gluttsnipe <i>Tringa nebularia</i>	-	-	1	1	3
Skogsnipe <i>Tringa ochropus</i>	-	2	2	4	6
Grønnstilk <i>Tringa glareola</i>	-	1	-	1	12
Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	-	60	-	60	171
Steinvender <i>Arenaria interpres</i>	-	-	-	-	4
Polarsømmeesnipe <i>Phalaropus fulicarius</i>	-	-	-	-	1
Fiskemåke <i>Larus canus</i>	-	1	-	1	6
Lunde <i>Fratercula arctica</i>	-	-	-	-	1
Alkekonge <i>Alca alle</i>	-	-	-	-	2
Gjøk <i>Cuculus canorus</i>	-	-	1	1	1
Spurveugle <i>Glaucidium passerinum</i>	-	-	-	-	1
Kattugle <i>Strix aluco</i>	-	-	-	-	1
Jordugle <i>Asio flammeus</i>	-	-	-	-	1
Perleugle <i>Aegolius funereus</i>	-	24	1	25	31
Tårnseiler <i>Apus apus</i>	-	-	-	-	1
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	-	-	1	1	5
Gråspett <i>Picus canus</i>	-	-	-	-	2
Grønnspekk <i>Picus viridis</i>	-	-	-	-	1
Svartspett <i>Dryocopus martius</i>	-	1	-	1	1
Flaggspekk <i>Dendrocopos major</i>	-	-	-	-	77
Dvergspett <i>Dendrocopos minor</i>	-	-	-	-	2

ART	A	B	C	D	1988-92
Sanglerke <i>Alauda arvensis</i>	-	-	-	-	1
Sandsvale <i>Riparia riparia</i>	-	3	-	3	23
Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	13	209	69	291	920
Taksvale <i>Delichon urbica</i>	-	1	-	1	13
Markpiplerke <i>Anthus campestris</i>	1	-	-	1	1
Trepriplerke <i>Anthus trivialis</i>	5	279	254	538	1254
Tundrapipplerke <i>Anthus gustavi</i>	-	-	-	-	1
Heipiplerke <i>Anthus pratensis</i>	41	297	15	353	919
Lappiplerke <i>Anthus cervinus</i>	-	-	-	-	1
Skjærpiplerke <i>Anthus spinoletta</i>	2	12	-	14	121
Gulerle <i>Motacilla flava</i>	-	20	-	20	44
sørlig gulerle <i>M.f.flava</i>	2	1	1	4	10
såerle <i>M.f.thunbergi</i>	-	-	-	-	2
engelsk gulerle <i>M.f.flavissima</i>	-	-	-	-	5
Linerle <i>Motacilla alba</i>	11	76	2	89	277
svartryggerle <i>M.a.yarrelli</i>	-	1	1	2	4
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	-	-	-	-	20
Gjerdsmett <i>Troglodytes troglodytes</i>	6	290	313	609	1462
Jernspurv <i>Prunella modularis</i>	41	99	208	348	1659
Rødstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	139	218	238	595	1708
Nattergal <i>Luscinia luscinia</i>	-	-	-	-	4
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>	1	4	9	14	35
Svartrødstjert <i>Phoenicurus ochruros</i>	2	1	-	3	11
Rødstjert <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	23	22	14	59	186
Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	11	71	54	136	380
Steinskvett <i>Oenanthe o. oenanthe</i>	39	120	1	160	488
grønlandssteinskvett <i>O.o.leucorrhoa</i>	13	2	-	15	45
Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	1	-	-	1	4
Svarttrost <i>Turdus merula</i>	108	65	26	199	606
Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	20	7	15	42	193
Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	23	24	24	71	274
Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	4	10	9	23	295
Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	-	-	-	-	1
Starrsanger <i>Locustella certhiola</i>	-	-	1	1	1
Gresshoppesanger <i>Locustella naevia</i>	-	2	28	30	62
Vannsanger <i>Acrocephalus paludicola</i>	-	-	4	4	7
Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	32	310	1057	1399	3435
Åkersanger <i>Acrocephalus agricola</i>	-	-	-	-	1
Busksanger <i>Acrocephalus dumetorum</i>	-	1	-	1	1
Myrsanger <i>Acrocephalus palustris</i>	2	6	13	21	37
Rørsanger <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	11	134	1199	1344	2516
Trostesanger <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	-	-	1	1	2
Gulsanger <i>Hippolais icterina</i>	8	4	1	13	39
Spottesanger <i>Hippolais polyglotta</i>	-	1	-	1	1
Hauksanger <i>Sylvia nisoria</i>	-	5	12	17	28
Møller <i>Sylvia curruca</i>	24	21	17	62	229
sibirmøller <i>S.c. blythi</i>	-	-	-	-	1
Tornsanger <i>Sylvia communis</i>	41	141	191	373	979
østlig tornsanger <i>S.c. icterops</i>	-	-	1	1	1
Hagesanger <i>Sylvia borin</i>	16	116	363	495	1089
Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	11	124	235	370	964
Øtsanger <i>Phylloscopus trochiloides</i>	-	-	1	1	2
Fuglekongesanger <i>Phylloscopus proregulus</i>	-	-	-	-	1
Gulbrynsanger <i>Phylloscopus inornatus</i>	-	1	1	2	4
Brunsanger <i>Phylloscopus fuscatus</i>	-	-	1	1	1
Bøksanger <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2	1	2	5	10
Gransanger <i>Phylloscopus collybita</i>	38	39	72	149	389
sibirgransanger <i>P.c.tristis</i>	2	9	14	25	42
Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	190	998	961	2149	9160
Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>	144	445	343	932	2722

ART	A	B	C	D	1988-92
Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	9	6	6	21	66
Dvergfluesnapper <i>Ficedula parva</i>	-	-	-	-	1
Svarthvit fluesnapper <i>Ficedula hypoleuca</i>	6	35	30	71	236
Skjeggmeis <i>Panurus biarmicus</i>	-	-	24	24	24
Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	-	46	28	74	182
Løvmeis <i>Parus palustris</i>	-	-	-	-	2
Granmeis <i>Parus montanus</i>	-	6	18	24	117
Toppmeis <i>Parus cristatus</i>	-	2	-	2	3
Svartmeis <i>Parus ater</i>	-	57	11	68	552
Blåmeis <i>Parus caeruleus</i>	2	1395	364	1761	4262
Kjøttmeis <i>Parus major</i>	5	247	69	321	1245
Spettmeis <i>Sitta europaea</i>	-	13	3	16	28
Trekryper <i>Certhia familiaris</i>	-	46	17	63	116
Pungmeis <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	-	3
Tornskate <i>Lanius collurio</i>	-	4	2	6	13
Varsler <i>Lanius excubitor</i>	1	-	-	1	3
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	-	1	-	1	1
Skjære <i>Pica pica</i>	-	1	-	1	6
Kråke <i>Corvus corone</i>	-	-	-	-	1
Stær <i>Sturnus vulgaris</i>	41	379	27	447	1583
Rosenstær <i>Sturnus roseus</i>	-	1	-	1	1
Gråspurv <i>Passer domesticus</i>	9	137	-	146	383
Middelhavsspurv <i>Passer hispaniolensis</i>	-	-	-	-	1
Pilfink <i>Passer montanus</i>	26	139	-	165	422
Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	24	143	48	215	1168
Bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i>	16	61	41	118	530
Grønnfink <i>Carduelis chloris</i>	147	80	9	236	654
Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	-	-	-	-	4
Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	6	14	192	212	305
Tornirisk <i>Carduelis cannabina</i>	19	48	9	76	386
Bergirisk <i>Carduelis flavirostris</i>	11	21	-	32	126
Gråsisik <i>Carduelis flammea</i>	1	-	-	1	262
nordlig gråsisik <i>C.f.flammea</i>	3	1	1	5	40
liten gråsisik <i>C.f.cabaret</i>	16	1	187	204	521
Polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i>	-	-	-	-	8
Grankorsnebb <i>Loxia curvirostris</i>	-	-	-	-	392
Rosenfink <i>Carpodacus carpodacus</i>	6	18	37	61	149
Konglebit <i>Pinicola enucleator</i>	-	-	-	-	2
Dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	-	-	-	-	14
Lappespurv <i>Calcarius lapponicus</i>	-	-	-	-	1
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	7	295	15	317	1092
Hortulan <i>Emberiza hortulana</i>	1	2	-	3	6
Vierspurv <i>Emberiza rustica</i>	-	-	-	-	1
Dvergspurv <i>Emberiza pusilla</i>	-	-	1	1	4
Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	7	164	735	906	1854
Totalt	1393	7724	7707	16824	51386
Antall arter	54	77	71	96	148

Gjenfunn og kontroller

Nedenfor følger en oversikt over de gjenfunn og kontroller som ble innrapportert i 1992. Totalt har vi fått melding om 108 gjenfunn, av disse er hele 27 sivsanger og 7 rørsanger. Den kraftige satsingen på kjerrsangere har så absolutt gitt resultater. Av de 27 sivsangerene ble 14 funnet igjen i Belgia, og for rørsangeren var dette forholdet 4 av tils. 7 funn. Når gjenfunnsmaterialet blir så stort kan vi etterhvert se klare tendenser, som er basert på flere gjenfunn. Et eksempel som vi kan se her, er at hele 5 (!) ungfugler av sivsanger ble kontrollert av merkere den 22.08.91. i Belgia (4) og Frankrike (1). Det kan bli meget interessant i årene som kommer om antallet gjenfunn blir like bra.

Av fremmede fugler som vi har kontrollert ved fyret og i Slevdalsvannet har det kommet inn svar på 58 stk., herav er 18 stk. utenlandske. Foruten disse kontrollene, har vi en rekke kontroller av egne fugler. Disse vil vi komme tilbake til i en senere rapport.

Følgende forkortinger er brukt i oversikten:

S = Slevdalsvann, Farsund, V-Agder
F = Lista Fyret, Farsund, V-Agder

M = Male (hankjønn)
F = Female (hunkjønn)
X = Kjønn ukjent

1K = fugl i sitt første kalenderår
1K+ = fugl i sitt første kalenderår eller eldre
2K = fugl i sitt andre kalenderår osv.

v = kontrollert
x = funnet død
+ = skutt

Merkedata er skrevet med vanlig skrift, mens funndata er skrevet med **uthevet skrift**

GJENFUNN

Havsvale, *Hydrobates pelagicus*

NOS E210143 02.09.91 X 1K+ F. **v 06.09.91 Tynemouth Pier,
Tyne & Wear, ENGLAND
597 km WSW 0- 0- 4**

Stormsvale, *Oceanodroma leucorhoa*

NOO DA09590 25.07.91 X 2K+ F. **v 14.08.91 Jomfruland,
Kragerø, Telemark
196 km ENE 0- 0-20
v 23.08.91 Jomfruland,
Kragerø, Telemark
196 km ENE 0- 0-29**

Spurvehauk, *Accipiter nisus*

NOS 7217903 09.09.91 M 1K S. v 07.10.91 St. Amands,
Antwerpen, BELGIA
799 km SSW 0- 0-28
v 11.11.91 S.G. Dendermonde,
O-Vlaanderen, BELGIA
804 KM SSW 0- 2- 2

Myrsnipe, *Calidris alpina*

NOS 8511533 07.09.90 X 1K F. v 11.08.92 Ottenby,
Øland, SVERIGE
629 km ESE 1-11- 4
NOS 8511583 08.09.90 X 1K F. v 05.10.91 Cridumsersiel,
Weser-Ems, TYSKLAND
503 km S 1- 0-27
NOS 8512819 03.09.90 X 1K F. v 12.09.91 Terrington,
Norfolk, ENGLAND
710 km SW 1- 0- 9
NOS 8512871 04.09.90 X 1K F. v 21.02.91 Flaaauwers Inlaag,
Zeeland, NEDERLAND
734 km SSW 0- 5-17
NOS 8525304 09.10.91 X 1K F. v 21.03.92 Terrington Bund,
Norfolk, ENGLAND
708 km SW 0- 5-12

Kvartbekkasin, *Lymnocyptes minimus*

NOO EA09112 09.10.90 X 2K+ F. + 03.11.90 Faddersbøl,
Jylland, DANMARK
173 km SE 0- 0-25

Perleugle, *Aegolius funereus*

NOS 5109414 12.10.90 X 1K F. v 01.10.92 Oestra Norrskaer,
Vaasa, FINNLAND
955 km NE 1-11-19
v 02.10.92 Oestra Norrskaer,
Vaasa, FINNLAND
955 km NE 1-11-20

Låvesvale, *Hirundo rustica*

NOS H333921 15.07.91 X 1K F. v 26.07.91 Helligsø,
Jylland, DANMARK
189 km SE 0- 0-11

Trepiplerke, *Anthus trivialis*

NOS E22487 29.08.91 X 2K+ F. v 02.09.92 Klagshamn,
Malmöhus, SVERIGE
480 km SE 1- 0- 3

Gjerdsmett, *Troglodytes troglodytes*

NOS H401755 09.10.91 X 1K S. v 13.10.91 Bore,
Klepp, Rogaland
98 km NW 0- 0- 4

Jernspurv, *Prunella modularis*

NOS E324265 07.09.91 X 1K S. v 18.09.92 Lockarp,
Malmöhus, SVERIGE
483 km ESE 1- 0-11

NOS E340329 18.09.91 X 1K S. x 21.05.92 Torpa,
Nordre Land, Oppland
371 km NNE 0- 8- 3
NOS E340374 18.09.91 X 1K S. v 05.10.91 Herve,
Luik, BELGIA
832 km S 0- 0-17
NOS E340493 27.09.91 X 1K S. v 20.10.91 Icklesham,
Sussex, England
885 km SSW 0- 0-23
NOS E342127 27.09.91 X 1K S. x 18.11.91 W Sole Gas
Platform, Nordsjøen
594 km SW 0- 1-21

Rødstrupe, *Erithacus rubecula*

NOS E22038 18.09.91 X 1K F. v 09.05.92 Helgoland,
Helgoland, TYSKLAND
443 km S 0- 7-21
NOS E291706 23.07.91 X 1K S. v 06.10.91 Hamme,
Oost-Vlaanderen, BELGIA
794 km SSW 0- 2-13

Rødvingetrost, *Turdus iliacus*

NOS 8278581 13.10.90 X 1K F. + 16.11.91 Boisset
Hérault, FRANKRIKE
1656 km S 1- 1- 3
NOO EA09357 18.10.91 X 1K S. + 17.11.91 Houppeville,
Seine-Maritime, FRANKRIKE
1020 km SSW 0- 0-30

Sivsanger, *Acrocephalus schoenobaenus*

NOS 9788812 27.07.91 M 2K+ F. V 23.07.92 Årstad,
Sokndal, Rogaland
31 km NNW 0-11-26
NOS 9897140 18.08.88 X 1K S. v 23.08.90 Hamme,
Oost-Vlaanderen, BELGIA
796 km SSW 2- 0- 5
NOS E57548 11.08.88 X 1K S. v 11.08.90 Sele,
Klepp, Rogaland
99 km NW 2- 0- 0
NOS E57595 12.08.88 X 1K S. v 19.08.89 Zingem,
Oost-Vlaanderen, BELGIA
823 km SSW 1- 0- 7
NOS E118034 08.09.88 X 1K S. v 14.09.88 Kroghave,
Maribo, DANMARK
510 km SE 0- 0- 6
NOS E127416 13.08.89 X 1K S. v 12.08.92 Beclers,
Henegouwen, BELGIA
856 km SSW 2-11-29
NOS E266299 27.08.90 X 1K F. v 23.08.92 Beerse,
Antwerpen, BELGIA
762 km S 1-11-26
NOS E267734 26.08.90 X 1K S. v 03.08.91 Tienen,
Brabant, BELGIA
819 km S 0-11- 7
NOS E270713 04.08.91 X 1K S. v 22.08.91 Mechelen,
Antwerpen, BELGIA
798 km S 0- 0-18

NOS E270740	05.08.91	X 1K	S.	x 16.08.91 Stuer, Jylland, DANMARK 216 km SE 0- 0-11
NOS E270758	07.08.91	X 1K	S.	v 22.08.91 St-Vigor-D'ymon- ville, S-Maritime, FRANKRIKE 1039 km SSW 0- 0-15
NOS E270777	07.08.91	X 1K	S.	v 22.08.91 Berlare, Oost-Vlaanderen, BELGIA 803 km SSW 0- 0-15
NOS E270820	09.08.91	X 1K	S.	v 25.08.91 Zingem, Oost-Vlaanderen, BELGIA 823 km SSW 0- 0-16
NOS E270852	13.08.91	X 1K	S.	v 01.09.91 Zingem, Oost-Vlaanderen, BELGIA 823 km SSW 0- 0-19
NOS E291201	11.05.91	X 2K+	F.	v 24.07.91 Sele, Klepp, Rogaland 97 km NW 0- 2-13
NOS E291259	24.07.91	X 1K	S.	v 15.08.91 Genk, Limburg, BELGIA 796 km S 0- 0-22
NOS E291834	19.07.91	X 1K	S.	v 09.08.92 Oudalle, Seine-Maritime, FRANKRIKE 1041 km SSW 1- 0-20
NOS E291842	20.07.91	X 1K	S.	v 22.08.91 Berlare, Oost-Vlaanderen, BELGIA 803 km SSW 0- 1- 2
NOS E291898	25.07.91	X 1K	S.	v 26.08.91 Aw Duiden Zaad- voort, N-Holland, NEDERLAND 653 km SSW 0- 1- 1
NOS E292947	07.08.91	X 1K	F.	v 31.08.91 Elburg, Gelderland, NEDERLAND 630 km S 0- 0-24
NOS E292961	08.08.91	X 1K	F.	v 27.08.91 St-Vigor-D'ymon- ville, S-Maritime, FRANKRIKE 1038 km SSW 0- 0-19
NOS E292979	09.08.91	X 1K	F.	v 23.08.91 Brinkendal, Halland, SVERIGE 381 km ESE 0- 0-14
NOS E292984	10.08.91	X 1K	F.	v 04.09.91 St-Seurin-Dûzet, Charente-Maritime, FRANKRIKE 1488 km SSW 0- 0-25
NOS E320804	26.07.91	M 2K+	S.	v 10.08.91 Wortel, Antwerpen, BELGIA 754 km S 0- 0-15
NOS E320885	02.08.91	X 1K	S.	v 22.08.91 Grembergen Oost-Vlaanderen, BELGIA 800 km SSW 0- 0-20
NOS E320891	03.08.91	X 1K	S.	v 28.08.91 Lebbeke, Oost-Vlaanderen, BELGIA 805 km SSW 0- 0-25
NOS E324417	03.09.91	X 1K	S.	v 14.10.91 Reze, Loire-Atlantique, FRANKRIKE 1329 km SSW 0- 1-11

Rørsanger, *Acrocephalus scirpaceus*

NOS E79811	21.08.88	X 1K	S.	v 01.09.88	Balen, Antwerpen, BELGIA 777 km S 0- 0-11
NOS E267350	15.08.90	X 1K	S.	v 30.08.92	Willebroek, Antwerpen, BELGIA 795 km S 2- 0-15
NOS E269913	02.08.91	F 2K+	F.	v 13.08.91	Floriffoux, Namen, BELGIA 858 km S 0- 0-11
NOS E292742	15.08.91	X 1K	S.	v 24.08.91	Berlare, Oost-Vlaanderen, BELGIA 803 km SSW 0- 0- 9
NOS E320999	26.08.91	X 1K	S.	v 15.06.92	Christiansø, Bornholm, DANMARK 608 km ESE 0- 9-19
NOS E324065	29.08.91	X 1K	S.	v 29.07.92	Kyrkbyttjaern, Gävleborg, SVERIGE 658 km NE 0-11- 0
NOS E324147	09.09.91	X 1K	S.	v 15.09.91	Vestre Skogsfjord Mandal, V-Agder 47 km E 0- 0- 6

Myrsanger, *Acrocephalus palustris*

NOS E270652	17.08.91	X 1K	S.	v 24.08.91	Jåbekk, Mandal, V-Agder 53 km E 0- 0- 7
-------------	----------	------	----	------------	---

Tornsanger, *Sylvia communis*

NOS E292439	22.07.91	X 1K	F.	+ 12.08.91	Hisøy, Hisøy, A-Agder 133 km ENE 0- 0-21
NOS E320725	28.08.91	X 1K	S.	v 11.09.91	Zwin, West-Vlaanderen, BELGIA 777 km SSW 0- 0-14

Munk, *Sylvia atricapilla*

NOS 9897179	23.08.88	M 1K	S.	v 11.05.92	Fair Isle, Fair Isle, SCOTLAND 498 km WNW 3- 8-18
				v 13.05.92	Fair Isle, Fair Isle, SCOTLAND 498 km WNW 3- 8-20

Hagesanger, *Sylvia borin*

NOS E266771	17.08.91	X 1K	F.	v 24.08.91	Jåbekk, Mandal, V-Agder 56 km E 0- 0- 7
-------------	----------	------	----	------------	---

Gransanger, *Phylloscopus collybita*

NOS A85664	29.09.91	X 1K	F.	v 10.10.91	Berismenil, Luxemburg, BELGIA 882 km S 0- 0-11
------------	----------	------	----	------------	--

Løvsanger, *Phylloscopus trochilus*

NOS 9936260	28.07.91	F 2K+	S.	v 24.08.91	Drontermeer Z.O. Gelderland, NEDERLAND 628 km S 0- 0-27
-------------	----------	-------	----	------------	---

NOS H270257 12.05.90 X 2K+ F. v 29.08.92 Hammaröe FS,
Värmland, SVERIGE
420 km ENE 2- 3-17
v 13.08.90 Jåbekk,
Mandal, V-Agder
56 km E 0- 0-10
NOS H314606 10.08.90 X 1K F. v 20.08.90 Helgoland,
Helgoland, TYSKLAND
443 km S 0- 0-10
NOS H433216 17.08.92 M 1K S. v 28.08.92 Mønstermyr,
Flekkefjord, V-Agder
0- 0-11

Fuglekonge, *Regulus regulus*

NOS A59988 11.09.90 M 1K F. v 13.04.92 Lillehammer,
Lillehammer, Oppland
399 km NNE 1- 7- 2

Blåmeis, *Parus caeruleus*

NOS E320300 19.09.91 X 1K S. v 28.09.91 Harestadmyra,
Randaberg, Rogaland
117 km NNW 0- 0- 9
NOS E322456 19.09.91 M 1K F. v 14.10.91 Eigerøy Fyr,
Eigersund, Rogaland
55 km NW 0- 0-25
NOS E322600 26.09.91 X 1K F. v 12.01.92 Lomeland,
Eigersund, Rogaland
45 km NNW 0- 3-16
NOS E322805 26.09.91 X 1K F. v 29.09.91 Harestadmyra,
Randaberg, Rogaland
115 km NNW 0- 0- 3
NOS E340504 19.09.91 X 1K S. v 09.10.91 Blikshavn,
Karmøy, Rogaland
144 km NNW 0- 0-20
NOS E344302 21.10.91 X 1K F. v 02.10.92 Mønstermyr,
Flekkefjord, V-Agder
0-11-19
NOS E391454 01.10.92 X 1K F. v 09.10.92 Mønstermyr,
Flekkefjord, V-agder
0- 0- 8

Kjøttmeis, *Parus major*

NOS E216004 11.07.91 X 1K S. v 10.11.91 Lista Flystasjon,
Farsund, V-Agder
0 km - 0- 3-29
NOS E216341 26.09.91 F 1K F. v 09.10.91 Bore,
Klepp, Rogaland
96 km NW 0- 0-13
NOS E216448 29.09.91 F 1K F. v 25.10.91 Kvassås,
Sokendal, Rogaland
32 km NNW 0- 0-26
NOS E216479 06.10.91 F 1K F. v 03.11.91 Vestfossen,
Øvre Eiker, Buskerud
263 km NE 0- 0-28

Svartmeis, *Parus ater*

NOS H104441	15.09.91	X 1K	F.	v 28.12.91	Kvernvik, Stavanger, Rogaland 111 km NNW 0- 3-13
NOS H104875	29.09.91	X 1K	F.	v 15.10.91	Bongstø, Mandal, V-Agder 48 km E 0- 0-16
NOS H104878	29.09.91	X 1K	F.	v 05.10.91	Bongstø, Mandal, V-Agder 48 km E 0- 0- 6

Trekryper, *Cherthia familiaris*

NOS A84443	11.10.91	X 1K	S.	x 22.10.91	Moi, Lund, Rogaland 39 km N 0- 0-11
NOS A85675	09.10.91	X 1K+	F.	v 22.10.91	Blikshavn, Karmøy, Rogaland 142 km NNW 0- 0-13

Bokfink, *Frigilla coelebs*

NOS 9788768	31.07.91	F 1K	F.	x 07.02.92	Castanheira De Pera, Beira Litoral, PORTUGAL 2271 km SW 0- 6- 7
NOS E236387	28.07.90	F 1K	F.	v 01.12.91	Thornly Wood, Thyne & Wear, ENGLAND 617 km WSW 1- 4- 3
NOS E322776	30.04.92	M 2K	F.	v 19.07.92	Mønstermyr, Flekkefjord, V-Agder 0- 2-19

Bjørkefink, *Fringilla montifringilla*

NOS E270626	08.08.91	F 1K	S.	v 05.05.92	Bekkesveveien, Hamar, Hedemark 390 km NE 0- 8-27
-------------	----------	------	----	------------	--

Grønnefink, *Carduelis chloris*

NOS 8511779	30.09.90	F 2K+	F.	v 16.12.90	Koudepolder, Hoek, Zeeland, NEDERLAND 775 km SSW 0- 2-16
NOS 8511844	11.11.90	F 2K+	F.	v 13.11.90	Jåbekk, Mandal, V-Agder 56 km E 0- 0- 2
NOS 8511857	23.07.91	M 2K+	F.	v 31.10.92	Kvassås, Sokndal, Rogaland 32 km NNW 1- 3- 7
NOS 8525418	06.11.91	F 1K	F.	v 08.04.92	Frøyland, Sokndal, Rogaland 32 km NNW 0- 5- 2
NOS 8525520	27.12.91	M 1K	F.	v 16.02.92	Austad, Flekkefjord, V-Agder 0- 1-19
NOS 8525534	27.12.91	F 2K+	F.	v 01.02.92	Åna-Sira, Flekkefjord, V-Agder 24 km NNW 0- 1- 4

Tornirisk, *Carduelis cannabina*

NOS E22208 13.08.91 X 1K F. v 16.10.91 Westduinen Den
Haag, Zuid-Holland, NEDERLAND
689 km SSW 0- 2- 3
NOS E269744 05.07.91 X 1K F. v 08.10.91 Out Skerries,
Shetland, SCOTLAND
490 km NW 0- 3- 3

Grønnsisik, *Carduelis spinus*

NOS H401968 10.10.91 M 1K S. v 17.05.92 Buflodgrenda,
Trysil, Hedemark
481 km NE 0- 7- 7
v 13.07.92 Buflodgrenda,
Trysil, Hedemark
481 km NE 0- 9- 3

Dompap, *Pyrhula pyrrhula*

NOO DB84794 20.10.90 F 1K F. v 19.01.91 Åna-Sira,
Flekkefjord, V-Agder
24 km NNW 0- 2-29

Grankorsnebb, *Loxia curvirostra*

NOS 8268753 10.06.90 M 2K F. v 16.09.90 Kroonspolders
West, Vlieland, NEDERLAND
549 km S 0- 3- 6

Gulspurv, *Emberiza citrinella*

NOS 8465477 06.10.91 M 1K F. x 05.03.92 Guldbæk,
Jylland, DANMARK
232 km ESE 0- 4-29

Sivspurv, *Emberiza schoeniclus*

NOS E79854 23.08.88 M 1K S. x 27.09.91 Terschelling,
Terschelling, NEDERLAND
527 km S 3- 1- 4
NOS E270253 11.09.90 M 1K S. v 12.10.91 Saltfleet,
Lincolnshire, ENGLAND
657 km SW 1- 1- 1
NOS E342051 06.10.91 M 1K S. v 27.10.91 Houghton Regis,
Bedford, ENGLAND
825 km SW 0- 0-21

KONTROLLER

Merkedata er skrevet med uthevet skrift, mens funndata er skrevet med vanlig skrift.

Havsvale, *Hydrobates pelagicus*

NOS E144853 06.08.91 X 2K+ Flø, Ulstein, Møre og Romsdal
v 15.08.91 X 2K+ F. 481 km S 0- 0- 9
GBT 2401222 20.07.91 X 1K+ Fair Isle, SCOTLAND
v 22.07.92 X 2K+ F. 497 km 1- 0- 2

Myrsnipe, *Calidris alpina*

NOS 8501203 24.08.90 X 1K Male, Fræna, Møre og Romsdal
v 12.09.90 X 1K F. 542 km S 0- 0-19

NOS 8502216 02.09.90 X 1K Male, Fræna, Møre og Romsdal
 v 23.09.90 X 1K F. 542 km S 0- 0-21

Perleugle, *Aegolius funereus*

SFH CH40039 06.09.92 F 1K Kokkola, Karleby, Vaasa, FINLAND
 v 16.10.92 X 1K F. 1099 km WSW 0- 1- 9

Jernspurv, *Prunella modularis*

NOS E307899 07.09.91 X 1K Bore, Klepp, Rogaland
 v 18.09.91 X 1K S. 98 km SE 0- 0-11

Steinskvett, *Oenanthe oenanthe*

NOS 8497099 15.06.92 X Pull Myrstøl, Sokndal, Rogaland
 v 13.08.92 X 1k F. 38 km S 0- 1-28

Svarttrost, *Turdus merula*

GBT RB15843 21.10.90 F 1K+ Low Hauxley, Northumber., ENGLAND
 v 29.11.92 F 3K+ F. 583 km 2- 1- 8
GBT RE67187 17.12.91 F 1K Dunwich, Suffolk, ENGLAND
 v 13.04.92 F 2K+ F. 721 km 0- 3-26
GBT RJ55321 19.01.92 F 1K+ Cringleford, Norwich, ENGLAND
 v 05.12.92 F 2K+ F. 699 km 0-10-16
 v 09.12.92 F 2K+ F. 699 km 0-10-20

Sivsanger, *Acrocephalus schoenobaenus*

NOS E306544 24.08.91 X 1K Sele, Klepp, Rogaland
 v 20.09.91 X 1K S. 99 km SE 0- 0-27
NOS E306613 31.08.91 X 1K Sele, Klepp, Rogaland
 v 26.07.92 F 2K+ S. 99 km SE 0-10-26
 v 06.08.92 F 2K+ S. 99 km SE 0-11- 6
NOS E306747 01.09.91 X 1K Sele, Klepp, Rogaland
 v 21.05.92 X 2K+ F. 97 km SE 0- 8-20
NOS E335450 26.07.92 X 1K+ Apeland, Bjerkreim, Rogaland
 v 30.08.92 F 2K+ S. 62 km SSE 0- 1- 4
NOS E335837 07.08.92 X 1K Hegrestad, Eigersund, Rogaland
 v 30.08.92 X 1K S. 60 km SE 0- 0-23
SVS AZ83152 14.08.91 X 1K Foteviken, Skåne, SVERIGE
 v 14.05.92 X 2K+ F. 490 km NW 0- 9- 0
BLB 3364809 10.08.89 X 1K+ Zwin, West-Vlaanderen, BELGIA
 v 15.07.90 M 1K+ S. 777 km NNW 0-11- 5
BLB 4069041 30.07.91 X 1K+ Calbecq, Brabant, BELGIA
 v 12.05.92 X 2K+ F. 825 KM N 0- 9-12

Rørsanger, *Acrocephalus scirpaceus*

NOS E113295 13.08.91 X 1K Jåbekk, Mandal, V-Agder
 v 01.09.91 X 1K S. 53 km W 0- 0-19
NOS E252030 09.07.90 X 1K Jåbekk, Mandal, V-Agder
 v 21.08.92 X 2K+ F. 56 km W 2- 1-12
NOO CB93889 11.08.92 X 1K Kurefjorden, Rygge, Østfold
 v 13.09.92 X 1K S. 275 km WSW 0- 1- 2
 v 14.09.92 X 1K S. 275 km WSW 0- 1- 3
SVS BA80314 25.07.92 X 1K Lisjöviken, Västmanland, SVERIGE
 v 24.08.92 X 1K S. 571 km WSW 0- 1- 0
SVS BB08309 29.07.92 X 1K Kungälv, Bohuslän, SVERIGE
 v 18.08.92 X 1K S. 320 km W 0- 0-20
SVS BB46788 24.07.92 X 1K Asköviken, Västmanland, SVERIGE
 v 18.08.92 X 1K S. 589 km W 0- 0-25

SVS BC29990 06.08.92 X 1K Limsjön, Dalarna, SVERIGE
 v 04.09.92 X 1K S. 558 km WSW 0- 0-29
 SVS BC65417 02.09.92 X 1K Stegsholm, Södermanland, SVERIGE
 v 08.09.92 X 1K S. 684 km W 0- 0- 6
 SFH X106729 31.07.92 X 1K Espoo, Esbo, Uusimaa, FINLAND
 v 04.09.92 X 1K S. 1063 km W 0- 1- 4

Møller, *Sylvia curruca*

NOS E335817 02.08.92 X 1K+ Hegrestad, Eigersund, Rogaland
 v 10.08.92 X 1K+ S. 58 km SE 0- 0- 8

Tornsanger, *Sylvia communis*

NOS E348914 25.06.92 X Pull Harestadmyra, Randaberg, Rogaland
 v 17.08.92 X 1K S. 117 km SSE 0- 1-22

Blåmeis, *Parus caeruleus*

NOS E77505 04.06.91 X Pull Myrvang, Mandal, V-Agder
 v 07.10.91 F 1K F. 48 km W 0- 4- 3
 NOS E223419 02.09.90 X 1K Jåbekk, Mandal, V-Agder
 v 14.10.90 X 1K F. 56 km W 0- 1-12
 NOS E251781 02.10.90 X 1K Jomfruland, Kragerø, Telemark
 v 29.09.91 F 2K+ S. 193 km WSW 0-11-27
 NOS E254332 05.06.91 X Pull Rona, Mandal, V-Agder
 v 20.09.91 X 1K S. 47 km W 0- 3-15
 NOS E254388 06.06.91 X Pull Rona, Mandal, V-Agder
 v 11.10.91 M 1K F. 50 km W 0- 4- 5
 NOS E254391 06.06.91 X Pull Rona, Mandal, V-Agder
 v 25.10.91 M 1K F. 50 km W 0- 4-19
 NOS E254767 08.06.91 X Pull Ronekilen, Mandal, V-Agder
 v 19.09.91 X 1K S. 45 km W 0- 3-11
 NOS E257805 14.06.91 X Pull Haddeland, Mandal, V-Agder
 v 21.09.91 X 1K S. 43 km W 0- 3- 7
 NOS E259618 09.06.91 X Pull Hille, Mandal, V-Agder
 v 06.10.91 X 1K S. 44 km WNW 0- 3-27
 NOS E260001 08.08.91 X 1K Ronekilen, Mandal, V-Agder
 v 21.09.91 X 1K S. 45 km W 0- 1-13
 NOS E260986 23.10.91 X 1K Hogganvik, Mandal, V-Agder
 v 27.10.91 M 1K F. 50 km W 0- 0- 4

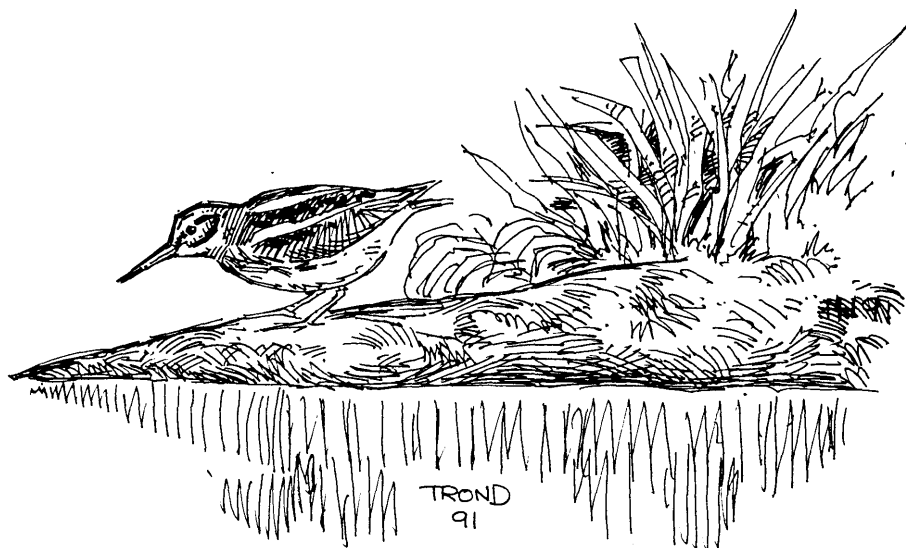
Svartmeis, *Parus ater*

NOS H391022 20.10.91 X 1K Bongstø, Mandal, V-Agder
 v 15.11.91 X 1K F. 48 km W 0- 0-26
 NOS H391043 20.10.91 X 1K Bongstø, Mandal, V-Agder
 v 25.10.91 X 1K F. 48 km W 0- 0- 5
 NOS H391054 24.10.91 X 1K Bongstø, Mandal, V-Agder
 v 16.11.91 X 1K F. 48 km W 0- 0-23

Grønnfink, *Carduelis chloris*

NOS 8503857 19.10.91 M 1K+ Åna-Sira, Flekkefjord, V-Agder
 v 11.05.92 M F. 24 km SSE 0- 6-22
 NOS 8503920 30.11.91 M 1K+ Åna-Sira, Flekkefjord, V-Agder
 v 27.12.91 M F. 24 km SSE 0- 0-27
 v 23.01.92 M F. 24 km SSE 0- 1-23
 v 15.02.92 M F. 24 km SSE 0- 2-15
 v 31.03.92 M 2K+ F. 24 km SSE 0- 4- 0
 v 20.09.92 M F. 24 km SSE 0- 9-20
 NOS 8522916 22.07.91 M 1K Grimstadvannet, Hareid, M og R
 v 27.12.91 M 1K F. 475 km S 0- 5- 5

NOS 8530033	14.04.91	F 2K	Bongstø, Mandal, V-Agder
v	28.08.91	F 2K+	S. 45 km W 0- 4-14
NOS 8530368	09.11.91	F 1K	Bongstø, Mandal, V-Agder
v	29.02.92	F 2K	F. 48 km W 0- 3-20
NOS 8530640	07.11.91	F 1K+	Vestnes, Mandal, V-Agder
v	15.12.91	F	F. 52 km W 0- 1- 8
NOS 8531324	24.10.91	F 1K	Skjebstad, Mandal, V-Agder
v	27.12.91	F 1K	F. 51 km W 0- 2- 3
DKC 9998774	06.04.92	F 2K	Husby sø, Jylland, DANMARK
v	09.04.92	F 2K	F. 0- 0- 3
DKC 9B16635	09.12.91	F 1K	Hundborg, Thy, Jylland, DANMARK
v	08.04.92	F 2K	F. 0- 4-29
DKC 9P12960	09.04.92	M 2K	Moseby, Pandrup, Jylland, DANMARK
v	07.05.92	M 2K	F. 0- 0-28

*Et gjenfunn av kvartbekkasin, fra Danmark, ble innmeldt i 1992.
(Tegn: Trond Haugskott)*

Overvåkningsarbeidet ved LOS

En av hovedmålsetningene for Lista O.S. var alt fra starten å drive et systematisk registreringsarbeid etter standardisert mønster.

De to første årene har nærmest vært å betrakte som prøveår. Stasjonen har imidlertid hele tiden drevet virksomheten med registreringsrutiner som skulle gjøre det mulig å nyttiggjøre data fra 1990 og 1991.

Så langt er det bare ringmerkingsarbeidet ved stasjonen som har blitt skikkelig standardisert. Vi vil arbeide videre med trekk og rastetellinger, men så langt har bemanningen vært for ujevn til å få et fullgodt opplegg på alle områder.

Ringmerkingsrutiner

Fra 1992 fanger LOS på Fyret bare på faste nettplasser. Fangsten foregår på våren fra 15.3.-10.6. Enkelte nett står oppe et begrenset, men fast, tidsrom på våren. På høsten fanger vi fra 15.7.-15.11. på 5 nettplasser med tilsammen 168m nett. Alle nett skiftes ut slik at de er nye 15. juli ved sesongstart på høsten. Vi bruker 4 lommers nett av type North Ronaldsay. Fangst skal ikke forekomme i perioden 11.6.-14.7. Etter 15.11. kan det fanges, men fangsten skal selvfølgelig ikke inngå i overvåkningsmaterialet.

Nettene står oppe i fangstsesongen så sant værforholdene tillater det. Vi fanger helt fra grålysningen til det blir mørkt. På fangstplassene avspilles det sang av enkelte fuglearter. Vi spiller kun bestemte arter til bestemte tider av året, etter et fast årlig mønster (art og tidsperiode):

Tornsanger 15.07.-20.08.
Løvsanger 15.07.-10.09.
Trepiplerke 01.08.-20.09.
Heipiplerke 20.08.-01.11.

Gulspurv 20.09.-15.11.

Svartmeis 10.09.-15.11.

Dette er arter der vi har påvist gode resultater ved lydavspilling i 1990 og -91.

Nettplassene dekker så mange biotoptyper som mulig, for å gi variert fangst. De nettplassene som brukes fordeles på biototypene:

- a) *Åpen tørr beitemark med lave (< 1m høye) hagtorn og nypebusker. (FO).*
- b) *Kantvegetasjon av løvkratt mot åpen tørr beitemark. (Nr.4).*
- c) *Fyrhage med løvkratt, hovedsaklig bærbusker, pil og granhekk. (Nr.5).*
- d) *Granplantefelt med innslag av hagtorn. (Nr.6-11).*
- e) *Takrørbevokst kanal i kant med fuktig sauebeite. (Be).*

Slik nettene er satt opp vil vi få en langtidseffekt på grunn av tilgroing i granplantefeltet. Vegetasjonen rundt nettene i fyrhagen beskjæres til samme høyde hvert år. På de andre tre nettplassene er vegetasjonen nærmest stabil på grunn av vindeksponering og beiting. Vi noterer fangstnett på alle våre merkede fugler i merkeprotokollen, slik at vi i størst mulig grad kan avdekke hvilke forandringer som skyldes forandringer i vegetasjonen. Likeså vil vi sikre materialet dersom vi må flytte enkelte nett før eller siden.

Et konsekvent standardisert fangstopplegg vil gi oss muligheter framover til å følge de forskjellige småfuglartene fra år til år, både når det gjelder bestandsvariasjoner og trekkperioder. Samtidig vil vi kunne sammenligne utviklingen mellom arter eller artsgrupper over tid. I første omgang har vi valgt å se på forholdene mellom

arter med samme overvintringsområde i perioden 1990-92.

Det er viktig å understreke at materialet i utgangspunktet kun beskriver hva som er fanget i våre faste nett på Fyret. For å påvise sikre forandringer i fuglefaunaen må undersøkelsene drives over mange år. Gjøres det, kan man fortsatt bare vite at eventuelle forandringer er av lokal art. Hvis man har flere fuglestasjoner som påviser det samme, vil vi raskere kunne påvise sikre forandringer, som omfatter vide geografiske områder. For vår del er det klart at jo mindre forskjell det er i driftsrutiner fra år til år og dag til dag, jo lettere blir det å påvise at de observerte forandringer skyldes forandringer i fuglefaunaen, og ikke utenforliggende årsaker.

Resultater 1992, 1991 og 1990.

I første omgang har vi kikket litt på bestandsvariasjonen på høsten. Vårtallene ved LOS er lave og trolig langt mer væravhengige enn høsttallene, og de er derfor mindre interessante. Vi har valgt oss ut 5 hovedgrupper fuglearter etter hvor de erfaringsvis har sitt overvintringsområde. I presentasjonen har vi i hovedsak plukket ut de artene som vi fanger mest av i overvåkningsrunden. Kun nymerkinger forekommer i materialet. Fugler som er fanget utenfor det ordinære fangstopplegget er holdt utenfor i materialet. Dette utgjorde 10-20 % av fuglene i 1991 og 1990, og kan ha ført til litt lavere tall for noen arter i den faste runden, da endel fugler som ble merket utenfor den faste runden sannsynligvis ville ha gått i de faste nettene i stedet. (Hvis de andre nettene ikke hadde vært der). En kvalifisert gjetning basert på korttidskontroller tilsier imidlertid at denne effekten er temmelig begrenset, og vil få liten betydning over tid.

Da ikke alle nett i den faste runden stod oppe i 1990, er fangsttallene ekstrapolert (justert) noe for 1990 i forhold til 1991. Dette er basert på en direkte sammenligning mellom de nettene som var felles for de to årene som tross alt utgjorde hoveddelen. Tallene for 1990 kan derfor i tabellen være høyere enn de virkelige fangsttall.

I materialet har vi valgt ut arter der vi mener antallet merkede fugl avspeiler det virkelige antallet fugl i Fyrområdet. I hovedsak vil de insektetende artene, spesielt sangere og småtroster (buskskvett, steinskvett, rødstrupe etc.) være de mest representative, mens frøetere og større troster gjerne forekommer flokkvis. For disse artene vil en flokk som blir fanget påvirker materialet i relativt stor grad.

For mange av artene er overvintringsområdet for de populasjonene vi fanger på relativt dårlig kjent. Vi tror f.eks. at våre heipiplerker og rødstruper er regulære trekkfugler som overvintrer i Middelhavsområdet og Nord-Afrika, selv om disse artene også overvintrer på Lista. De samme forholdene er aktuelle for munk, gransanger, gjerdesmett og flere andre. Andre arter overvintrer i forskjellige områder fra år til år. Bjørkefink og gråtrost er gode eksempler på dette. Vår inndeling må derfor tas med forbehold.

Resultater

Det finnes en del helt klare trekk i materialet. For det første var sesongen 1991 mer eller mindre dårlig for de aller fleste artene. Det var faktisk bare kjøttmeis av de 38 artene der alle 3 årene er medregnet som hadde 1991 som den klart beste sesongen. 1992 var et klart bedre år enn 1991 med økning fra 1991 for 29 av 42 arter. Allikevel var det bare blåmeis, stær og trekryper som hadde 1992 som det desidert beste året. Det sier

dermed seg selv at 1990 var det beste året i perioden for hoveddelen av artene.

I tabellen har vi beregnet den relative endring (df) fra år til år etter formelen på denne side, der A er antallet merkede individer det gjeldende år. Fordelen med denne utregningen er at man kan direkte, tallmessig, sammenligne endringene fra år til år. Problemet med vanlig prosentregning er at en art maksimalt kan gå tilbake < 100 % . En økning derimot kan imidlertid være på mange tusen prosent. Addisjon, subtraksjon eller gjennomsnitt av slike verdier blir fullstendig meningsløst.

$$df = \frac{2(A_{1992} - A_{1991})}{A_{1992} + A_{1991}}$$

Vi har tillatt oss å beregne gjennomsnittet av de relative endringene for hver art i de forskjellige gruppene. Dette er statistisk noe tvilsomt. Vi tror likevel at denne verdien gir en pekepinn for endringene innenfor gruppen, men den må ikke tillegges for mye vekt.

Arter som overvintrer sør for Sahara.

Flertallet av disse artene har vist den samme tendens. En kraftig tilbakegang fra 1990 til 1991 og en framgang fra 1991 til 1992. Denne framgangen var betydelig for de fleste artene, men ikke så betydelig at de var tilbake på 1990 nivået. Artene trepiplerke, gråfluesnapper og tornsanger hadde en moderat tilbakegang fra 1990 til 1991. Til gjengjeld økte de heller ikke mye fra 91 til 92. Pussig nok har disse artene til felles (ikke trepiplerke ?) at det tidligere er påvist tilbakegang hos disse i forbindelse med tørke i Sahel-beltet i utkanten av Sahara.

Arter som overvintrer i Nord- eller Øst-Afrika

Dette er en litt diffus gruppe av insektetende trekkfugler som trekker langt sør, men der det er noe usikkert hvor fuglene i vårt materiale drar hen. I tillegg er det mye som tyder på at en stor andel munk og gransangere som fanges på Lista Fyr er av sørlig eller østlig opprinnelse. Forekomsten vil da gjerne ha sammenheng med spesielle vindretninger. I denne gruppen er nedgangen fra 1990 til 1991 moderat og oppgangen fra 1991 til 1992 nokså liten. Den lille nedgangen fra 1990 til 1992 faktisk er nærmest identisk med foregående gruppe, med et gjennomsnitt for relativ endring på - 0,15. Det er verdt å merke seg at munk har den samme vekslingen som artene i gruppen over.

Arter som overvintrer i Nord-Afrika og Sørvest-Europa

Denne gruppen som bare består av 5 arter er svært vanskelig å vurdere under ett. Da heipiplerke i tillegg ikke har noen indeks for 1990. Vi kan notere oss at også rødstrupen følger nøyaktig den samme utvikling som bl.a. munk, hagesanger, steinskvett og rødstjert. Sivspurv som lever en god del av frø, har en stabil utvikling i perioden.

Arter som overvintrer i Nord- og Mellom-Europa

Gruppen viser en samlet tilbakegang som er betydelig fra 1990 til 1991. Fra 1991 til 1992 spriker materialet mye. Trolig avspeiler det den store variasjon som artene har i overvintringsområde, næringsvalg og kuldetoleranse. At noen arter fra år til år har forskjellig vandringsmønster avhengig av næringsstilgangen, gjør en slik inndeling enda mer tvilsom. Fra 1991 til 1992 er snittet for gruppen omtrent stabilt. Vi kan

Tabell 4: Relativ endring for arter fanget i den faste overvåkningsrunden ved Lista fyr 1990, 91 og 92. Resultatene er sammenlignet med tilsvarende for Falsterbo og Jomfruland 1990 og 1991.

	Lista 92/91	Lista 92/90	Lista 91/90	Falsterbo 91/90	Jomfruland 91/90
Sør for Sahara i V-Afrika.					
Gulerle	0,96	-0,10	-1,03	-0,82	
Rødstjert	0,93	0,10	-0,86	-0,59	-0,26
Buskskvett	0,49	-0,70	-1,10	-1,14	0,67
Tornsanger	0,26	-0,12	-0,37	-0,63	-0,26
Hagesanger	0,78	-0,30	-1,02	-0,94	-0,02
Løvsanger	0,12	-0,57	-0,68	-0,57	-0,64
Svarthvit fluesnapper	1,50	0,09	-1,46	-1,24	-0,55
Middelhavet og Nord- eller V-Afrika.					
Møller	-0,32	-0,47	-0,16	-0,95	0,50
Munk	0,49	-0,38	-0,83	-0,21	-0,16
Gransanger	0,36	0,36	0,00	-0,65	-0,21
Nord-Afrika og Sørvest-Europa.					
Rødstrupe	0,99	-0,09	-1,06	-0,70	-0,25
Måltrost	-0,12	-0,40	-0,29	-0,02	-0,46
Sivspurv	-0,03	-0,14	-0,12	-0,82	0,44
Nord- og Mellom- Europa.					
Gjerdesmett	0,66	-0,08	-0,73	-0,74	-0,34
Jernspurv	-0,69	-0,45	0,27	-0,51	-0,33
Fuglekonge	0,58	-0,17	-0,73	-0,92	-1,21

imidlertid merke oss at fuglekonge og gjerdesmett har vist en nærmest identisk utvikling ikke ulik f.eks. rødstrupe. Imidlertid er tilbakegangen mer beskjeden det første året, og oppgangen mer moderat det andre året.

Invasjonsarter

Også for denne gruppen var 1990 det beste året, da vi i tillegg til artene i oversikten hadde betydelige invasjoner og merketall av flaggspett og grankorsnebb. I 1991 var det moderate invasjonstendenser med kjøttmeisen som den eneste arten med et toppår. I 1992 hadde blåmeisen det beste året i perioden. Selv om hovedinvasjonen bare varte en knapp uke. Også trekryper hadde en markert topp i 1992. Av arter som ikke står i tabellen var 1992 et godt år for spettmeis og perleugle som begge hadde en markert invasjonsbevegelse og sterkt økte fangsttall.

En sammenligning med resultater fra Falsterbo i Skåne høstene 1990 og 1991

Sesongen 1991 var spesiell på mange måter. Våren var meget kald inntil siste uke av mai. På Lista var fangsttallene på våren i standardrunden dramatisk redusert i forhold til våren 1990. Denne trenden gjorde seg gjeldene også på høsten, der de fleste insektetende småfuglarter hadde fangsttall i den standardiserte runden, som gjennomgående bare var halvdelen av høsten før.

Mye tyder på at hekkesesongen ble mer eller mindre mislykket for mange arter, muligens kan værforholdene under vårtrekket også ha vært så ugunstige at mange fugler døde underveis.

Da 1991 var den første sesongen hvor vi hadde standardiserte data å sammenligne med fra året før, var det svært interessant for oss å se litt nærmere på dette materialet. I vårt materiale fant vi de

samme forandringene hos arter som overvintrer i helt forskjellige områder, og som trekker til helt forskjellig tid på året (både vår og høst). Det var derfor spennende å se om den veldig klare tendensen i våre resultater også kunne finnes igjen ved andre stasjoner som driver standardisert fangst.

Vi har derfor sammenlignet våre data fra høsten 1990 og 1991, med høsttallene fra det standardiserte programmet ved Falsterbo i Skåne (Karlsson, Ehnbohm & Walinder, 1991 og 1992). **tabell nr** Sammenligninger av de arter der det på begge lokaliteter foreligger relativt høye tall, og der fangsten ved Lista Fyr har vært lik de to årene, har klare konklusjoner.

For insektetende småfugler er de relative endringene ved de to stasjonene med få unntak **svært** like. Gode eksempler er f.eks. svarthvit fluesnapper, rødstjert, buskskvett, tornsanger, hagesanger, løvsanger, rødstrupe, måltrost gjerdesmett, fuglekonge og trekryper. For møller, gransanger og munk er ikke endringene på samme måte like. Munk og gransanger forekommer begge ved Lista Fyr under spesielle værforhold, mens møller har en østlig trekkretning.

Vi regner ikke Lista Fyr for å være spesielt representativ for disse artene.

For de frøetende artene er det heller ikke like lett å finne sammenhenger mellom de to lokalitetene. Deres flokkvisse opptreden og bevegelsesmønster gjør heller ikke at en kan forvente at fangstdataene for disse artene på samme måte gjenspeiler hvor mange fugler som raster eller trekker gjennom området.

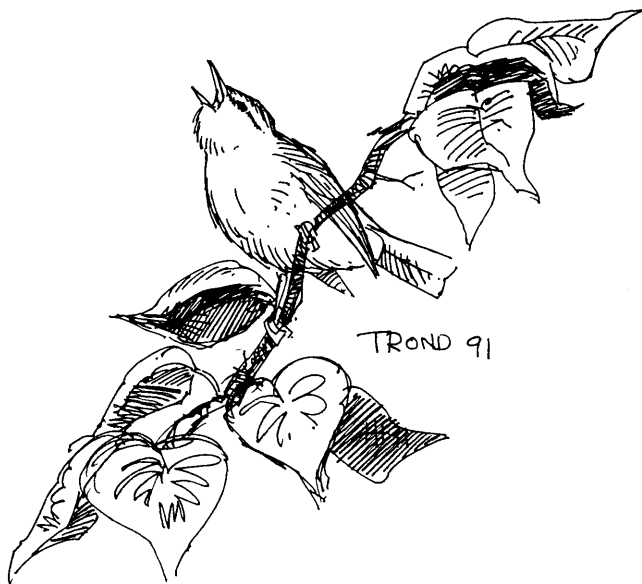
Konklusjonene i denne sammenligningen kan ikke trekkes for langt, **da et år er veldig kort tid i denne sammenhengen.** Det er allikevel svært interessant at de to stasjonene som ligger ca. 450 kilometer fra hverandre har så sammenfallende

endringer for store artsgrupper mellom to år. Spesielt når endringene må regnes som ekstreme. For Lista er Falsterbo en veldig interessant lokalitet å sammenligne seg med. Falsterbo er plassert helt sørvest i Sverige, og Lista helt sørvest i Norge. Begge stasjonene er landstasjoner.

Det er tidligere hevdet at verdien av overvåkningsarbeid ved hjelp av ringmerking på trekkfuglstasjoner er usikker. Lokale værforhold og usikkerhet om fuglenes hekkeområde har vært hovedargumentene. I så måte, er denne sammenligning et sterkt argument for at dette ikke nødvendigvis har så stor betydning. Muligens er det viktig at stasjonenes beliggenhet er optimal. En

kort sammenligning med resultatene fra Jomfrulands overvåkningsrunde (Cleve, Solvang & Sommer 1991, Cleve, Lifjeld & Solvang 1992). viser at her er det lite som stemmer med resultatene fra Lista og Falsterbo. Beliggenheten av stasjonen på Jomfruland (øystasjon) er da også svært forskjellig fra de to andre.

Vi synes det er svært spennende at materialet fra vår overvåkningsrunde allerede etter så kort tid viser tydelige tendenser, og reiser viktige spørsmål. Vi håper dette skyldes at vi har en optimal lokalitet, og har lykket med standardiseringen. Det skal i alle tilfelle bli meget spennende å følge resultatene fremover.

Acroprosjektet

Under veiledning av Naturhistoriske Riksmuseet i Stockholm, deltok LOS også i 1992 i den svenske delen av acroprosjektet. Formålet med prosjektet er å samordne ringmerkvirksomheten av kjerrangerne i Europa. Prosjektet har tre hovedmål.

- 1.) Standardisere målemetoder og materialinnsamling på de enkelte merkestasjoner.
- 2.) Øke aktiviteten slik at flest mulig grupper satser på merkingen av disse artene samtidig, noe som øker muligheten for gjenfunn, med standardiserte måledata.
- 3.) Samle inn materialet fra de forskjellige stasjonene sentralt, og bearbeide resultatene.

HOVEDKONKLUSJON 1992

Som i fjor foregikk hoveddelen av kjerrangerfangsten i Slevdalsvannet, der 90 % av rørsangerne og 78 % av sivsangerne ble fanget. Rørsangeren hadde en langt bedre høstesong i 1992 enn høsten 1991, mens vi bare merket noen flere sivsangere i år enn i fjor. Fremgangen skyldes i stor grad bedre nettplasser i Slevdalsvannet. Det er imidlertid liten tvil om at det for rørsangerens del i år var langt flere fugler i området under høsttrekket.

På mange måter var resultatene parallelle til i fjor. Vi fanger mange sivsangere som ser ut til å være av lokal opprinnelse. Nesten halvparten av alle voksne som ble fanget i år hadde vi merket i tidligere år. Andelen voksne fugler er høyere hos sivsanger enn hos rørsanger. Sivsangerne legger ikke mye fett på seg før de trekker ut av området. Dette gjelder særlig de unge. De trekker raskt vekk **uten å foreta noen form for regulær myting** før trekket. Vi har fått svært mange gjenfunn av sivsangere de siste par årene. Hoveddelen stammer fra Belgia, samt Nederland og Frankrike. Spesielt mange funn er fra siste del av august. Trekkretningen er svært interessant, da gjenfunn av svenske sivsangere stort sett er gjort rett sør for Sverige som f.eks. i Italia og Østerrike. Det store antall merkinger, gjenfunn og egenkontroller har

gitt oss et svært interessant materiale på denne arten.

Hos rørsanger var andelen voksne fugler i merkematerialet kun 3,6 % ! Vi antar at svært få av våre rørsangere er av lokal opprinnelse. De fleste rørsangerne vi fanger er svært fete, og flertallet har avsluttet kroppsmytyingen. De få ikke ferdig mytete fuglene vi merket, var i gjennomsnitt langt magrere enn de andre. Som for sivsanger har merkingen gitt gode resultater i form av gjenfunn av våre rørsangere. Også her går flest til Belgia, slik som de svenske rørsangerne også gjør. Vi kontrollerer ikke så mange av de rørsangerne vi selv merker. Derimot har vi i høst kontrollert hele 5 ungfugler med svensk ring, og en med finsk.

Gjennomføringen av prosjektet var svært vellykket, da vi maktet å fange daglig ved begge våre lokaliteter. Resultatene fra de forskjellige måleparameterne var også gode. Det ser ut til at vi i år har greidd å få en nokså lik oppfatning mellom merkerne av de forskjellige parameterene.

GJENNOMFØRING.

LOS gjennomførte fangst spesielt rettet mot kjerrangere på Gunnarsmyra ved Lista Fyr og i Slevdalsvannet. I tillegg ble noen få kjerrangere merket i den ordinære merkevirkomheten ved

Fyret. (Tørre områder med granplantefelt og fyrhage). Under våren ble det fanget sporadisk på Gunnarsmyra i perioden 12.5.- 1.6. I Slevdalsvann fanget vi ikke på våren da dette ga svært svake resultater i 1991. På høsten foregikk merkingen ved Fyret fra 15.7. - 30.10., og ved Slevdalsvann fra 8.7.-30.10. Innenfor disse periodene har nettene ved begge lokalitetene stått opp alle døgnet lyse timer, så sant værforholdene har tillatt fangst. Total nettlengde (høst) har vært 24m (80 fot) på Gunnarsmyra og ca.350m i Slevdalsvann.

Hovedforskjellen fra i fjor var at vi i Slevdalsvannet satte opp en lang nettrekke fra sivkanten, og rett ut i sivområdet. Denne rekken var ca. 220m lang. Nettene var av noe variabel kvalitet. Rekken ble påbegynt i slutten av juli, men ble forlenget utover i sesongen, da det viste seg at veldig mye av kjerrangerne hang langt ute i denne rekken. Totalt fikk vi trolig mer enn halvparten av alle kjerrangerne i denne rekken. Årets gode resultat var dermed delvis en effekt av endret fangststruktur. I 1993 vil rekken bli satt opp fra starten av.

Bladlus

En av oppgavene innenfor prosjektet var å telle antall bladlus på bladene av takrørplantene i fangstområdet. Dette ble gjennomført fra slutten av juni og ut trekkseongen. Det viste seg også i 1992 at det rett og slett ikke fantes bladlus i det hele tatt på takrørene. I løpet av høsten fant vi ikke en eneste lus ! Dette gjorde vi som kjent heller ikke i 1991. Hvilken betydning dette har for kjerrangerne er vanskelig å si. Det er tidligere år registrert endel bladlus, men dette er ikke nærmere kvantifisert. Det skal imidlertid bli spennende å følge dette i sammenheng med fett og vekt på fuglene i årene som kommer.

Resultater vår

Vårfangsten foregikk som nevnt bare på Fyret. Det ble total fanget inn 57

forskjellige voksne ind. av sivsanger, 25 av disse var merket fra før. 22 av kontrollene gjaldt egne gjenfunn, mens 3 sivsangere hadde h.h.v. fremmed norsk, belgisk og svensk ring. Det ble merket 11 rørsangere ved Fyret på våren. Mot fjorårets to individer var dette relativt bra. Ingen av rørsangerne som ble merket på våren ble funnet igjen på høsten.

SIVSANGER HØST

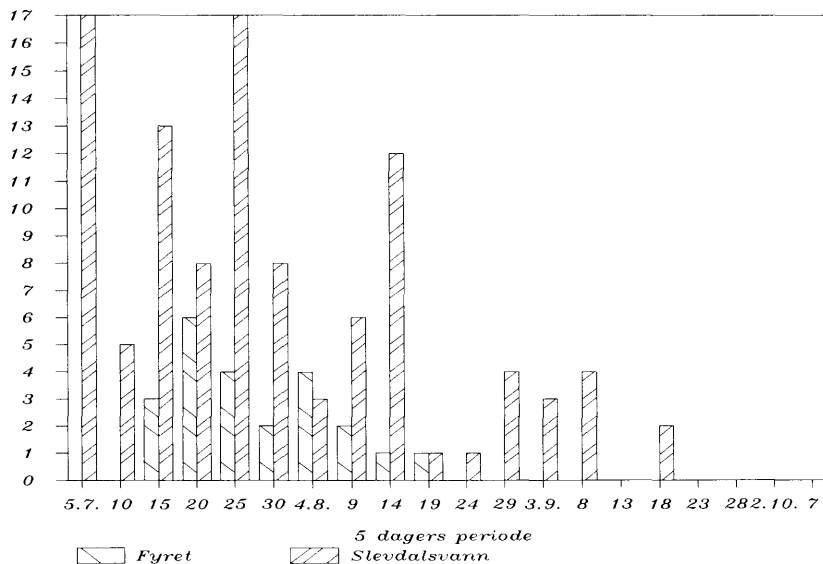
Det ble merket totalt 1367 ind. Av disse var 1239 ungfugler og 126 voksne. I tillegg ble det kontrollert 4 fremmede (norske) ungfugl og 120 voksne fugler. 8 av de voksne fuglene ble registrert også på våren. Dette gir totalt 1491 sivsangere hvor av 1243 ungfugl og 246 voksne fugler. (I tillegg 49 ind. på våren som ikke ble reg. på høsten). Andelen voksne fugler var høyere i Slevdalsvann enn på Fyret. Av gjenfunnene på høsten av voksne fugler var 2 belgiske, 1 fransk, 2 nederlandske og 3 ukjente norske, de resterende 112 var egenkontroller (1 fra 1988, 21 fra 1990, 87 fra 1991 og 3 fra våren -92.)

Alder på de gamle fuglene

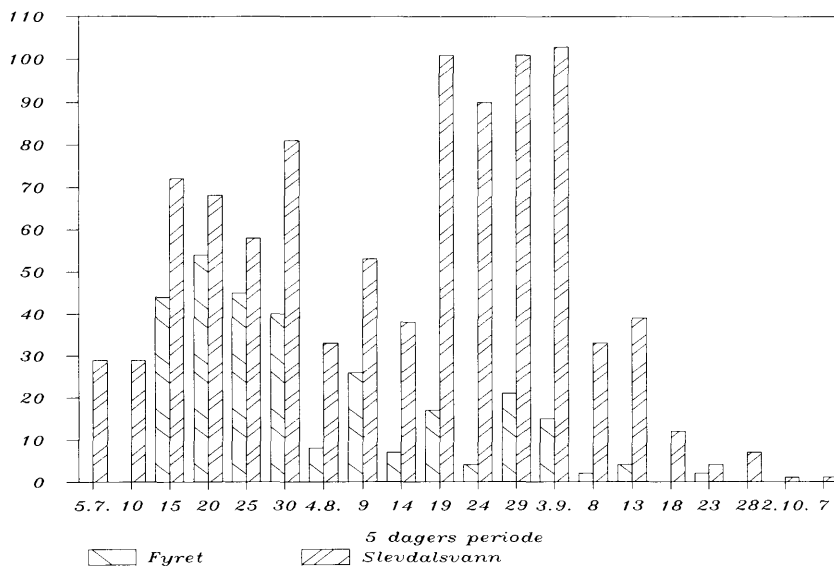
71 av de voksne egenkontrollerte fuglene var født i 1991 (2k), 16 var minst 2 år gamle (3k+), 16 var 2 år gamle (3k), mens 1 var 4 år gammel (5k).

Bestandsnivå

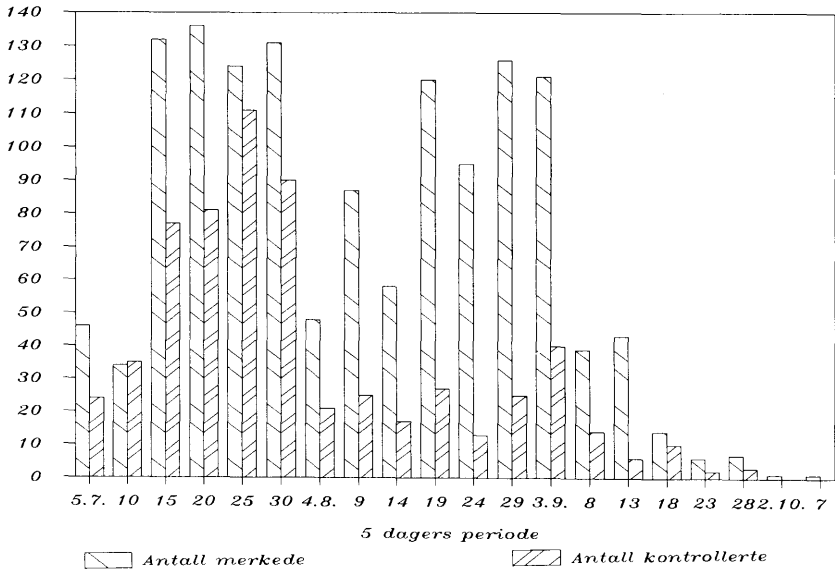
Hele 112 av 246 voksne fugler var egenkontroller. Dette er en sterk indikasjon på at en meget høy andel av fuglene vi fanger, hører til den lokale populasjon. Etter årets intensive virksomhet vil trolig denne andelen også øke neste år. Til tross for sterk innsats fanget vi bare 1491 sivsangere i år mot 1175 i fjor. Mye av økningen skyldes meget gode fangstresultater fra den nye nettrekken rett utover i sivet i Slevdalsvannet. På Fyret fanget vi på høsten faktisk 135 færre fugler enn i 1991,

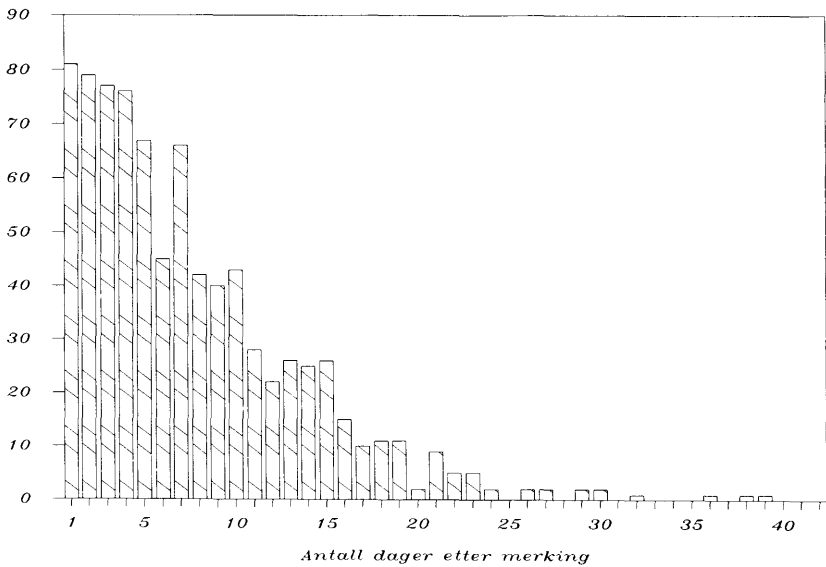
Figur 3: Ringmerkede 2K+ sivsangere 1992, fordelt på 5 dagers perioder.

Figur 4: Ringmerkede 1K sivsangere 1992, fordelt på 5 dagers perioder.

Figur 5: Antall merkede og kontrollerte sivsangere 1992.

Figur 6: Sivsangerkontroller - antall dager etter merking.

en nedgang på 26,0 % . Det var først og fremst antall ungfugler som gikk ned fra 478 til 334 (- 30,1 %) mens voksne fugler økte fra 42 til 51. Dette gir en endret ratio unge/gamle fra 11,4 i 1991 til 6,5 i 1992.

Da fangstinnnsatsen var konstant tyder dette på en tettere hekkebestand, men lavere hekkesuksess. Det første var også inntrykket fra registreringene av syngende hanner, mens det andre vanskelig kan underbygges på annen måte enn ved hjelp av fangstallene.

I Slevdalsvannet endret vi nettplassene. Vi fanget nok dermed inn kjerrsangere fra et større hekkeområde. Her var økningen for ungfugl fra 625 til 976 på 56,1 % , mens økningen i voksne var fra 125 til 199 på 59,2 % . Ratio unge/gamle var i 1991 5,0 mens den i 1992 var på 4,9. På et såpass stort materiale antyder dette at den betydelige nedgangen i antallet ungfugler som vi hadde på Fyret, ikke bekrefte i Slevdalsvannet.

Vingelengde

Den gjennomsnittlige vingelengde for de merkede sivsangerne var hhv 65,95 (61-73) mm for ungfugl og 66,14 (62-70)mm for voksne. Gjennomsnittlig vingelengde varierte noe gjennom sesongen. I motsetning til i fjor var det en tydelig økning i gj.snittlig vingelengde hos ungfugl sent på høsten (etter 24 aug.). Snittet lå da mellom 66,9 og 67,4 mm. Til sammenligning var vingelengdene for 82 sivsanger som var kontrollert etter > 13 dager (burde da ha ferdig utviklede vinger) tidligere på sesongen bare ca. 65,7 mm. Også antall ind. og andelen av ungfugl med vingelengder > 70 mm økte i perioden etter 24 aug. Dette kan være en indikasjon på at trekktoppen for sivsanger i månedsskiftet aug./sept. utgjøres av en blanding av lokale og fremmede populasjoner.

Vekt

Gjennomsnittsvekten for ungfugler var under høsttrekket 11,0

(8,8-18,5) g, mens den for de voksne var 11,7 (9,8-16,0) g.

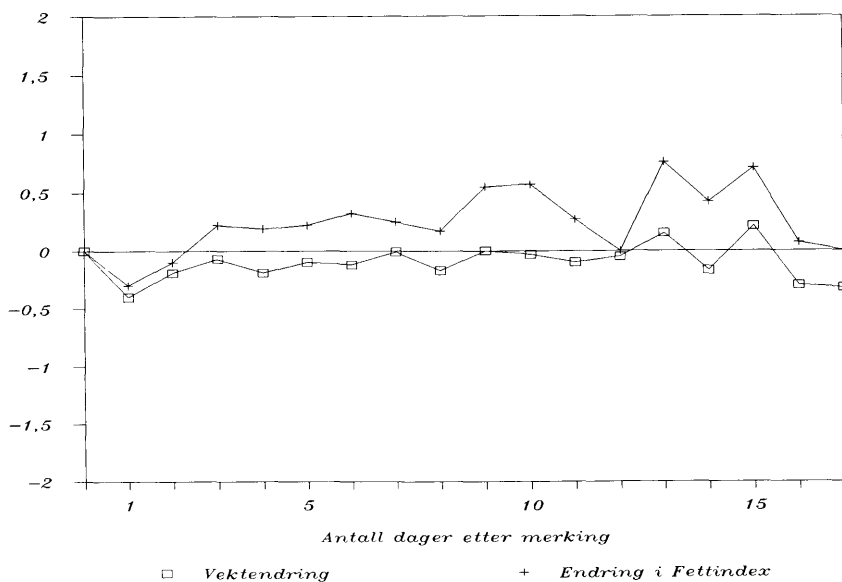
Hos de unge sivsangerne var gjennomsnittsvekten nokså konstant gjennom hele trekkseongen, men den økte noe fra 24.8. til 17.9., da snittet varierte fra 11,2 - 11,9 g (sammenfall med fettmålinger !) Imidlertid viser kontrolldataene at fuglene hadde store problemer med å legge på seg. Det samme kan sies om de voksne fuglene, men de var i gjennomsnitt alltid tyngre. Kontroller av 398 ungfugler som gjennomsnittlig var kontrollert 8 dager etter merking viser nøyaktig samme snittvekt som ved merking. Undersøkelse av de 20 kontrollene som økte mest i vekt, viste at 15 av disse var kontrollert 15 dager eller mer etter merking.

2 fugler økte mer enn 2,0 g i vekt, den ene av disse hele 7,6 g fra 10,9 til 18,5 på 23 dager. Den nest beste 2,4 g på 15 dager.

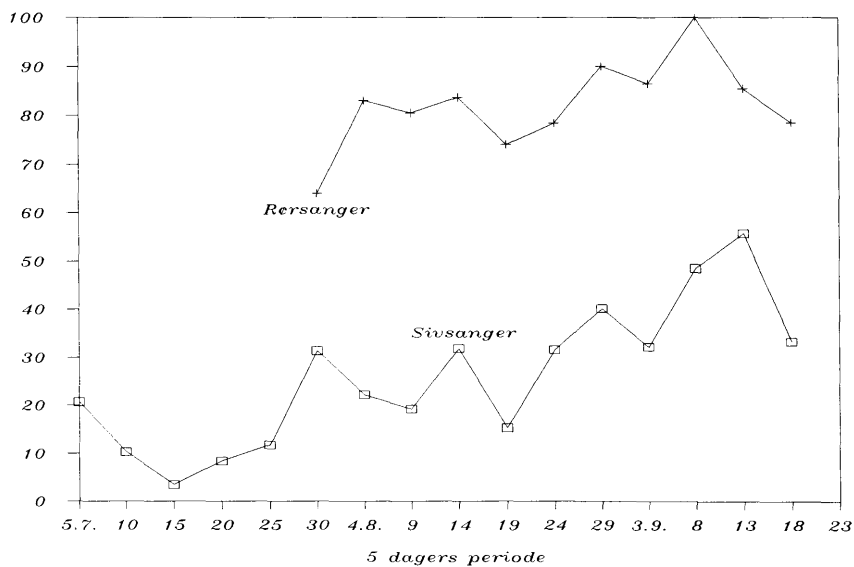
Den ene fuglen viser at sivsangerne har enorm kapasitet til å legge på seg fett. Regner vi en fettfri vekt på en sivsanger med vl 65 mm til å være 9,0 - 9,5 g, kan den altså doble vekten. Den feite fuglens kropp var da også dekket helt med fett, slik at det f.eks ikke var mulig å se brystmuskulene ! Denne ene fuglen illustrerer også godt at sivsangerne har kapasitet til å lagre fett, men i stedet velger å trekke raskt av gårde. I kontrollmaterialet ser vi at mange fugler går ned i vekt, men sjelden mer enn 2,0 g. Reduksjoner rundt 1,5 g er derimot nokså vanlig.

Fett

Den gjennomsnittlige fettindex for merkede ungfugler var 2,78, mens fuglene som ble kontrollert lå rundt 2,6. De voksne nymerkede fuglene hadde en fettindex på 3,71. For ungfuglene var den gjennomsnittlige vekten for de forskjellige fettklassene som følger: F=0 10,0 g, F=1 10,2 g, F=2 10,6 g, F=3 10,9 g, F=4 11,4 g, F=5 12,3 g og F=6 12,7 g. En interessant iaktakelse er også at gjennomsnittsdatoen for fugler med fettindex 0-3 var ca 10. aug., mens denne

Figur 7: Vektendring og endring i fettindeks hos kontrollerte ungfugler av sivsanger.

Figur 8: Andel ungfugler av sivsanger og rørsanger med fettindeks 4-6.

dato lå vel to uker senere (25.8.) for fugler med fettindex 5-6.

Myting

Etter fjorårets resultater, der vi hadde store problemer med å finne ut av mytingen hos ungfugl av sivsangere, var vi i år svært opptatt av å følge med på mytingen hos sivsangerne alt fra starten. Etter som sesongen gikk, fant vi imidlertid ut at regulær myting av kropps fjær **ikke forekommer** hos unge sivsangere.

Unge sivsangere bytter ikke fjær i strupen eller på brystsidene.

Derimot viser det seg at de kompletterer fjærsettingen langs flankene med nye "dun" etter at resten av fjærdrakten er ferdig utvokst. Dette skjer imidlertid meget snart etter at fuglene har forlatt reiret, og dreier seg altså ikke om myting, snarere en fullføring av juvenildrakten.

De unge sivsangerne ser ut til å prioritere det og trekke raskt mot sør, framfor å myte kropps fjær og vingedekker.

Ungfuglene trekker i ren juvenildrakt.

Dette underbygges også av en strategi der fettopplagring er nedprioritert før trekket ut av hekkeområdet. Bakgrunnen for dette strategivalget er mer uklart, men en meget spennende problematikk !

RØRSANGER HØST

Det ble merket totalt 1333 rørsangere ved LOS høsten 1991. Av disse var 1285 ungfugler og 48 voksne. Det var også endel kontroller utenom disse. Alle fuglene som ble kontrollert var ungfugl. Vi fikk 5 fugler med svensk ring og en med finsk ring, samt 6 fremmede norske ungfugler. I tillegg ble 3 voksne fugler merket i Slevdalsvann i 1988 (1 ind. 1k) og 1991 (2 ind. 1k) kontrollert. Andelen av ungfugler er høy. I Slevdalsvannet ble det fanget 28,7 ungfugler pr. voksen ! Sammen med de få kontrollene viser nok dette at svært lite av fangstmaterialet dreier seg om den lokale populasjonen. I hovedsak kommer fuglene østfra.

Bestand

Antallet fangede rørsangere er 2,8 ganger høyere enn 1991. På Fyret, der fangstnissatsen var konstant, økte antall fangede ungfugler med 57 % (132 - 84) mens voksne fugler gikk ned fra 13 til 7. Lave tall, spesielt for de voksne, gir lite rom for å tolke dette materialet. I

Slevdalsvannet var økningen enorm. For ungfugler hele 3,2 ganger. Vi føler at høsttallene var nær 1990-nivået.

Tatt i betraktning den store effektiviteten i vår nye nettrekke rett ut i sivskogen, er det realistisk å anta en økning fra i fjor på 50-100 %. Da fangsten av rørsangere ved lokaliteten trolig baserer seg på populasjoner fra øst, er det imidlertid usikkert om økningen skyldes reelt økte bestander, eller om det er faktorer som værforhold eller næringstilgangen ved vår lokalitet som gir økningen.

Det var imidlertid nokså klart at det i år var flere syngende hanner i området enn i 1991. 1991 var også uten tvil et ekstremt svakt år for rørsanger hos oss.

Vingelengde

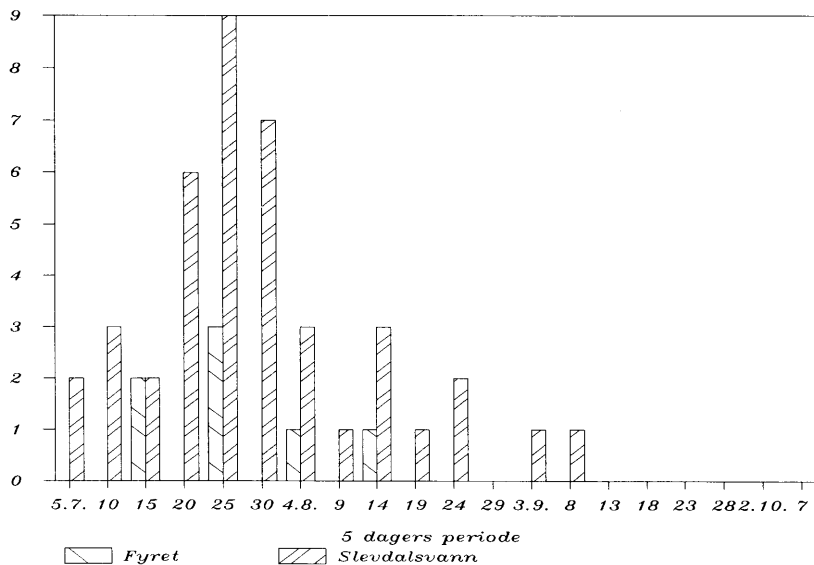
For ungfuglene var den gjennomsnittlige vingelengde 67,18 (63-72) mm, mens det for de voksne fuglene var 67,27 (64-71) mm (n=48).

For rørsanger vil en anta at fjærene hos ungfuglene er utvokst hos >95 % av fuglene, da kun et par nyutflyyne ble registrert. Ellers er det verdt å merke seg at standardavviket på vingelengde var mindre hos rørsanger enn hos sivsanger. (som i fjor !) Videre kan en merke seg at snittlengdene for de 11 5-dagers periodene etter 9.8. lå innenfor 67,0 - 67,5 mm.

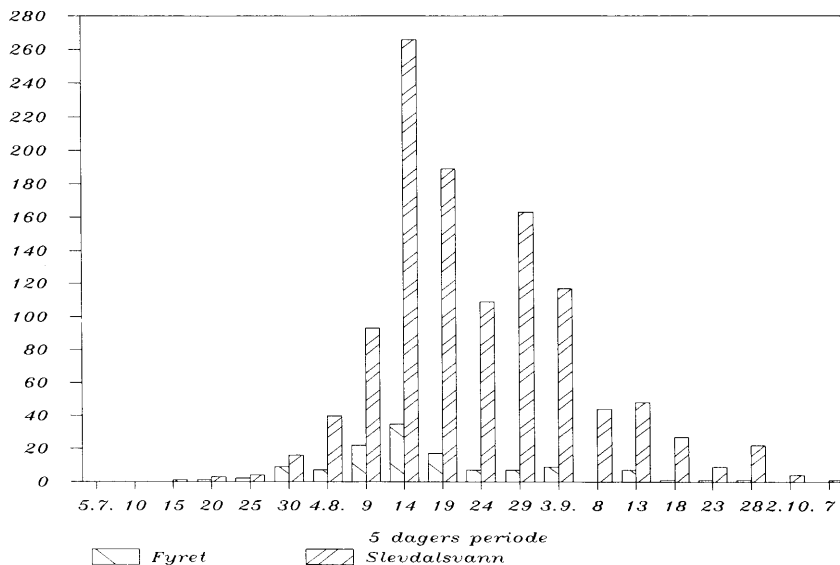
Vekt

De unge rørsangerne veidde i snitt 12,63 (0,1 g mer enn i fjor.) (9,1-18,7) g, mens de voksne lå på 12,46 (10,2-15,1) g.

I forhold til antallet kontroller er vektforandringene hos rørsanger mer markante enn hos sivsanger, flere fugler går betydelig opp eller ned i vekt. Vektreduksjoner forekommer oftest hos

Figur 9: Ringmerkede 2K+ rørsangere 1992, fordelt på 5 dagers perioder.

Figur 10: Ringmerkede 1K rørsangere 1992, fordelt på 5 dagers prioder.

korttidskontroller. Av de 17 fuglene med størst nedgang i vekt mellom to kontroller, var 15 kontrollert innen 6 dager. Motsatt var det minst 6 dager mellom kontrollene for de 10 fuglene som økte mest i vekt. Samtidig viser gjennomsnittsverdier en nedgang på ca 0,5 g for alle kontroller $= < 6$ dager, mens snittvekten for kontroller mer enn 6 dager økte 0,8 g.

Fett

Den gjennomsnittlige fettindex for ungfugler av rørsanger var 4,83, mens den for de voksne fuglene var noe lavere; 4,06.

Svært kort oppholdstid på fuglene som ble kontrollert (snitt 4 dager), og lav kontrollrate tyder på at rørsangerne er svært fete når de ankommer. Så har også 74 % av alle merkede ind. fettindex lik 5 eller 6. For sivsanger er det tilsvarende tall 11,8 % !

Vi finner også i år en betydelig forskjell mellom rørsangerungfuglenes fettindex på 4,83 og sivsangerens på 2,78. Vekten for de forskjellige fettindexene for ungfugl var som følger: F0= 10,6 g, F1= 11,1 g, F2= 11,0 g, F3= 11,3 g, F4= 11,8 g, F5= 12,4 g og F6= 13,5 g. Dette er på snitt 0,5 g mer enn sivsanger i hver fettklasse. Innenfor intervallet på 64-70 mm vingelengde utgjorde en mm vingelengde ganske nøyaktig 0,2 g mer i vekt (Fettindex 4,7-5,1).

Myting

Rørsangeren har et meget klart mytemønster som er lett å identifisere. Bare når det gjelder stadiene 0 og 6 der fuglene ikke er i aktiv myteprosess kan det ha vært noen svært få forvekslinger. Generelt er de unge rørsangerne mer eller mindre ferdig med mytingen når de blir merket. Hele 87 % av fuglene er registrert som index 5 eller 6. Dvs. helt i slutten, eller ferdige med mytingen. Bare 4,5 % var i de tidlige mytestadiene 0-3. Registreringene understreker at fuglene som merkes på Lista i hovedsak kommer fra andre steder. En sammenstilling der

mytestadiet kombineres med vekt og fettregistreringene viser at fuglene som er midt i mytingen har betydelig lavere vekt og fettreserve, enn fuglene som er ferdige med mytingen. En naturlig tolkning av dette er at fuglene bruker all tilgjengelig energi på å skifte fjær, og at de dermed først legger på seg etter at de er ferdige med dette. Dette gjør de unge rørsangerne i sine i hekkeområder før de trekker (til Lista). Det er meget interessant å se at to så nærstående arter som siv- og rørsanger velger helt forskjellige myte og trekkstrategier.

MYRSANGER

Totalt 18 ind. ble merket, i tillegg ble 2 ind. fanget på Fyret på våren. 7 voksne ble fanget i perioden 8.7.-2.8, mens 11 ungfugler ble fanget fra 3. -20.8. Materialet er lite, og vi har derfor ikke prøvd å trekke noen konklusjoner ut av det. Resultatet var omtrent som for 1991. Følgende snittverdier ble registrert: Vingelengde 70,4 (67-73) mm, vekt 12,2 (10,6-14,1) g og fettindex 2,50. Generelt var de voksne noe fetere. For ungfuglene er gjennomsnittsvekten bare 11,6 g og fettindex 2,1. At bare en av de 11 unge fuglene hadde mytet ferdig, er indikasjon på at mange av fuglene tilhører lokale populasjoner.

At siste merkede ungfugl ble merket så tidlig som 20.8., tyder også på at myrsangeren har det travelt med å trekke mot sør. For denne arten som har tydelig myting, ser det faktisk ut som om de trekker midt under mytingen. Altså muligens tre forskjellige strategier på 3 forskjellige nærstående arter. Det ser ikke ut til at vi fanger opp trekket av myrsangere fra populasjoner lenger øst, slik som hos rørsangeren. Dette har kanskje sammenheng med at myrsangeren trekker mot sørøst til Øst-Afrika.

VANNSANGER

For 5. år på rad ble det fanget vannsanger ved lokaliteten, i år hele 4 ind (ungfugler). Alle individene ble fanget midt ute i

sivskogen i Slevdalsvannet. Det første individet 3.8. (hittil tidligste registrering, de 3 andre kom alle på samme dag, nemlig den 29.8. (Ingen bruk av lyd !). Alle individene var fete med fettindex på hhv. 5,5,6 og 6. Snittvekten var 12,6 g (11,1 - 13,2). Vingelengdene var hhv 63,64,65 og 66 mm. Med et så godt fettlager regner vi med at disse vakre kjerrsangerne skulle kunne legge om kursen mot sør, og komme vel fram til vinterkvarterene.

TROSTESANGER OG BUSKSANGER

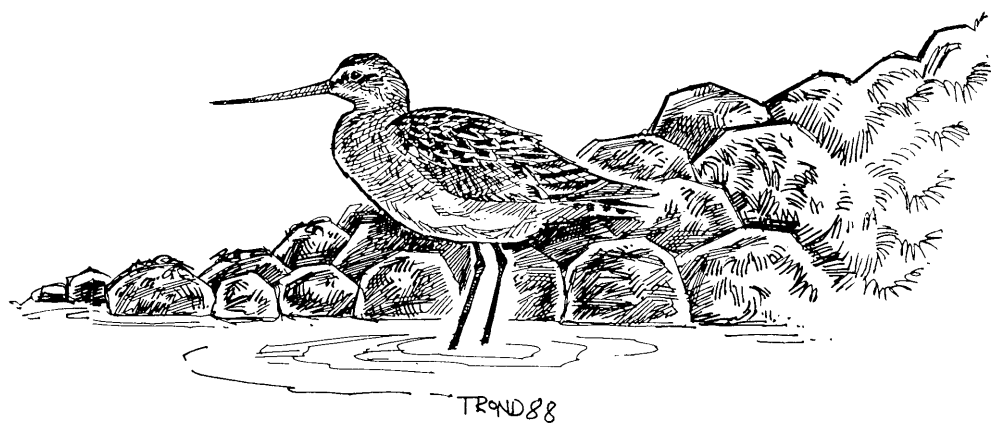
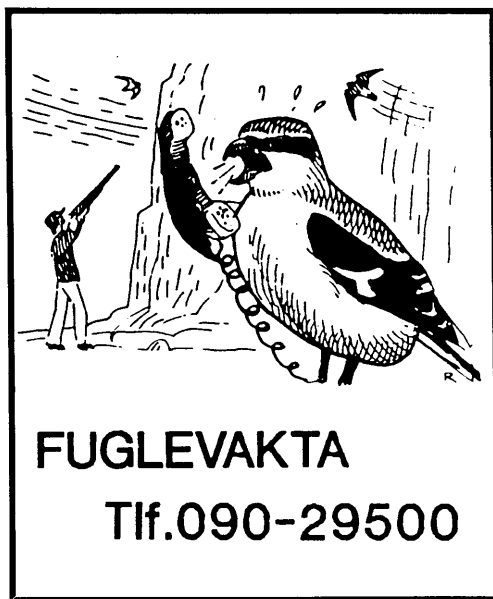
For å komplettere prosjektet fanget vi like godt inn en fugl av hver av disse artene

også! Trostesangeren, som var en voksen hunnfugl, ble merket i Slevdalsvannet 13.8. og siden kontrollert 4.9. samme sted. I mellomtiden hadde den lagt på seg hele 6,4 g. også.

Busksangeren fanget vi i bekken på Fyret den 26.9. Det er svært uvanlig å merke busksangere på høsten i Vest-Europa. Vi er derfor tilbøyelige til å tilgi observatørene at de ble noe oppskaket, og glemte å sjekke fett og vekt på den voksne fuglen.

*Trostesanger, fanget Slevdalsvann 13.8.92, og senere kontrollert samme sted 4.9.
(Foto: David Drangslund)*

Farsund Interiørsenter

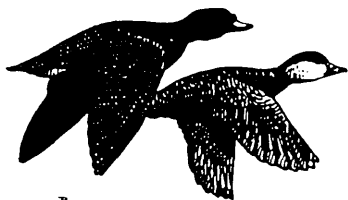
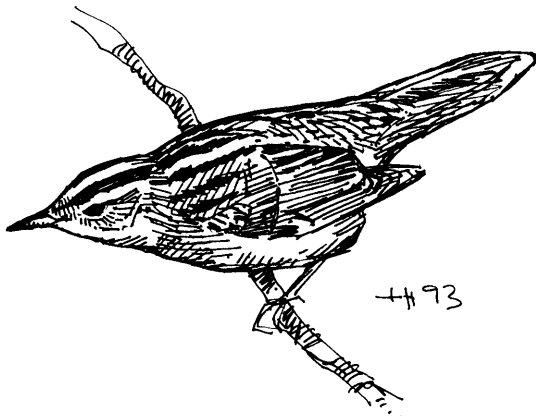
AKSJESKAP

Morgan
Kalleberg
MALERMESTER

MALERARBEID

MALING • TAPETER • BELEGG • TEPPER
BROGATEN 16 4550 FARSUND • Tlf: 043 90 910

STØTT Norsk Fuglevernssfond

Fondet har som formål å skaffe
midler til fuglevern i vid forstand.
Vi ber fugleinteresserte om hjelp!

Bankgironr. 6404.09.53556
Postgironr. 5 54 72 03

Miljøvern - vår spesialitet

Bussruter Kristiansand - Lista annen hver time
hele dagen fra kl. 6.00 - 20.15*. Reis kollektivt-!

*Gjelder mandag-fredag fra 23.5.93. Noen færre avganger i helgene.

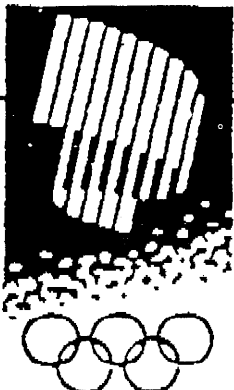
SØRLANDSRUTA

Tlf. 043-90 866, 45 233, 61 811, 22 299, 042-24 380

Er du som en trekkfugl?

Eller skjønner du betydningen av en nærbutikk? Ha forbindelsen i orden med oss,
vi er litt mere enn en vanlig butikk. Spør hva vi kan!

Varehallen A/S

Lillehammer '94

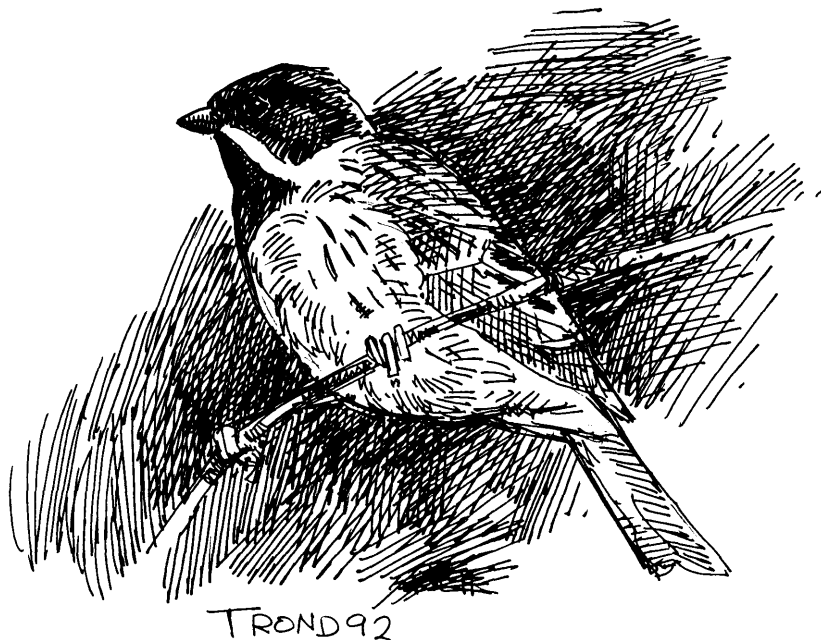
Official Sponsor of the 1994 Olympic Winter Games

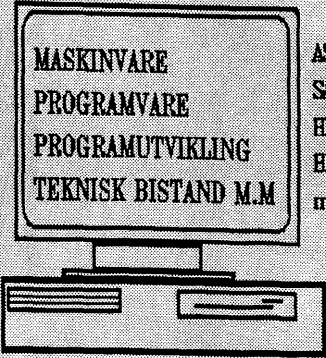
SAMMEN FOR SEIER -94

KKREDITKASSEN

Distriktsbank Sørlandet

- gode råd gir deg bedre råd

MASKINVARE
PROGRAMVARE
PROGRAMUTVIKLING
TEKNISK BISTAND M.M.

AST
SANYO
HP
BROTHER
m. fl.

A
L
T
I

EIVON DATA

ST. HELENAVEIEN 2 TLF. 60190

HEGLAND TRYKKERI A/s

Offset og Boktrykkeri - Bokbinderi

Postboks 24

4401 FLEKKEFJORD

Telefax (043) 23 407

Telefon

(043) *23 355

NOF avdeling Vest-Agder
anbefaler

HEGLAND TRYKKERI A/S

i Flekkefjord som trykkeri
for tidsskrifter, foldere
og annet materiell.

Redaksjonen av Piplerka

**NYCOMED
IMAGING**

**NYCOMED IMAGING AS Lindesnes fabrikk
4510 Spangereid Tlf. 043 59600**

Nå får du et bedre kort på hånden.

=

Den norske Bank

Hi-Tech
Miljö og økonomi
tuning tlf. 043-50 466

Vi utfører ellers tune up,
 maksimal nøyaktig justering for
 full effekt og rimeligst forbruk.

Ellers alt i bilreparasjoner.

Ring og avtal time!
 043-50466

AKVINESDAL
AUTO

Etablert 1972

4480 KVINESDAL

LISTA BOKHANDEL AS

BØKER - PAPIR - HOBBY

4560 Vanse - Telefon 043-93 755

*Styrken
i Tinfos-*

REGNET

*Regnet som i
rikelige mengder føres
til vårt land av vestenvinden.*

*Det søker veien til sine røtter,
sjøen og verdenshavene, og gir
generøst fra seg sin livskraft.*

*I århundrer drev det kvernsteinene.
Våre forfedre fikk i mørke høstkvelder
malt kornet fra en steinet åker.*

*Regnets styrke stråler i dag ut over landet
gjennom tusen kraftlinjer.*

*Med innsikt har mennesker koblet inn
prosesser som alle drives av regndråpenes
hast mot havet.*

*Virksomheten i Tinfos har dette som basis.
I våre smelteverk foredles norsk og oversjøisk malm.*

*Ny elektrisk kraft gjenvinnes av store mengder
spillvarme i vårt avanserte varmekraftverk.*

*Dets kjølevann gir liv og leveforhold til tusenvis
av piggvaryngel.*

*Etter omsorgsfull pleie havner fisken på
kresne ganers tallerkener.*

*Innsiktsfulle medarbeidere på alle plan
utvikler og driver disse aktivitetene.
Resultatet er godt utkomme for den
enkelte og overskudd for bedriften
og det store samfunnet.*

TINFOS

TINFOS JERNVERK A/S

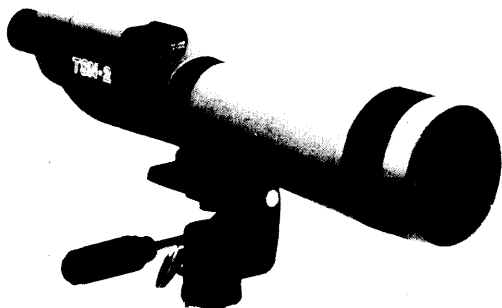
INNHold

Autor/Tema

Side

Forord	3
Innledning og presentasjon	4
Systematisk artsoversikt	10
Spesielle observasjoner fra resten av Lista	51
Slevdalsvann 1992	53
Billedsnadder!	55
Total artslista LOS	59
Ringmerkingsarbeidet ved LOS	62
Gjenfunn og kontroller	68
Overvåkningsarbeidet ved LOS	79
Acroprosjektet	85

RF RAMSTAD FOTO
Store Elvegt. 10, Tlf. (043) 62 143, 4501 Mandal

*Kikkerter er vår
Spesialitet*

TELESCOPE OG FOTOSTATIVER

Til laveste pris !!

Egen import har gjort dette mulig

Vi sender over hele landet

Deres

Kowa

forhandler

Ring eller skriv og be om tilbud